

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına
uyğun hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi**

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

Səhifə

MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-3
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	4
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	5
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat.....	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	7-8
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	9-92

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Bu bəyannamə "Yelo Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin ("Bank") maliyyə hesabatları ilə bağlı rəhbərliyin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın maliyyə vəziyyətini, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkətini və kapitalda dəyişiklikləri əks etdirən maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun olaraq düzgün şəkildə hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS-yə müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı; və
- Yaxın gələcəkdə Bank işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Bank daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Bankın maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq düzgün şəkildə hazırlanması və Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 22 aprel 2024-cü il tarixində Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə heyəti tərəfindən:



Anar Həsənov
Baş icraat direktor

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası


Emil Düşdurov
Baş maliyyə direktoru

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası


Ayaz İsmayilov
Baş mühasib

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“Yelo Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarları və Müşahidə Şurasına:

Rəy

Biz “Yelo Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Bank” adlandırılacaq) 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatdan və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Bankın 31 dekabr 2023-cü il tarixinə olan maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz auditini Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun olaraq aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditini Üzrə Auditorların Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühəsiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məəcəlləsinin” (MBESS məəcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Bankdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESS məəcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə Hesabatlarına görə Rəhbərliyin və İdarəetmə Səlahiyyətləri Verilmiş Şəxslərin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Bankı ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühəsibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslər Bankın maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorların Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimizi özləndə əks etdirən auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlik də əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olduğu hallarda, BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə hazırlanmış maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Audit zamanı biz BAS-ın tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi peşəkar mühakimə tətbiq edir və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edərək qiymətləndirir, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirərək həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib olan audit sübutları əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riski xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riskindən daha yüksəkdir, çünki fırıldaqçılıq, sözləşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər;
- Bankın daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun olan audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması üçün daxili nəzarət sistemi barədə anlayış əldə edirik;
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məqsədəuyğunluğunu qiymətləndiririk;
- Mühəsibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutları əsasında Bankın fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisə və ya şərtlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair nəticə çıxarıyıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Bununla belə, gələcək hadisə və ya şərtlər Bankın fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər;
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli şəkildə təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddəti, habelə əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarət sisteminə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslərə məlumat veririk.

Baker Tilly Azerbaijan

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

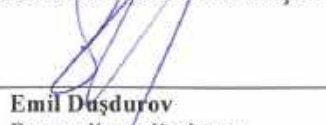
“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəliri	4, 30	110,545	80,138
Faiz xərci	4, 30	(44,066)	(32,865)
Xalis faiz gəliri		66,479	47,273
Haqq və komissiya gəlirləri	5, 30	8,448	6,026
Haqq və komissiya xərcləri	6, 30	(11,040)	(7,250)
Xalis haqq və komissiya zərəri		(2,592)	(1,224)
Xarici valyutalarla alqı-satqı üzrə xalis gəlir		3,326	5,353
Xarici valyutada törəmə alətlərlə xalis nəticə	7, 32	(3,257)	(3,910)
Xarici valyuta mövqeyi üzrə xalis zərər		(79)	(114)
Kredit yığımı xərcləri	14	(1,186)	(1,914)
Digər əməliyyat gəlirləri		821	864
Əməliyyat gəlirləri		63,512	46,328
Maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpası	8, 30	10,114	11,879
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	9, 30	(36,969)	(32,857)
Ümumi və inzibati xərclər	10, 30	(22,203)	(19,710)
Kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanətləri üzrə zərərlərin bərpası/(tutulması)		13	(26)
Satış üçün saxlanılan aktivlərin ədalətli dəyərində dəyişiklik	18	(217)	150
Maliyyə aktivlərinin ilkin tanınması zamanı ədalətli dəyər zərəri		(233)	(140)
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		14,017	5,624
Mənfəət vergisi xərci	11	-	-
İl üzrə xalis mənfəət		14,017	5,624
Digər məcmu gəlir/(zərər)			
Növbəti dövrlərdə mənfəət və ya zərərdə yenidən təsnifləşdiriləcək digər məcmu zərər			
İnvestisiya qiymətli kağızlarının ədalətli dəyəri üzrə xalis dəyişiklik		220	(220)
DMG-də investisiya qiymətli kağızları üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin (tutulması)/bərpası		(66)	66
Digər xalis məcmu gəlir/(zərər)		154	(154)
İL ÜZRƏ CƏMİ MƏCMU GƏLİR		14,171	5,470
Səhm üzrə mənfəət			
Əsas və azaldılmış (AZN ilə)	25	0.07	0.03

9-92-ci səhifələrdə təqdim edilmiş maliyyə hesabatları 22 aprel 2024-cü il tarixində rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənərək aşağıdakı şəxslər tərəfindən imzalanmışdır:


Anar Həsənov
 Baş maliyyə direktoru
 22 aprel 2024-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası


Emil Duşdurov
 Baş maliyyə direktoru
 22 aprel 2024-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası


Ayaz İsmayilov
 Baş mühasib
 22 aprel 2024-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edən qeydlərlə birgə oxunmalıdır.

"YELO BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	12	686,166	105,069
Banklardan alınacaq vəsaitlər	13	45,616	23,736
Müştərilərə verilmiş kreditlər	14, 30	755,893	595,960
İnvestisiya qiymətli kağızları	15	6,985	20,737
Ömlək, əvədanlıq və qeyri-maddi aktivlər	16	29,702	29,783
İstifadə hüququ olan aktivlər	17	9,905	10,427
Satış üçün saxlanılan aktivlər	18	6,925	8,262
Digər aktivlər	19, 30	11,967	9,981
Cəmi aktivlər		1,553,159	803,955
ÖHDƏLİKLƏR			
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	20, 30	1,309,969	582,612
Borc alınmış vəsaitlər	21	91,464	87,177
Subordinasiya borcları	21	36,954	36,021
İcarə öhdəliyi	22	12,046	11,805
Ehtiyatlar		632	645
Digər öhdəliklər	23, 30	15,831	13,603
Cəmi öhdəliklər		1,466,896	731,863
KAPİTAL			
Səhm kapitalı	24	378,000	378,000
Səhm mükafatı		401	401
Digər ehtiyatlar		-	(154)
Yığılmış zərər		(292,138)	(306,155)
Cəmi kapital		86,263	72,092
Cəmi öhdəliklər və kapital		1,553,159	803,955




Emil Dəsdurov
Baş maliyyə direktoru

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası


Ayaz İsmayilov
Baş mühasib

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Səhm kapitalı	Səhm mükafatı	Digər ehtiyat	Yığılmış zərərlər	Cəmi kapital
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	378,000	401	-	(311,779)	66,622
Cəmi məcmu gəlir					
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	-	5,624	5,624
İl üzrə digər məcmu zərər	-	-	(154)	-	(154)
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	-	(154)	5,624	5,470
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	378,000	401	(154)	(306,155)	72,092
Cəmi məcmu gəlir					
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	-	14,017	14,017
İl üzrə digər məcmu gəlir	-	-	154	-	154
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	-	154	14,017	14,171
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	378,000	401	-	(292,138)	86,263


Anar Həsənov
Baş icraçı direktor
22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası


Emil Düşdurov
Baş maliyyə direktoru

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası


Ayaz İsmayılov
Baş mühasib

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
Alınmış faizlər		107,834	78,368
Ödənilmiş faizlər		(38,229)	(27,455)
Alınmış haqq və komissiyalar		8,448	6,026
Ödənilmiş haqq və komissiyalar		(11,040)	(7,250)
Xarici valyutalarda alqı-satqı üzrə xalis gəlirlər		3,326	5,353
Törəmə alətlərlə əməliyyatlar üzrə reallaşmış zərərlər		(4,398)	(2,099)
Ödənilmiş işçi heyəti ilə bağlı xərclər		(36,954)	(31,735)
Ödənilmiş ümumi və inzibati xərclər		(12,756)	(12,001)
Ödənilmiş kredit yığımı xərcləri		(855)	(1,914)
Digər alınmış gəlirlər		137	178
Əməliyyat aktivləri üzrə (artma)/azalma			
Banklardan alınacaq vəsaitlər		(21,364)	(20,822)
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis		(150,742)	(163,730)
Satış üçün saxlanılan aktivlər		5,648	4,753
Digər aktivlər		(3,622)	(865)
Əməliyyat öhdəliklərində artma/(azalma)			
Cari hesablar və müştəri ömanətləri		718,835	184,545
Banklardan alınacaq ömanətlər və qalıqlar		-	(3,000)
Digər öhdəliklər		1,259	(581)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti		565,527	7,771
İNSTİTUSİYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
İnvestisiya qiymətli kağızlarının silinməsi üzrə xalis daxilolmalar/(ödənişlər)		13,767	(13,076)
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə ödəniş		(4,146)	(5,881)
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin satışı üzrə daxilolmalar		123	21
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə təmin olunan/(istifadə edilmiş) pul vəsaitlərinin hərəkəti		9,744	(18,936)
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
Digər borc alınmış vəsaitlər üzrə daxilolmalar	21	22,940	23,596
Digər borc alınmış vəsaitlərin ödənişi	21	(18,920)	(14,425)
İcarə öhdəliklərinin əsas hissəsinin ödənişi	22	(1,301)	(1,655)
Subordinasiya bəreləri üzrə daxilolmalar	21	-	25,500
Maliyyə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti		2,719	33,016
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artma		577,990	21,851

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edən qeydlərlə birgə oxunmalıdır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		3,107	32,191
Hesablanmış faizlərdə xalis dəyişikliyin pul vəsaitlərinə və onların ekvivalentlərinə təsiri		-	(41)
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	12	105,069	51,068
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	12	686,166	105,069


Anar Həsənov
Baş icraçı direktor
22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası


Emil Düşdurov
Baş maliyyə direktoru

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası


Ayaz İsmayilov
Baş mühasib

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

1. GİRİŞ

(a) Təşkilat və əməliyyatlar

Hazırkı maliyyə hesabatları “Yelo Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (“Bank”) 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarından ibarətdir.

İlk olaraq, “Ülpər” SCB 1994-cü ildə Azərbaycan Respublikasında yaradılmış və 1994-cü ildə verilmiş 203 nömrəli ümumi bank lisenziyasına malik olmuşdur. 2002-ci ildə “Nikoyl” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti və “Lukoil Azərbaycan” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Bankda nəzarət payları almış və Bankın adı “Nikoyl” ASC İnvestisiya Kommersiya Bankına dəyişdirilmişdir. Bank 2 may 2002-ci ildən etibarən Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (“ARMB”) tərəfindən verilmiş 203 nömrəli tam bank lisenziyası əsasında fəaliyyətə başlamışdır. 2008-ci ilin iyul ayında “Topaz Investments Limited” QSC Bankda nəzarət payı almışdır. 2019-cu ilin noyabr ayında “Nikoyl Bank” ASC rebrendinq həyata keçirmiş və Bankın adı “Yelo Bank” ASC olaraq dəyişdirilmişdir. 2022-ci ilin mart ayında “Topaz Investments Limited” QSC Bankın “Topaz Investments Limited” QSC-yə məxsus bütün səhmlərini xanım Marina Kulişova və cənab Anar Həsənova satmışdır. Onun əsas fəaliyyətinə əmanətlərin qəbulu, müştəri hesablarının saxlanması, kredit əməliyyatları, zəmanətlərin verilməsi, kassa və hesablaşma əməliyyatları, qiymətli kağızlar və xarici valyuta mübadiləsi əməliyyatları daxildir. Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən tənzimlənir. Bank ümumi bank lisenziyasına malikdir və Azərbaycan Respublikasında dövlətin əmanətləri sığortalaması sisteminin üzvüdür.

Bank 29 dekabr 2006-cı il tarixli “Əmanətlərinin Sığortalanması haqqında Qanun”da nəzərdə tutulan əmanətlərin sığortalanması üzrə dövlət proqramında iştirak edir. Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fondu aşağıdakı meyarlara cavab verən fərdi əmanətlərin 100% ödənilməsinə zəmanət verir:

“Əmanətlərin Sığortalanması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən, sığortalanmış əmanət, əmanətçiyə xidmət göstərildiyi iştirakçı bankda sığorta hadisəsi baş verdiyi təqdirdə qorunan əmanətin Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən ödəniləcək hissəsidir. Milli valyutada qorunan əmanətlər üzrə illik maksimum faiz dərəcəsi 12%, xarici valyutada isə 2.5% müəyyən edilmişdir. Sığorta hadisəsi baş verdiyi təqdirdə, hər əmanətçi əmanət müqaviləsinin tam məbləği üzrə Əmanətlərin Sığortalanması Fondundan 100 min AZN-dən çox olmayan təzminat almaq hüququna malikdir.

Bankın qeydiyyat ünvanı Həsən bəy Zərdabi prospekti 81K, Bakı, AZ 1122, Azərbaycan Respublikasıdır.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın on səkkiz (31 dekabr 2022-ci il: on altı) filialı mövcud olmuşdur. Bankın aktiv və öhdəliklərinin əsas hissəsi Azərbaycan Respublikasında yerləşir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Bankın səhmdarları aşağıdakılardır:

	31 dekabr 2023-cü il, %	31 dekabr 2022-ci il, %
Səhmdar		
Marina Kulişova	98.94	98.94
Anar Həsənov	0.96	0.96
“İSR Holding” MMC	0.10	0.10
Cəmi	100.00	100.00

Banka birbaşa olaraq tək fiziki şəxs xanım Marina Kulişova nəzarət edir.

(b) Bankın əməliyyat mühiti

Azərbaycanda biznes mühiti

Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilir. Bank inkişaf etməkdə olan bazarın xüsusiyyətlərini əks etdirən Azərbaycanın iqtisadi və maliyyə bazarları ilə qarşılıqlı fəaliyyət göstərir. Hüquq, vergi və tənzimləyici strukturlar daimi inkişafdadır, bununla belə mütəmadi olaraq yeni şərtlərə dəyişikliklərə məruz qalırlar, bu isə öz növbəsində digər hüquqi və maliyyə çətinlikləri ilə birlikdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən müəssisələrin üzləşdiyi problemləri daha da gücləndirir. Azərbaycan iqtisadiyyatı həmçinin beynəlxalq enerji qiymətləri səviyyəsindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Xam neftin qiyməti ilin birinci yarısında təchizat ilə bağlı çətinliklər səbəbindən artmış, lakin ilin ikinci yarısından etibarən mümkün iqtisadi tənəzzüllə bağlı çətinliklər tələbi azaldığından neft qiymətləri ümumilikdə azalmışdır. “Brent” markalı neftin spot qiyməti 2022-ci ildə 1 barel üçün orta hesabla 100 ABŞ dolları təşkil etmişdir. Yüksək neft qiymətləri ölkənin iqtisadi inkişafını dəstəkləmişdir.

2015-2016-cı illərdə Azərbaycan manatının dəyərdən düşməsi biznes mühitində ciddi qeyri-müəyyənliklərə səbəb olmuşdur. Bu səbəbdən hökumət son 7 ildə sabit məzənnəni qorumaq üçün bütün lazımi tədbirləri həyata keçirmişdir. Nəticədə, neftin dünya bazarındakı qeyri-sabit qiyməti yerli valyutaya təsir göstərməmiş, eləcə də biznes mühitində qeyri-müəyyənlik artmamışdır.

Azərbaycan iqtisadiyyatı ötən ilin yanvar-dekabr ayları ərzində mövcud olmuş 4.6% artım ilə müqayisədə, 2023-cü ilin eyni dövrü üzrə 1.1% inkişaf etmişdir. Qeyri-neft və qaz sektoru 3.7% artdığı halda, neft və qaz sektorunda 1.7% azalma müşahidə olunmuşdur.

İstehsal sahəsi üzrə ən böyük irəliləyiş sənaye (40.5%) və pərakəndə ticarət (10%) sahələri üzrə qeydə alınmışdır. Nəqliyyat və saxlanma (6.2%) və inşaat (6.2%) sahələri üzrə əlavə artım qeydə alınmışdır.

Qarabağ regionunda atəşkəs razılaşmasının davam etməsi biznes mühitini də müsbət təsir göstərir, çünki investisiyaların cəlb edilməsi və işğaldan azad edilmiş ərazilərin inkişafı üçün hökumət tərəfindən həyata keçirilən bir sıra layihələr mövcuddur.

ÜDM 2022-ci illə müqayisədə 2023-cü ildə 1.1% artaraq 123 milyard AZN-ə (72.4 milyard ABŞ dolları) çatmışdır. Dövlət Gömrük Komitəsinin statistikasına əsasən 2023-cü il ərzində Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət dövriyyəsi təqribən 41.2 milyard ABŞ dollarına çatmışdır. Bu məbləğin 25.4 milyard ABŞ dolları ixrac olunan məhsulların, 15.8 milyard ABŞ dolları isə idxal olunan məhsulların payına düşmüşdür. İnflyasiya dərəcəsi 2022-ci ilin dekabr ayında 13.9%-lik dərəcədən 2023-cü ilin dekabr ayınadək 8.8%-lik dərəcəyədək azalmışdır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

2023-cü ilin dekabr ayının sonuna qədər aktiv plastik kartların sayı 2022-ci ildəki 13,257 minlə müqayisədə 16,925 min ədəd olmaqla tarixi maksimum səviyyəyə yüksəlmişdir.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. “Fitch” və “S&P” Azərbaycan Respublikasının reytingini “BB+” olaraq qiymətləndirmişdir. “Moody’s Investors Service”, ölkə üçün “Ba1” kredit reytingini təyin etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi artımı daha çox vergi, hüquqi, tənzimləyici və siyasi hadisələrlə yanaşı, hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərin effektivliyindən asılıdır. Rəhbərlik, Bankın fəaliyyətinə təsir göstərəcək iqtisadi mühitdəki bütün hadisələri və nəticədə, əgər varsa, Bankın maliyyə vəziyyətinə hansı təsirləri göstərə biləcəyini proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil. Rəhbərlik hazırda müxtəlif neft qiymətləri ssenariləri üzrə həssaslıq təhlillərini həyata keçirir və biznesin davamlılığını qorumaq üçün müvafiq fəaliyyət planlarını hazırlayır.

2. TƏQDİMATIN ƏSASLARI

(a) Uyğunluq bəyənəti

Bankın hazırkı maliyyə hesabatları ədalətli dəyər, mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyər (MZVƏD) və digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərdə təsnifləşdirilən (DMGVƏD) maliyyə alətlərinin ilkin tanınmasının dəyişməsi ilə Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) uyğun olaraq tarixi dəyər metoduna əsasən tərtib edilmişdir. Qeyd olunan maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında istifadə edilən əsas uçot siyasətləri aşağıda göstərilir.

Fasiləsizlik prinsipi

Hazırkı maliyyə hesabatları Bankın gələcəkdə fasiləsizlik prinsipinə uyğun olaraq fəaliyyətini davam etdirə biləcəyi ehtimalı əsasında hazırlanmışdır.

(b) Əməliyyat və təqdimat valyutası

Bankın əməliyyat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan və baş verən əksər hadisələrin və onlarla bağlı vəziyyətlərin iqtisadi mahiyyətini əks etdirən Azərbaycan manatıdır (“AZN”).

31 dekabr 2023-cü il tarixinə xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsi üçün əsas mübadilə məzənnəsi aşağıdakı kimi olmuşdur: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN və 1 Avro = 1, 8766 AZN (31 dekabr 2022-ci il: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN və 1 Avro = 1, 8114 AZN).

Azərbaycan manatı (AZN) həmçinin bu maliyyə hesabatlarının məqsədləri üçün təqdimat valyutasıdır.

Hər hansı digər müddəa qeyd olunmadıqda, AZN ilə ifadə edilən maliyyə məlumatları ən yaxın minliyə kimi yuvarlaqlaşdırılmışdır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

(c) Ehtimal və mühakimələrin tətbiqi

Bank növbəti maliyyə ili ərzində hesabatlarda əks etdirilən məbləğlərə və aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində təsir göstərən ehtimallar və mülahizələr irəli sürür. Həmin ehtimallar və mülahizələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və ehtimallar irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan ehtimallara aşağıdakılar daxildir:

EOKZ ehtiyatının ölçülməsi

EOKZ-nin ölçülməsi metodologiyasının, modelin və giriş məlumatlarının müəyyən edilməsini özündə birləşdirdən mühüm bir təxmindir. EOKZ ölçülməsi üzrə metodologiya 27 sayılı Qeyddə açıqlanır. Aşağıdakı komponentlərin kredit zərəri ehtiyat üzrə əhəmiyyətli təsiri vardır: defoltun müəyyən edilməsi, KRƏA, defolt ehtimalı (“DE”), defolt vəziyyətində riskə məruz qalma (“DVRMQ”) və defolt zamanı yaranan zərər (“DZYZ”), eləcə də makroiqtisadi ssenarilər modelləri. Bank, müntəzəm olaraq, ehtimal olunan kredit zərəri və faktiki zərər arasındakı fərqlərin azaldılması üçün model və giriş məlumatlarını yoxlayır və nəzərdən keçirir. Perspektiv məlumatlar da daxil olmaqla, EOKZ ölçülməsi üzrə ətraflı məlumatlar 27 sayılı Qeyddə açıqlanır.

Təkrarlanan kredit alətləri (məsələn kredit kartları və limitdən çox istifadələr) üzrə kredit riskləri

Müəyyən kredit alətləri üzrə Bankın kredit zərərlərinə məruz qalması riski hətta bu alət üzrə müqavilə şərtlərində göstərilmiş müddətdən daha artıq ola bilər. Bu istisna, həm kredit, həm də kredit verilməsi üzrə istifadə edilməmiş öhdəliklər kimi elementlərdən ibarət olan və Bankın müqavilə çərçivəsində müştəridən ödənişləri geri tələb etmə və ya verilməmiş kredit məbləğini ləğv etmə kimi imkanlarının da praktiki olaraq kredit riskinə məruz qalma səviyyəsini məhdudlaşdırma bilmədiyi müəyyən təkrarlanan kredit alətlərinə tətbiq edilir.

Belə alətlər üzrə Bank EOKZ məbləğini Bankın kredit riskinə məruz qaldığı faktiki müddət üzrə hesablayır və EOKZ məbləğinə rəhbərliyin bu alətlə həyata keçirdiyi tədbirlər nəticəsində düzəlişlər edilmir. Bu istisnanın tətbiq edilməsi mülahizələrdən istifadə olunmanı tələb edir. Rəhbərlik həm pərakəndə, həm də kommersiya kreditləri üzrə bu istisnadan istifadə edərkən öz təxmin və fərziyyələrinə istinad etmişdir. Bank bu istisnadan istifadə edərkən kredit alətlərinin aşağıdakı xüsusiyyətləri nəzərə almışdır: (a) hər hansı bir sabit ödəmə müddəti və ya ödəniş strukturu mövcud deyil, (b) praktikada müqavilə şərtlərindən irəli gələrək müqavilənin ləğv edilməsi kredit riskinə məruz qalma səviyyəsinin gündəlik idarə olunması prosesinin nəticəsi olaraq həyata keçirilmir və müqavilənin ləğvi yalnız Bankın kredit alətinin fərdi təhlili zamanı artması ilə bağlı məlumatlar əldə etdikdə baş verir, (c) kredit riskinə məruz qalma riski kollektiv qaydada idarə olunur. Əlavə olaraq, Bank EOKZ məbləğinin hesablanması üçün müddəti, eləcə də riskə məruz qalmanın başlanması və başa çatması tarixlərini təyin edərkən mülahizələrdən istifadə etmişdir.

Bank aşağıdakılarla bağlı tarixi məlumatlardan və öz təcrübəsindən istifadə etmişdir: (a) bənzər kredit alətləri üzrə Bankın kredit riskinə məruz qalması müddəti, eləcə də kredit aləti üzrə son əhəmiyyətli dəyişikliyin baş verməsi tarixi və müvafiq olaraq KRƏA dəyərləndirilməsi üçün ilkin nöqtənin təyin edilməsi, (b) bənzər kredit alətləri üzrə KRƏA təyin edilmə anından sonra defolt halının baş verməsi anına qədər olan zaman müddəti və (c) kredit riskinin idarə olunması ilə bağlı tədbirlər (məsələn istifadə edilməmiş kredit məbləğinin azaldılması və ya ləğv edilməsi), gözlənilən başa çatma tarixinə təsir edən avans ödənişləri və bu kimi digər amillər. Bu amilləri tətbiq edərkən Bank təkrarlanan kredit alətləri portfelinə alt kateqoriyalara bölür və tarixi məlumatlara, təcrübəyə, eləcə də perspektiv məlumatlara əsaslanaraq ən uyğun sayılan müvafiq amilləri bu alt kateqoriyalara tətbiq edir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Kredit Riski üzrə Əhəmiyyətli Artım (“KRƏA”)

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artdığını müəyyənləşdirmək üçün Bank, hesabat tarixinin sonunda maliyyə alətinin ömürlük müddəti ərzində baş verən defolt riskini ilkin tanınma tarixində mövcud olan risk ilə müqayisə edir. Qiymətləndirmə hesabat dövrünün sonunda kredit riskinin müəyyən bir səviyyəsinə çatmağı deyil, kredit riskinin nisbi artımını nəzərə alır. Bank müştəri portfelinin davranış aspektləri də daxil olmaqla, bir sıra amilləri əhatə edən xüsusi səy göstərmədən və xərc çəkmədən mövcud olan bütün məqbul və dəstəklənən perspektiv məlumatları nəzərə alır. Bankın rəhbərliyi kredit riskinin artması üzrə davranış göstəricilərini kredit alətləri üzrə gecikmələrin baş verməsindən öncə təyin etmiş və istər fərdi kredit aləti səviyyəsində, istərsə də alətin aid olduğu portfel səviyyəsində müvafiq sayılan perspektiv məlumatları kredit riskinin dəyərləndirilməsi zamanı nəzərə almışdır. 27 sayılı Qeydə nəzər salın.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Biznes modeli maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsini təyin edən amildir. Rəhbərlik biznes modelinin dəyərləndirilməsi zamanı maliyyə alətləri üzrə birləşdirmə və portfelə aid etmə səviyyəsini təyin edərkən mülahizələrdən istifadə etmişdir. Satış əməliyyatlarını dəyərləndirərkən Bankın rəhbərliyi bu satışların müntəzəmliyi, zamanı və dəyəri barədə tarixi məlumatları, eləcə də satışın səbəbləri və gələcək satışlarla bağlı proqnozları nəzərə alır. Kreditin pisləşməsi ilə əlaqədar potensial zərərlərin minimal həddə salınması ilə bağlı həyata keçirilən satış əməliyyatları “toplamaq üçün saxlanılma” biznes modelinin parametrlərinə uyğun gəlir. Alətin kredit riskinin idarə olunması ilə bağlı olmayan, müddəti bitməmiş həyata keçirilən digər satışlar da, fərdi və kollektiv qaydada müntəzəm olmadıqda və dəyər olaraq əhəmiyyət kəsb etmədikdə “toplamaq üçün saxlanılma” biznes modelinin çərçivəsində dəyərləndirilir. Bankın rəhbərliyi satış əməliyyatlarının əhəmiyyətli səviyyəsini bu satışların dəyərinin biznes modeli üzrə qiymətləndirilən portfelin dəyərinə olan nisbəti şəklində həmin portfelin orta müddəti üzrə təhlil edir. Əlavə olaraq, yalnız stresli vəziyyətlərdə və ya Bankın nəzarətindən kənar olan ayrıca bir hadisəyə cavab məqsədilə həyata keçirilməsi güman edilən satış əməliyyatları biznes modelinin məqsədləri üçün təsadüfi sayılır və müvafiq maliyyə alətlərinin təsnifləşdirilməsi prosesinə təsir göstərmir.

“Toplamaq üçün saxlanılma və satış” biznes modeli dedikdə, aktivlərin əsasən nağd vəsaitlərin toplanılması üçün saxlanılması ehtiva edilir, yalnız bu biznes modelinin məqsədlərinə nail olmaq üçün likvidlik ehtiyacının idarə olunması, müəyyən bir gəlir göstəricilərinə nail olunması və ya maliyyə aktivlərinin müddətlərinin bu aktivləri maliyyələşdirmək üçün istifadə edilən maliyyə öhdəliklərinin müddətlərinə uyğunlaşdırılması kimi bir sıra satış əməliyyatları da model çərçivəsində nəzərə alınır.

Yerdə qalan aktivlər kateqoriyası elə maliyyə aktivləri portfellerindən ibarətdir ki, nağd vəsaitlərin reallaşdırılmasının əsas təyinatı satış vasitəsilə, məsələn ticarət məqsədilə satışın elementlərinin açıq şəkildə nəzərə çarpan olduğu hallar üçün nəzərdə tutulmuşdur. Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması bu biznes modeli üçün çox vaxt təsadüfi olur.

Nağd vəsaitlər axınının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən ibarət olmasının dəyərləndirilməsi (“YƏMFÖ”)

Nağd vəsaitlər axınının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən ibarət olmasının təyin edilməsi mülahizələrdən istifadəni tələb edir. Pulun zaman dəyəri elementi müəyyən hallarda, məsələn müqavilə üzrə faiz dərəcəsi dövrü olaraq dəyişdirilir, amma bu dəyişikliklərin tezliyi borc aləti üzrə nəzərdə tutulan əsas faiz dərəcəsi göstəricisinə uyğun olmadıqda dəyişdirilə bilər. Buna misal olaraq, faizləri üç aylıq banklararası faiz dərəcəsinə uyğun olaraq ödənilən, yalnız faiz dərəcəsinin həyət ay düzəldilən maliyyə alətlərini göstərmək olar. Pulun zaman dəyərinin dəyişdirilməsinin

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

təsiri müvafiq alət üzrə nağd pul vəsaitləri axınının YƏMFÖ xarakterli bənzər maliyyə aləti üzrə nağd pul vəsaitləri axını ilə müqayisə edilərək dəyərləndirilir. Dəyərləndirmə məntiqli görünən bütün mümkün ssenarilər üçün, o cümlədən maliyyə bazarlarında baş verməsi mümkün olan maliyyə stressi vəziyyətləri üçün aparılmışdır. Nağd pul vəsaitləri ilə bağlı yaranan ssenarinin bənzər alətlər üzrə mövcud olan göstəricilərdən fərqli olduğu hallarda, dəyərləndirilən alət üzrə yaranan nağd pul vəsaitləri YƏMFÖ olaraq nəzərə alınmır və bu alət MVZƏD maliyyə aləti olaraq təsnifləşdirilir.

Bankın rəhbərliyi müqavilə üzrə nəzərdə tutulan nağd pul vəsaitlərinin axınına dəyişdirmək qabiliyyətinə malik olan müqavilə şərtlərini təyin etmiş və nəzərə almışdır. Kredit sazişinin müddəalarına görə vaxtından öncə edilən ödənişlərin mümkün olması və bu ödənişlərin əsas məbləğ və hesablanmış faizlərlə, eləcə də öncədən edilən ödənişlə bağlı müştəridən alınmalı olan haqq və komissiyalarla bağlı olması halında YƏMFÖ üzrə kriteriyalar yerinə yetirilmiş sayılır. Aktiv üzrə əsas məbləğə ilkin tanınma zamanı mövcud olan ədalətli dəyərle sonrakı dövrlərdə əsas məbləğ üzrə edilən ödənişlər (yəni effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə hesablanmış faiz ödənişləri nəzərə alınmadan yerdə qalan məbləğ) arasındakı fərq aid edilir. Bu prinsipə istisna olaraq, standart həm də müəyyən ilkin ödəmə xüsusiyyətlərinə malik olan və aşağıdakı YƏMFÖ şərtlərinə cavab verən alətlərin də nəzərə alınmasına icazə verir: (i) maliyyə aktivini ilkin olaraq premiya və ya diskontla hazırlanmışdır, (ii) avans ödəniş məbləği müqavilə üzrə nəzərdə tutulmuşdur və əsas məbləğ, hesablanmış faizlər və məntiqli sayılan məbləğdə olmaqla müqaviləyə əvvəlcədən xitam verməklə bağlı kompensasiya ilə bağlıdırsa və (iii) avans ödəniş imkanını yaranan müddəanın ədalətli dəyəri ilkin tanınma zamanı əhəmiyyətli sayılır.

Bankın kredit müqavilələrində nəzərdə tutulmuş müddəalar müəyyən makroiqtisadi və ya tənzimləmə ilə bağlı yaranmış hallara cavab olaraq faiz dərəcələrinə dəyişikliyin edilməsinə icazə verir. Bankın rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə etməklə bank sektorunda rəqabətin mövcud olması və Bankdan kredit alan müştərilərin potensial olaraq kreditləri yenidən maliyyələşdirmə imkanlarının olması fonunda faiz dərəcələrinin bazar faiz dərəcələrinə nisbətən artırılmasının mümkün olmaması qənaətinə gəlmiş və bu hal üzrə yaranan nağd pul vəsaitlərini YƏMFÖ çərçivəsində dəyərləndirmişdir.

Maliyyə aktivlərinin dəyişdirilməsi

Maliyyə aktivləri üzrə müqavilə şərtlərində dəyişikliklər baş verdikdə (məsələn şərtlər yenidən razılaşdırıldıqda), Bankın rəhbərliyi ilk olaraq dəyişikliyin əhəmiyyətliliyinə, ilkin tanınmış maliyyə aktivinə xitam verilməsi və ədalətli dəyerdə yeni maliyyə aktivinin tanınması zərurətinə nəzər yetirir. Bu dəyərləndirmə əsasən müvafiq mühasibat siyasətində təsvir edilmiş keyfiyyət parametrlərinə əsaslanır və kifayət qədər mülahizələrdən istifadə olunmasını tələb edir. Xüsusən də, Bankın rəhbərliyi kredit üzrə dəyərsizləşməyə məruz qalmış və şərtləri yenidən razılaşdırılmış maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması və yeni tanınmış kreditlərin ilkin tanınma zamanı kredit üzrə dəyərsizləşmiş kimi tanınıb-tanınmaması məsələsində mülahizələrdən istifadə edir. Tanınmaya xitam verilməsi üzrə dəyərləndirmə zamanı müqavilə şərtlərinə edilən dəyişikliklərin kredit aləti üzrə gözlənilən (müqavilə ilə bağlı olmayan) nağd pul vəsaitlərin hərəkətinə edilən təsir üzrə risk və mükafatlar nəzərə alınır.

Əmlak və avadanlıqların faydalı istifadə müddəti

Bank, binalar və avadanlıqların qalan faydalı ömürlərini hər maliyyə ilinin sonunda qiymətləndirir. Gözləntilər əvvəlki təxminlərdən fərqlənirsə, dəyişikliklər “Mühasibat uçotu siyasəti, uçot təxminlərində dəyişikliklər və xəталər” adlı 8 sayılı MUBS-a uyğun olaraq uçot qiymətləndirməsində dəyişiklik hesab olunur. Bu təxminlər binalar və avadanlıqların balans dəyəri və mənfəət və ya zərərdə tanınmış amortizasiya məbləğinə əhəmiyyətli təsir göstərə bilər.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivinin tanınması

Bankın rəhbərliyi 31 dekabr 2023-cü il tarixinə 1,350 min AZN məbləğində (31 dekabr 2022-ci il: 6,946 min AZN) təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivinə qarşı qiymətləndirmə ehtiyatı təmin etmişdir. Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri, müvafiq olaraq, 31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərində sifirə bərabər olmuşdur.

İcarə öhdəliklərinin qiymətləndirilməsi və istifadə hüququ olan aktivlər

16 sayılı MHBS-nin tətbiqi istifadə hüququ olan aktivlər və icarə öhdəliklərinə dair mülahizələr aparmağı tələb edir. İcarə müddətini təyin edərkən, Bank yeniləmə seçimlərini həyata keçirmək üçün iqtisadi stimula yaradan bütün amilləri və halları (və ya ləğvetmə seçimlərini etməməyi) nəzərə alır. Müqavilənin icarə elementlərinə malik olub-olmadığını qiymətləndirmək də mühakimə tələb edir. İcarə öhdəliklərini hesablamaq məqsədilə istifadə olunan müvafiq diskont dərəcəsini müəyyənləşdirmək üçün təxminlərin edilməsi tələb olunur.

3. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT SİYASƏTLƏRİ

(a) Xarici valyuta

Xarici valyutalarda əməliyyatlar onların həyata keçirildiyi tarixlərdə qüvvədə olan məzənnələrlə Bankın əməliyyat valyutasına çevrilir.

Hesabat tarixinə xarici valyutalarda əks olunmuş maliyyə aktivləri və öhdəlikləri həmin tarixdə olan məzənnə ilə yenidən əməliyyat valyutasına çevrilir. Maliyyə maddələri üzrə xarici valyuta gəliri və ya zərəri, dövr ərzində effektiv faiz və ödənişlər nəzərə alınmaqla, dövrün əvvəlində əməliyyat valyutasının amortizasiya edilmiş dəyərlə hesabat dövrünün sonunda məzənnəyə uyğun çevrilmiş xarici valyutada amortizasiya edilmiş dəyər arasında olan fərkdir.

Xarici valyutada ifadə olunan və ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilən qeyri-maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ədalətli dəyər müəyyən edildiyi tarixdə olan məzənnə ilə əməliyyat valyutasına çevrilir. Xarici valyutada ilkin dəyər əsasında qiymətləndirilən qeyri-maliyyə aktivlər və öhdəliklər əməliyyat tarixinə olan məzənnə ilə çevrilir.

Satıla bilən kapital alətlərinin konvertasiyası zamanı yaranan fərqlər istisna olmaqla, konvertasiya zamanı yaranan xarici valyuta fərqləri mənfəət və ya zərəre aid edilir. Fərq dəyərsizləşmə səbəbindən baş vermədikdə, bu halda digər məcmu gəlirdə tanınan xarici valyuta fərqləri mənfəət və ya zərərdə yenidən təsnif olunur.

(b) Faizlər

Effektiv faiz dərəcəsi

Faiz gəlirləri və xərcləri effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə mənfəət və zərərdə tanınır. “Effektiv faiz dərəcəsi” maliyyə alətinin gözlənilən istifadə müddəti boyunca gələcək pul ödənişləri və alışırlarını dəqiq olaraq:

- maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərində; və ya
- maliyyə öhdəliyinin amortizasiya dəyərində diskontlaşdırılan dərəcədir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlər istisna olmaqla, digər maliyyə alətləri üçün effektiv faiz dərəcəsini hesablayarkən Bank gələcək pul vəsaitlərini maliyyə alətlərinin bütün müqavilə şərtlərini nəzərə almaqla, lakin kredit zərərlərini nəzərə almadan qiymətləndirir. Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün kredit üzrə uyğunlaşdırılmış effektiv faiz dərəcəsi, ehtimal olunan kredit zərərləri daxil olmaqla gələcək pul vəsaitlərindən istifadə edilməklə hesablanır.

Effektiv faiz dərəcəsinin hesablanmasına effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan əməliyyat xərcləri və ödənilmiş və ya alınmış haqlar və ya bəndlər daxildir. Əməliyyat xərclərinə maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin alınmasına və ya verilməsinə bilavasitə tətbiq edilə bilən məxsusi xərclər daxildir.

Amortizasiya edilmiş dəyər və ümumi balans dəyəri

Maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin “amortizasiya edilmiş dəyəri” maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin ilkin tanınmada uçotu əsas ödənişləri çıxmaqla, ilkin məbləğ və ödəniş məbləği arasında hər hansı fərqin effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, xalis amortizasiyanı daxil etməklə və ya çıxmaqla və maliyyə aktivləri üçün hər hansı ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatına uyğunlaşdırmaqla hesablanan məbləğdir.

Amortizasiya dəyərində hesablanan “maliyyə aktivinin ümumi balans dəyəri” maliyyə aktivinin hər hansı ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatına uyğunlaşdırılmazdan əvvəl amortizasiya edilmiş dəyəridir.

Faiz gəlirləri və xərclərinin hesablanması

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınması zamanı hesablanır. Faiz gəlirləri və ya xərclərinin hesablanması zamanı effektiv faiz dərəcəsi aktivin (aktiv kredit üzrə dəyərsizləşmədikdə) ümumi balans dəyərinə və ya öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyərinə tətbiq edilir. Effektiv faiz dərəcəsi faizin bazar dərəcələrində yerdəyişmələri əks etdirməsi üçün dəyişən dərəcəli alətlərin pul hərəkətinin dövrü olaraq təkrar qiymətləndirilməsinin nəticəsi olaraq yenilənir.

Lakin ilkin tanınmadan sonra kredit üzrə dəyərsizləşən maliyyə aktivlərinin faiz gəlirləri isə effektiv faiz dərəcəsini maliyyə aktivinin amortizasiya edilmiş dəyərinə tətbiq etməklə hesablanır. Aktiv artıq kredit üzrə dəyərsizləşmiş olmadıqda faiz gəlirləri yenə ümumi balans dəyərində hesablanır.

İlkin tanınma zamanı kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlər üçün faiz gəliri aktivin amortizasiya edilmiş dəyərinə kredit üzrə düzəliş edilmiş effektiv faiz dərəcəsi tətbiq edilməklə hesablanır. Aktivin kredit riski azaldıqda belə faiz gəliri ümumi qalıq dəyəri əsasında hesablanmır.

Təqdimat

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər hesabatında təqdim olunan effektiv faiz metodu ilə hesablanan faiz gəlirlərinə amortizasiya edilmiş dəyərdə hesablanan maliyyə aktivləri üzrə faizlər daxildir.

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər hesabatında təqdim olunan faiz xərclərinə amortizasiya dəyərində hesablanan maliyyə öhdəlikləri üzrə faizlər daxildir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

(c) Haqq və komissiyalar

Maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyi üzrə effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsinə daxil edilir (bax: Qeyd 3).

Kreditlə əlaqəli haqlar, kredit xidməti haqları və kredit gəlirliliyinin ayrılmaz tərkib hissəsi sayılan digər haqlar əlaqədar əməliyyat xərcləri ilə birlikdə effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə maliyyə alətinin proqnoz edilən müddəti boyu faiz gəlirlərinə köçürülür və amortizasiya edilir.

Mühasibat xidməti haqları, investisiya idarəçiliyi haqları, satış komissiyası, yerləşdirmə haqları, sindikasiya haqları daxil olmaqla, digər haqq və komissiya gəlirləri əlaqədar xidmətlər göstərildikcə tanınır. Kredit öhdəliyi üzrə kredit vəsaitlərinin istifadəsi gözlənilmədiyi halda kredit öhdəliyi üzrə əlaqədar haqlar öhdəlik dövrü boyunca düz xətt əsasında tanınır.

Bankın maliyyə hesabatlarında tanınan maliyyə aləti ilə nəticələnən müştəri ilə müqavilə qismən 9 sayılı MHBS, qismən də 15 sayılı MHBS çərçivəsində ola bilər. Belə olduğu təqdirdə, Bank müqavilənin 9 sayılı MHBS-yə aid olan hissəsini ayırmaq və ölçmək üçün əvvəlcə 9 sayılı MHBS-ni, daha sonra qalan hissəyə 15 sayılı MHBS-ni tətbiq edir.

Digər haqq və komissiya xərcləri, əsasən, qəbul edilən xidmət xərcləri kimi göstərilmiş əməliyyat və xidmət haqlarına aid edilir.

Növbəti cədvəldə müştərilərlə müqavilələr üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilmə mahiyyəti və zamanlaması, habelə əhəmiyyətli ödəniş şərtləri və müvafiq gəlir tanınma siyasətləri haqqında məlumat təqdim olunmuşdur:

Xidmət növü	İcra öhdəliklərinin yerinə yetirilmə mahiyyəti və zamanlaması, o cümlədən əhəmiyyətli ödəniş şərtləri	15 sayılı MHBS-yə əsasən gəlirin tanınması
Pərakəndə və korporativ bank xidmətləri	Bank overdraft xidmətləri, pərakəndə və korporativ müştərilərə bankçılıq, xarici valyuta, kredit kartı və xidmət haqlarının ödənişi xidmətlərini göstərir. Daxili mübadilə, xarici valyuta əməliyyatları və overdraftlar üzrə əməliyyat əsaslı haqlar müştəri hesabından əməliyyatlar həyata keçirildikdə tutulur.	Əməliyyatlarla bağlı gəlir əməliyyatın həyata keçirildiyi zaman tanınır.
Təminat və akkreditivlərin verilməsi	Bank öz müştərilərinə təminat və akkreditivlər verir.	Təminat və akkreditivlərin verilməsi haqlarından daxil olan gəlir belə müqavilələrin ödəniş tarixinədək olan dövr ərzində tanınır.

(d) Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə ARMB-də və digər banklarda saxlanılan əsginaslar və sikkə pullar, bloklanmış hesab qalıqları (nostro hesablar) və ədalətli dəyərinin dəyişmə riski çox aşağı olan və Bank tərəfindən qısamüddətli öhdəliklərin idarə olunmasında istifadə edilən, ilkin ödəniş müddəti üç aydan az olan yüksək likvidli maliyyə aktivləri daxildir. ARMB-də saxlanılan məcburi ehtiyatlar onların çıxarılması ilə bağlı məhdudiyyətləri nəzərə alaraq pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə aid edilmir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya edilməmiş dəyər əsasında əks olunur.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

(e) Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri

(i) Təsnifat

İlkin tanınma zamanı, maliyyə aktivini amortizasiya olunmuş dəyərində, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyər (“DMGVƏD”) və ya mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyər (“MZVƏD”) təsnif edilir.

Maliyyə aktivini aşağıdakı şərtlərin hər ikisinə cavab verdikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, amortizasiya olunmuş dəyərində ölçülür:

- aktiv müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin axınlarını toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət olan pul vəsaitlərinin axınlarına təkan verir.

Maliyyə aktivini aşağıdakı şərtlərin hər ikisini ödədikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, DMGVƏD-də ölçülür:

- aktiv həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin axınlarının toplanması və həm də maliyyə aktivlərinin satılması məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən ibarət olan pul vəsaitlərinin axınlarına təkan verir.

Ticarət üçün nəzərdə tutulmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı Bank ədalətli dəyərdəki sonrakı dəyişiklikləri digər məcmu gəlirdə (DMG) təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçim hər bir kapital qoyuluşu üçün ayrıca edilir.

Bütün digər maliyyə aktivləri MZVƏD-də ölçülən alətlər olaraq təsnif edilir.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Bank maliyyə aktivinin portfel səviyyəsində saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirir, çünki bu, biznesin idarə olunması və məlumatların rəhbərliyə təqdim edilməsi üsulunu daha düzgün şəkildə əks etdirir. Bu zaman aşağıdakı məlumatlar nəzərə alınır:

- portfel üçün müəyyən edilmiş siyasətlər və məqsədlər, həmin siyasətlərin praktikada tətbiqi, o cümlədən rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin əldə edilməsinə, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırılmasına və ya aktivlərin satışı vasitəsilə pul vəsaitlərinin axınlarının realizasiyasına fokuslanıb-fokuslanmaması;
- portfelin göstəricilərinin necə qiymətləndirilməsi və Bankın rəhbərliyinə necə çatdırılması;
- biznes modelinin (və həmin biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) performansına təsir edən risklər və bu risklərin necə idarə olunması;
- biznesin menecerlərinin necə mükafatlandırılması – məsələn, mükafatlandırma idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərindən və ya müqavilə üzrə toplanmış pul vəsaitlərinin axınlarından asılıdır; və
- əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və müddəti, bu satışların səbəbləri və gələcək satış fəaliyyəti barədə gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti barədə məlumat ayrıca deyil, maliyyə aktivlərinin idarə olunması üzrə Bankı məqsədinə necə nail olunmasının və pul vəsaitlərinin axınlarının necə realizasiya edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsi çərçivəsində nəzərə alınır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Kommersiya məqsədləri üçün saxlanılan və ya fəaliyyəti ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilən maliyyə aktivləri MZVƏD ilə qiymətləndirilir, belə ki, onlar nə müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin yığımı, nə də həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin yığımı, həm də maliyyə aktivlərinin satışı üçün saxlanılır.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün “əsas məbləğ” dedikdə, ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyəri nəzərdə tutulur. “Faiz” dedikdə, pulun zaman dəyəri, müəyyən dövr ərzində ödənilməmiş əsas məbləğlə bağlı kredit riski və digər əsas kredit riskləri və xərcləri (məsələn, likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsində Bank alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alır. Bu qiymətləndirmə maliyyə aktivində həmin aktivin bu şərtə əməl etməməsi ilə nəticələnən, müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin axınlarının müddəti və ya məbləğini dəyişə bilən müqavilə şərtinin olub-olmamasını əhatə edir. Qiymətləndirmə zamanı Bank aşağıdakıları nəzərə alır:

- pul vəsaitlərinin axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- kapitalın borca nisbətinin xüsusiyyətləri;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılma şərtləri;
- bankın iddiasını müəyyənləşdirilmiş aktivlərdən pul vəsaitlərinin axınlarına məhdudlaşdıran şərtlər (məsələn, repressiz aktivlər); və
- pulun zaman dəyəri üzrə ödənişi dəyişən xüsusiyyətlər – məsələn, faiz dərəcələrinin mütəmadi olaraq yenilənməsi.

Təkrar təsnifat

Maliyyə aktivləri, Bankın maliyyə aktivlərini idarə etməsi üzrə biznes modelini dəyişməsindən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnif edilmir.

Bank maliyyə aktivlərini idarə etmək üzrə biznes modelini dəyişdikdə maliyyə aktivlərini də yenidən təsnif etməlidir. Belə dəyişikliklərin nadir hallarda baş verəcəyi gözlənilir. Belə dəyişikliklər Bankın rəhbərliyi tərəfindən xarici və daxili dəyişikliklər nəticəsində müəyyən edilir və Bankın əməliyyatları üçün əhəmiyyətli və kənar tərəflərə nümayiş etdirilə bilən şəkildə olmalıdır. Müvafiq olaraq, Bankın biznes modelində dəyişiklik yalnız Bank əməliyyatları üçün əhəmiyyətli olan fəaliyyətə başladıqda və ya belə fəaliyyətə xitam verdikdə baş verir; məsələn, Bank hər hansı biznes xətti əldə etdikdə, satdıqda və ya xitam verdikdə.

(ii) Tanınmanın dayandırılması

Maliyyə aktivləri

Bank maliyyə aktivini tanımağı o zaman dayandırır ki, maliyyə aktivindən gələn pul vəsaitlərinə olan müqavilə hüquqlarının müddəti bitir və ya əməliyyatda müqavilə üzrə pul vəsaitlərini almaq hüququnu ötürür ki, bu halda maliyyə aktivlərinə sahib olmaqla bağlı bütün risklər və faydalar da ötürülür və ya Bank sahibliklə bağlı bütün riskləri və faydaları nə ötürür, nə də özündə saxlayır və maliyyə aktivinə nəzarəti özündə saxlamır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə aktivinin tanınması dayandırıldıqda aktivin ümumi balans dəyəri (və ya aktivin tanınması dayandırılmış hissəsinə ayrılmış ümumi balans dəyəri) və alınan təminatın cəmi (i) (götürülmüş hər hansı yeni öhdəlik çıxılmaqla əldə edilmiş hər hansı yeni aktiv daxil olmaqla) və (ii) digər məcmu gəlirlərdə tanınan hər hansı toplam gəlir və zərər arasındakı fərq mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Bank maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınan aktivlərin ötürüldüyü əməliyyatlarda iştirak edir, lakin köçürülən aktivlər və ya onların bir qisminə aid risk və qazancların ya hamısını, ya da əhəmiyyətli hissəsini saxlayır. Belə hallarda ötürülən aktivlərin tanınması dayandırılır. Belə əməliyyatlara misal kimi qiymətli kağızların icarəsini və satış və repo əməliyyatlarını göstərmək olar.

Bankın maliyyə aktivləri üzrə risk və mülkiyyət hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini saxlamadığı, ötürmədiyi və aktiv üzərində nəzarəti saxladığı əməliyyatlarda Bank ötürülən aktivin dəyərindəki dəyişikliklərin təsirinə məruz qaldığı dərəcədə aktiv tanınmaqda davam edir.

Maliyyə öhdəlikləri

Bank müqavilə üzrə öhdəlikləri yerinə yetirildikdə və ya ləğv edildikdə və ya müddəti bitdikdə maliyyə öhdəliyini tanımağı dayandırır.

(iii) Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin dəyişdirilməsi

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivinin şərtləri dəyişərsə, Bank dəyişmiş aktiv üzrə pul vəsaitlərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib-dəyişmədiyini qiymətləndirir. Pul vəsaitlərində əhəmiyyətli fərqlər olduğu təqdirdə (“əhəmiyyətli dəyişiklik” adlandırılan) ilkin maliyyə aktivləri üzrə pul vəsaitlərinə dair müqavilə üzrə hüquqların vaxtı keçmiş sayılır. Belə olan halda ilkin maliyyə aktivinin tanınması dayandırılır və yeni maliyyə aktivləri müvafiq əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ədalətli dəyərdə tanınır. Dəyişikliklə bağlı istənilən haqların uçotu aşağıdakı şəkildə aparılır:

- yeni aktivin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi haqları və müvafiq əməliyyat xərclərinin ödəniş haqları aktivin ilkin qiymətləndirilməsinə daxil edilir; və
- digər haqlar tanınmanın dayandırılması üzrə gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Mövcud maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəlikləri üzrə pul vəsaitlərində dəyişikliklər mövcud müqavilə şərtlərindən qaynaqlandığı təqdirdə dəyişiklik sayılır. Məsələn, kredit sövdələşməsi Bankdan tələb etdiyi təqdirdə ARMB-nin əsas faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə görə Bankın faiz dərəcələrinə tətbiq etdiyi dəyişikliklər.

Bank dəyişikliyin əhəmiyyətli olub-olmadığına, yəni ilkin maliyyə aktivləri və dəyişikliyə uğramış və ya əvəzlənmiş maliyyə aktivləri üzrə pul vəsaitlərinin əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndiyinə dair kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsi aparır. Bank kəmiyyət və keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq dəyişikliyin əhəmiyyətli olub-olmadığını növbəti ardıcılıqda qiymətləndirir: keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri, keyfiyyət və kəmiyyət amillərinin birləşmiş təsiri. Pul vəsaitləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndiyi təqdirdə ilkin maliyyə aktivləri üzrə pul vəsaitlərinə dair müqavilə hüquqlarının vaxtı bitmiş sayılır. Bu qiymətləndirmə zamanı Bank maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması təlimatına əsaslanır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Bank aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq dəyişikliyin əhəmiyyətli olduğu qənaətinə gəlir:

- maliyyə aktivinin valyutasının dəyişməsi;
- maliyyə aktivinin şərtlərində əsas məbləğ və faiz ödəmələri - YƏMFÖ meyarına uyğunsuzluqla nəticələnən dəyişiklik (məsələn, konvertasiya funksiyasının əlavə edilməsi).

Pul vəsaitləri borc alanın maliyyə çətinlikləri yaşadığı zaman dəyişərkən, adətən, dəyişmənin məqsədi şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənən yeni aktiv yaratmaq deyil, ilkin müqavilə şərtlərinin mümkün qədər bərpa edilməsidir. Bank maliyyə aktivini pul vəsaitlərinin bağışlanması ilə nəticələncək şəkildə dəyişməyi planlaşdırdıqda, ilk öncə aktiv qisminin dəyişiklikdən əvvəl silinib-silinməyəcəyini nəzərə alır (borcların silinməsi siyasəti aşağıda təqdim edilmişdir). Bu yanaşma kəmiyyət qiymətləndirməsinə təsir göstərir və belə olan hallarda tanınmanın dayandırılması meyarlarının heç də həmişə nəzərə alınmadığını göstərir. Daha sonra Bank dəyişikliyin əhəmiyyətli olub-olmadığına dair keyfiyyət qiymətləndirməsi aparır.

Amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən maliyyə aktivində dəyişiklik maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması ilə nəticələnmədikdə, Bank ilk öncə aktivin ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərini təkrar hesablayır və alınmış düzəlişi mənfəət və ya zərərdə dəyişiklik üzrə gəlir və ya zərər kimi tanıyır. Dəyişən dərəcəli maliyyə aktivlərində dəyişiklik üzrə gəlir və ya zərəri hesablamaq üçün istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinin dəyişiklik anında mövcud bazar şərtlərini əks etdirməsi məqsədilə düzəlişlər edilir. Dəyişikliyin bir hissəsi olan istənilən ödənilmiş xərclər və alınan haqlar dəyişiklik edilmiş maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərində əks etdirilir və dəyişdirilmiş maliyyə aktivinin qalan müddəti boyunca amortizasiya edilir.

Dəyişiklik borc alanın maliyyə çətinlikləri ilə bağlı həyata keçirildiyi təqdirdə (bax: 3 sayılı Qeyd) gəlir və ya zərər dəyərsizləşmə zərərləri ilə birlikdə təqdim edilir. Digər hallarda isə effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri kimi təqdim edilir (bax: 3 sayılı Qeyd).

Borc alanın kredit məbləğini vaxtından əvvəl əhəmiyyətli cəriməyə məruz qalmadan faizsiz ödəmək seçimi olduğu sabit dərəcəli kreditlər üçün Bank faiz dərəcəsini dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri üzrə təlimatdan çıxış edərək cari bazar dərəcəsinə uyğun dəyişir. Bu o deməkdir ki, effektiv faiz dərəcəsinə də gözləntilərə uyğun düzəlişlər edilir.

Maliyyə öhdəlikləri

Bank maliyyə öhdəliyinin tanınmasını şərtləri dəyişdikdə və dəyişmiş öhdəlik üzrə pul vəsaitləri əhəmiyyətli şəkildə fərqləndikdə dayandırır. Belə olan halda dəyişmiş şərtlər əsasında yeni maliyyə öhdəliyi ədalətli dəyərdə tanınır. Maliyyə öhdəliyinin balans dəyərindəki fərq ləğv edilir və dəyişmiş şərtlərlə yeni maliyyə öhdəliyi mənfəət və ya zərərdə tanınır. Ödənilmiş kompensasiyaya ötürülmüş qeyri-maliyyə aktivləri (əgər varsa) və yeni dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyi daxil olmaqla öhdəliklər daxildir.

Bank keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri və birlikdə keyfiyyət və kəmiyyət amillərini nəzərə alaraq dəyişikliyin əhəmiyyətli olub-olmadığının kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsini aparır. Bank aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq dəyişikliyin əhəmiyyətli olduğu qənaətinə gəlir:

- maliyyə öhdəliyinin valyutasının dəyişməsi;
- konvertasiya funksiyasının daxil edilməsi;
- maliyyə öhdəliyində subordinasiyanın dəyişməsi.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Yeni şərtlərə əsasən, alınmış haqlar çıxılmaqla ödənilmiş haqlar daxil və ilkin effektiv faiz dərəcəsinə əsasən diskontlaşdırılmaqla, diskontlaşdırılmış cari dəyər ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul vəsaitlərinin diskontlaşdırılmış cari dəyərindən ən azı 10 faiz fərqləndikdə kəmiyyət qiymətləndirməsinin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişir.

Maliyyə öhdəliyində dəyişiklik tanınmanın dayandırılmasına səbəb olmadıqda öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyəri dəyişikliyə uğramış pul vəsaitlərinin ilkin effektiv faiz dərəcəsinə diskontlaşdırılması və alınan gəlir və ya zərərin mənfəət və ya zərərdə tanınması ilə təkrar hesablanır. Dəyişən dərəcəli maliyyə öhdəlikləri üçün dəyişmiş gəlir və ya zərəri hesablamaq məqsədilə istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinə edilən dəyişiklik zamanı cari bazar şərtlərini əks etdirməsi üçün düzəlişlər edilir. Bununla bağlı yaranan hər hansı xərclər və ya haqlar öhdəliyin qalıq dəyərinə düzəliş kimi tanınır və alət üzərində effektiv faiz dərəcəsinin təkrar hesablanması yolu ilə dəyişikliyə uğramış maliyyə öhdəliyinin qalan müddəti üzrə amortizasiya edilir.

(iv) Ehtimal olunan kredit zərərləri

Bax: 27 sayılı Qeyd.

Bank MZVƏD ilə qiymətləndirilməyən növbəti maliyyə alətləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri (EOKZ) üçün zərər ehtiyatlarını tanıyır:

- borc alətləri olan maliyyə aktivləri;
- maliyyə təminatı üzrə müqavilələr; və
- verilən kredit öhdəlikləri.

Bank zərər ehtiyatlarını, 12 aylıq EOKZ kimi hesablanan aşağıdakılar istisna olmaqla, ömürlük EOKZ məbləğinə bərabər qiymətləndirir:

- hesabat tarixində kredit riski aşağı müəyyən edilən borc investisiya qiymətli kağızları;
- ilkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artmayan digər maliyyə alətləri (bax: 27 sayılı Qeyd).

Bank kreditin risk dərəcəsi global “investisiya sinfi” anlayışına bərabər olduğu təqdirdə, borc investisiya qiymətli kağızlarının kredit riskinin aşağı olduğunu qəbul edir.

12 aylıq EOKZ hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində maliyyə alətinin defolt hadisəsindən yaranan EOKZ payıdır. 12 aylıq EOKZ tanınan maliyyə alətləri “1-ci Mərhələ” maliyyə aləti adlandırılır.

Ömürlük EOKZ maliyyə alətinin gözlənilən müddəti ərzində mümkün bütün defolt hadisələrindən yaranan EOKZ-dir. Ömürlük EOKZ tanınan maliyyə alətləri ilkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artıqda, lakin maliyyə alətləri kredit üzrə dəyərsizləşmədikdə “2-ci Mərhələ” maliyyə alətləri, maliyyə alətləri kredit üzrə dəyərsizləşdikdə isə “3-cü Mərhələ” maliyyə alətləri adlandırılır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

EOKZ-nin ölçülməsi

EOKZ kredit zərərlərinin ehtimal əsasında ölçülən qiymətləndirilməsidir. O, aşağıdakı şəkildə ölçülür:

- *hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri*: bütün gözlənilən əldə edilməmiş pul vəsaitlərinin cari dəyəri (yəni müqavilə əsasında müəssisəyə ödənilməli pul vəsaitlərinin axınları ilə Bankın əldə etməyi gözlədiyi pul vəsaitlərinin axınları arasındakı fərq);
- *hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri*: ümumi balans dəyəri ilə ehtimal olunan gələcək pul vəsaitlərinin axınlarının cari dəyəri arasındakı fərq;
- *istifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri*: öhdəlik istifadə edildikdə müqavilə üzrə Banka ödənilməli pul vəsaitləri ilə Bankın almağı gözlədiyi pul vəsaitləri arasındakı fərqi cari dəyəri; və
- *maliyyə təminatı üzrə müqavilələr*: Bankın bərpa etməyi gözlədiyi məbləğlər çıxılmaqla, borclar üzrə gözlənilən ödənişlərin cari dəyəri.

Həmçinin bax: 27 sayılı Qeyd.

Restrukturizasiya edilmiş maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivinin şərtləri yenidən razılaşdırıldıqda və ya dəyişdirildikdə və ya mövcud maliyyə aktivini borcalanın maliyyə çətinlikləri yaşaması səbəbindən yenisi ilə əvəzləndikdə maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması, yaxud da dayandırılmaması dəyərləndirilir (bax: 3 sayılı Qeyd) və EOKZ aşağıdakı kimi ölçülür:

Gözlənilən restrukturizasiya mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına səbəb olmadıqda, dəyişikliyə uğramış maliyyə aktivindən gözlənilən pul vəsaitləri mövcud aktiv üzrə azalacaq pul vəsaitlərinin hesablanmasına daxil edilir (bax: 27 sayılı Qeyd).

Gözlənilən restrukturizasiya mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına səbəb olacaqsa, yeni aktivin gözlənilən ədalətli dəyəri ilə mövcud maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması anında bu aktiv üzrə yekun pul vəsaiti kimi davranılır. Bu məbləğ mövcud maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə mövcud maliyyə aktivini üzrə tanınmanın dayandırılmasının gözlənilən tarixdən hesabat tarixinədək diskont edilən çatışmayan pul vəsaitlərinin hesablanmasına əlavə edilir.

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri

Hər hesabat tarixində Bank amortizasiya olunmuş dəyərdə hesablanmış maliyyə aktivlərinin kredit üzrə dəyərsizləşməsinə qiymətləndirir (bu aktivlər “3-cü Mərhələ maliyyə aktivləri” adlanır). Maliyyə aktivini üzrə proqnoz edilən gələcək pul vəsaitlərinə mənfi təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivini “kredit üzrə dəyərsizləşmiş” sayılır.

Maliyyə aktivinin kredit üzrə dəyərsizləşdiyinin sübutuna aşağıdakı müşahidə edilə bilən məlumatlar daxildir:

- borcalan və ya emitentin mühüm maliyyə çətinliyi yaşaması;
- müqavilə şərtinin pozulması, məsələn, defolt və ya gecikdirmə;
- Bank tərəfindən Bankın dəyişməyəcəyi şərtlərlə kredit və ya avansın restrukturizasiyası;
- borcalanın müflis olacağı və ya maliyyə-təşkilati strukturunun dəyişəcəyi ehtimalı; və ya
- maliyyə çətinlikləri səbəbindən qiymətli kağızlar üçün fəal bazarın olmaması.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Borcalanın vəziyyəti pisləşdiyi təqdirdə şərtləri yenidən razılaşdırılmış kredit, müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin ödənilməyəcəyi riski əhəmiyyətli dərəcədə azaldığı və dəyərsizləşmənin başqa əlamətləri olmadığı hallar istisna olmaqla, kredit üzrə dəyərsizləşmiş sayılır. Əlavə olaraq, ödənişi 90 gündən çox gecikdirilmiş pərakəndə kredit, dəyərsizləşmiş sayılır.

Dövlət borcuna investisiyanın kredit üzrə dəyərsizləşmiş olub-olmadığını qiymətləndirərkən Bank aşağıdakı amilləri nəzərə alır:

- İstiqraz üzrə gəlirlərdə əks olunan kredit qabiliyyətinin bazar qiymətləndirməsi.
- Kredit qabiliyyətinə reyting agentliklərinin qiyməti.
- Ölkənin yeni borc verilməsi üçün kapital bazarlarına giriş qabiliyyəti.
- Borc verənin könüllü və ya icbari borc bağışlama nəticəsində zərər çəkə biləcəyi borc restrukturizasiyası ehtimalı.
- Həmin ölkəyə “son ümid borcverən” kimi lazımı dəstəyi göstərmək üçün beynəlxalq dəstək mexanizmlərinin olması və belə mexanizmlərdən istifadə ilə bağlı dövlət və agentliklərin niyyətinin əks olunduğu ictimai bəyannamələr. Bura həmin mexanizmlərin dərinliyinin və siyasi niyyətdən asılı olmayaraq tələb olunan meyarlara cavab vermək qabiliyyətinin olduğunun və ya olmadığının qiymətləndirilməsi daxildir.
- Maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri ilə əməliyyatlar üzrə 7 gün gecikmə.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda EOKZ ehtiyatının təqdimatı

EOKZ üzrə zərər ehtiyatı maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı şəkildə təqdim edilir:

- amortizasiya dəyərində ölçülən maliyyə aktivləri: aktivlərin ümumi balans dəyərindən çıxılması kimi;
- kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanəti müqavilələri: ümumi olaraq, ehtiyat kimi.

Maliyyə aləti həm istifadə edilmiş, həm də edilməmiş komponentlərdən ibarət olduqda və Bank kredit öhdəliyi komponenti üzrə EOKZ-ni istifadə edilmiş komponentdən ayrı müəyyən edə bilmədikdə: Bank hər iki komponent üçün zərər ehtiyatını birgə təqdim edir. Birləşdirilmiş məbləğ istifadə edilmiş kredit komponentinin ümumi balans məbləğindən tutulma kimi təqdim edilir.

İstifadə edilmiş kredit komponentinin ümumi qalıq məbləğindən sonra qalan zərər ehtiyatı ehtiyat kimi təqdim edilir.

Borcların silinməsi

Kreditlər və borc qiymətli kağızları maliyyə aktivlərini tam və ya qismən bərpa etmək üçün əsaslı gözlənti olmadığı təqdirdə tam və ya qismən silinir. Bu, adətən, Bank borcalanın silinməsi nəzərdə tutulan məbləği ödəmək üçün kifayət qədər pul vəsaiti yaradacaq aktivləri və ya gəlir mənbəyinin olmadığını müəyyən etdikdə baş verir. Bu qiymətləndirmə fərdi aktiv səviyyəsində həyata keçirilir.

Silinmiş məbləğlərin bərpası mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatında “maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi zərərləri”nə daxil edilir.

Silinmiş maliyyə aktivləri ödənilməli məbləğlərin bərpası üzrə Bank prosedurlarına əməl etmək məqsədilə hüquqi tədbirlərin predmeti olaraq qalır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

(v) Ədalətli dəyərin ölçülməsi prinsipləri

Ədalətli dəyər, əsas borcun hesablanması tarixində bazar iştirakçıları arasında nizamlı əməliyyatda və ya həmin tarixdə Bankın çıxışı olan ən sərfəli bazarda aktivin satışı üçün alınacaq və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ödəniləcək qiymətdir. Öhdəliyin ədalətli dəyəri fəaliyyətsizlik riskini əks etdirir.

Bazar qiyməti mövcud olduqda, Bank maliyyə alətləri üçün ədalətli dəyəri cari bazar qiyməti ilə müəyyən edir. Aktiv və ya öhdəlik üçün əməliyyatlar qiymət məlumatlarını davamlı olaraq təmin etmək üçün kifayət qədər müntəzəm və yetərli həcmdə aparıldıqda bazar fəal hesab edilir.

Maliyyə aləti üçün fəal bazarda kotirovka olunmuş qiymət olmadıqda, Bank müvafiq müşahidə oluna bilən məlumatların istifadəsini artıran və müşahidə oluna bilməyən məlumatların istifadəsini azaldan qiymətləndirmə üsulundan istifadə edir. Seçilmiş qiymətləndirmə üsulu bazar iştirakçılarının qiymət qoyarkən nəzərə aldıkları bütün amilləri özündə birləşdirir.

Maliyyə alətinin ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərinin ən yaxşı sübutu əməliyyat qiyməti, yəni verilən və ya qəbul edilən məbləğin ədalətli dəyəridir.

Əgər Bank ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərin əməliyyat qiymətindən fərqləndiyini müəyyən etdikdə və ədalətli dəyər fəal bazarda oxşar aktiv və öhdəlik üçün kotirovka olunan qiymətlə sübut oluna bilmədikdə, eləcə də müşahidə edilə bilən bazarlardan olan məlumatlar vasitəsilə qiymətləndirmə metoduna əsaslanmadıqda, maliyyə aləti ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərlə əməliyyat qiyməti arasındakı fərqi aradan qaldırılmasına uyğunlaşdırılmış ilkin ədalətli dəyərində qiymətləndirilir. Nəticədə, fərq, qiymətləndirmənin müşahidə edilə bilən bazar məlumatı ilə əsaslandırılmasından, yaxud əməliyyatın bağlanma tarixindən gec olmayaraq, alətin istifadə müddəti ərzində uyğun əsasla mənfəət və zərərdə tanınır.

Ədalətli dəyərində ölçülən aktiv və ya öhdəliyin tender qiyməti və təklif qiyməti varsa, Bank aktivləri və uzun pozisiyaları tender qiymətində, öhdəlikləri və qısa pozisiyaları isə təklif qiymətində qiymətləndirir.

Bank dəyişikliyin baş verdiyi hesabat müddətinin sonuna ədalətli dəyər iyerarxiyasında səviyyələr arasında köçürmələri tanıyır.

(vi) Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi, Bankın hazırda qeydə alınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququnun, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivini realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyətinin olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Bank gələcək hadisə üzrə şərti olmadıqda və biznesin normal gedişində, Bankın defoltu, müflisləşməsi və ya iflası zamanı tətbiq oluna bildikdə, əvəzləşdirmə hüququna malikdir.

(f) Müştərilərə verilmiş kreditlər

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda “Müştərilərə verilmiş kreditlər” başlığına aşağıda verilən daxildir:

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

- amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər (bax: 3 sayılı Qeyd); onlar ilk olaraq məxsusi birbaşa əməliyyat xərcləri əlavə edilməklə ədalətli dəyərdə, daha sonra effektiv faiz üsulu ilə amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilir.

(g) **İnvestisiya qiymətli kağızları**

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda “İnvestisiya qiymətli kağızları” başlığına aşağıda verilənlər daxildir:

- amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən borc investisiya qiymətli kağızları (bax: 3 sayılı Qeyd); bura, ilkin olaraq, əlaqədar birbaşa əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ədalətli dəyərdə, daha sonra effektiv faiz üsulu ilə amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülənlər daxildir;
- icbari olaraq MZVƏD-də ölçülən və ya MZVƏD kateqoriyasına aid edilən borc və kapital investisiya qiymətli kağızları (bax: 3 sayılı Qeyd); bu alətlər dəyişiklikləri dərhal mənfəət və ya zərərdə tanınmaqla ədalətli dəyərdə ölçülür.

(i) **Opsiyon müqavilələri**

Opsiyon müqavilələri, alıcıya müəyyən məbləğdə maliyyə alətini sabit qiymətə, müəyyən edilmiş gələcək tarix və ya müddət ərzində istənilən vaxt almaq və ya satmaq öhdəliyini deyil, hüququnu ifadə edən müqavilələridir.

Bank tənzimlənən birjalar vasitəsilə və birjadankənar bazarlarda opsiyon müqavilələrini alır və satır. Bank tərəfindən alınmış opsiyon müqavilələri ona opsiyon müqavilələrinə müddəti tamalandırdan sonra və ya ondan əvvəl razılaşdırılmış dəyərə əsas aktivin alınması (“call” opsiyon müqavilələri) və ya satılması (“put” opsiyon müqavilələri) imkanı verir. Bank alınmış opsiyon müqavilələri üzrə kredit riskinə yalnız onların ədalətli dəyəri olan balans dəyəri həcmində məruz qalır.

Bank tərəfindən buraxılmış (satılmış) opsiyon müqavilələri alıcıya opsiyon müqavilələrinin müddəti bitdikdən sonra və ya ondan əvvəl razılaşdırılmış dəyərdə əsas aktiv Bankdan almaq və ya Banka satmaq imkanı verir. Bu alətlər alınmış opsiyon müqavilələrindən daha yüksək bazar riskini təmsil edir.

(h) **Əmlak və avadanlıqlar**

(i) **Mülkiyyətdə olan aktivlər**

Əmlak və avadanlıqlar hər hansı yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərərər çıxılmaqla, ilkin dəyərdə uçota alınır.

Əmlak və ya avadanlıqlar müxtəlif yararlı xidmət müddətləri olan böyük komponentlərdən ibarət olduğu təqdirdə, onların uçotu ayrı-ayrı əmlak və avadanlıq əşyaları kimi aparılır.

(ii) **Amortizasiya**

Amortizasiya ayrı-ayrı aktivlərin hesablanmış faydalı istifadə müddətləri üzrə düz xətt metodu əsasında mənfəət və ya zərərə aid edilir. Amortizasiya aktiv əldə edildiyi tarixdən yaxud da daxili qaydada inşa edilən aktivlər halında, aktiv tam istifadə üçün hazır olduğu tarixdən etibarən başlanır. Torpaq üzrə amortizasiya hesablanmır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Ehtimal olunan faydalı istifadə müddətləri aşağıdakı kimidir:

Binalar	20 il
Mebel və qurğular	10 il
Kompüterlər və rabitə avadanlıqları	4-10 il
Nəqliyyat vasitələri	10 il
Digər əsas vəsaitlər	4 il
İcarə obyektinin təkmilləşdirilməsi	ehtimal olunan icarə müddəti və ya faydalı istifadə müddəti arasında daha aşağı olan müddət seçilməklə
İstifadə hüququ olan aktivlər	icarə müqaviləsinin müddəti ərzində

(i) Qeyri-maddi aktivlər

Alınmış qeyri-maddi aktivlər ilkin dəyərdən hesablanmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla təqdim edilir.

Alınmış kompüter lisenziyaları və proqram təminatı onların istifadəyə yararlı hala gətirmək üçün çəkilmiş xərclər əsasında kapitallaşdırılır.

Amortizasiya qeyri-maddi aktivlərin ehtimal olunan faydalı istifadə müddətləri üzrə düz xətt metodu əsasında mənfəət və zərərdə tanınır. Qeyri-maddi aktivlərin ehtimal olunan faydalı istifadə müddəti 5-10 ildir.

(j) Satış üçün saxlanılan aktivlər

Əsasən davamlı istifadə hesabına deyil, satış hesabına bərpası gözlənilən uzunmüddətli aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın digər aktivlər xəttində satış üçün saxlanılan aktivlər kimi təsnif edilir. Satış üçün saxlanılan təsnifatından dərhal əvvəl aktivlər Bankın uçot siyasətlərinə müvafiq olaraq təkrar ölçülür. Bundan sonra adətən aktivlər ümumiyyətlə, onların balans dəyəri və satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərindən aşağı olanı ilə ölçülür.

(k) 16 sayılı MHBS - “İcarələr”

İcarənin başlanğıc tarixində Bank, icarə müddəti ərzində həyata keçiriləcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülmüş icarə öhdəliklərini tanıyır. İcarə ödənişlərinə, hər hansı alınacaq güzəştli icarə ödənişləri, indeksdən və ya dərəcədən asılı olan dəyişkən icarə ödənişləri çıxılmaqla qalıq dəyər zəmanəti ilə ödənilməsi ehtimal olunan məbləğlər daxil olmaqla sabit ödənişlər (maddi sabit ödənişlər daxil olmaqla) daxildir. İcarə ödənişlərinə, həmçinin Bank tərəfindən həyata keçirilməsinə əsaslı olaraq müəyyən edilmiş satınalma opsiyonunun icra qiyməti və icarə müddəti Bankın ləğv etmə seçimini həyata keçirdiyini əks etdirirsə, icarəyə xitam verildiyi hallarda tətbiq olunan cərimələrin ödənişləri də daxildir.

İndeksdən və dərəcədən asılı olmayan dəyişkən icarə ödənişləri, ödənişə səbəb olan hadisə və ya şərtin baş verdiyi dövrdə xərc olaraq (mal və material ehtiyatlarının istehsalı üçün çəkilmədiyi təqdirdə) tanınır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

İcarə ödənişlərinin cari dəyərini hesablayarkən, icarəyə aid olan konkret faiz dərəcəsinin təyin olunması mümkün olmadığı üçün Bank icarə müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi tarixdə mövcud olan əlavə borcun cəlb edilməsi üzrə faiz dərəcəsi istifadə edir. Müqavilənin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonra, icarə öhdəliklərinin məbləği faizlərin artmasını əks etdirmək üçün artırılır və edilmiş icarə ödənişləri üçün azaldılır. Bundan əlavə, icarə öhdəliklərinin qalıq dəyəri hər hansı bir modifikasiya və ya icarə müddətində, eləcə də icarə ödənişlərində hər hansı bir dəyişiklik olduqda (bu cür icarə ödənişlərini təyin etmək üçün istifadə olunan indeks və ya faiz dərəcəsiəndəki dəyişiklik nəticəsində gələcək ödənişlərdə dəyişikliklər) və ya əsas aktivin satın alınması üçün hər hansı bir seçimin qiymətləndirilməsi üzrə dəyişiklik olduğu təqdirdə, yenidən ölçülür.

(l) Ehtiyatlar

Bankın keçmiş dövrlərdə baş vermiş hadisələr nəticəsində müəyyən hüquqi və ya konstruktiv öhdəliyi olduqda və həmin öhdəliyin ödənilməsi üçün iqtisadi faydaların itirilməsinin baş verməsi ehtimal olunduqda, ehtiyat maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunur. Təsiri əhəmiyyətli dərəcədə olduqda, ehtiyatlar pul vəsaitlərinin vaxt baxımından dəyərinin cari bazar qiymətləndirmələrini əks etdirən vergiqoymadan əvvəlki dərəcə və müvafiq olarsa, həmin öhdəliyə aid olan xüsusi risklər əsasında gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılması yolu ilə müəyyənləşdirilir.

(m) Maliyyə təminatları və kredit öhdəlikləri

Maliyyə təminatları borcalan borc alətinin şərtlərinə uyğun olaraq vaxtında ödəniş edə bilmədikdə təminat sahibinin məruz qaldığı zərəri qarşılamaq üçün Bankın müəyyən ödənişlər etməsini tələb edən müqavilələrdir. Kredit öhdəlikləri əvvəlcədən müəyyənləşdirilmiş şərtlər və müddətlər altında kredit vermək üçün olan öhdəliklərdir.

Verilən maliyyə təminatları və ya bazarda mövcud faiz dərəcəsiəndən aşağı faizlə kredit vermək öhdəlikləri, ilkin olaraq, ədalətli dəyər, daha sonra aşağıdakı şəkildə ölçülür:

- 9 sayılı MHBS-yə əsasən müəyyən edilmiş zərər ehtiyatının ən yüksək qiyməti (bax: 3 sayılı Qeyd) və müvafiq olduqda, 15 sayılı MHBS standartının prinsiplərinə əsasən tanınmış toplam gəlir məbləği çıxılmaqla ilkin tanınmış qiymət.

Bank MZVƏD ilə ölçülən kredit öhdəlikləri buraxmamışdır.

Digər kredit öhdəlikləri üçün:

- Bank zərər ehtiyatı tanıyır (bax: 3 sayılı Qeyd).

Maliyyə təminatları və kredit öhdəliklərindən yaranan öhdəliklər ehtiyatlara daxil edilir.

(n) Səhm kapitalı

(i) Adi səhmlər

Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir. Adi səhmlərin və səhm opsiyonlarının buraxılmasına bilavasitə aid edilə bilən xərclər vergiqoyma baxımından heç bir nəticə olmadan kapitaldan tutulma kimi uçota alınır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

(ii) Dividendlər

Bankın dividendləri elan edib ödəmək imkanları Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən edilmiş qaydada tənzimlənir.

Adi səhmlərə aid olan dividendlər elan edildiyi müddətdə bölüşdürülməmiş mənfəətdə əks olunur.

(o) Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizləşmə əlamətlərini aşkarlamaq üçün hər hesabat tarixində, təxirə salınmış vergilərdən başqa digər qeyri-maliyyə aktivləri qiymətləndirilir. Qeyri-maliyyə aktivlərinin bərpa dəyərini aşağıdakı iki göstəricidən daha böyüyü təşkil edir – satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyər və istifadə dəyəri.

İstifadə dəyəri qiymətləndirilərkən, təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti pul vəsaitlərinin vaxt baxımından dəyərinin və aktivlə bağlı xüsusi risklərin cari bazar qiymətləndirmələrini əks etdirən vergiqoymadan əvvəl diskont dərəcəsi əsasında cari dəyərlərinədək azaldılır. Digər aktivlərdən asılı olmadan gəlir gətirməyən aktiv üzrə bərpa dəyəri həmin aktivin aid olduğu gəlir gətirən qrup üzrə müəyyənləşdirilir. Aktivin və ya gəlir gətirən qrupun balans dəyəri bərpa dəyərindən artıq olduğu zaman, aktiv üzrə dəyərsizləşmə nəticəsində yaranmış zərərlər qeydə alınır.

Qeyri-maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə zərəri mənfəət və ya zərərdə əks olunur və yalnız bərpa dəyərinin müəyyənləşdirilməsi zamanı istifadə edilmiş ehtimallarda dəyişiklik baş verdiyi hallarda geri qaytarıla bilər. Dəyərsizləşmə nəticəsində yaranmış zərərlərin uçota alınması aktivin balans dəyəri həmin zərərlər uçota alınmadığı halda müəyyənləşdiriləcək balans dəyərindən (köhnəlmə və ya amortizasiya çıxılmaqla) artıq olması şərti ilə geri qaytarıla bilər.

(p) Vergiqoyma

Mənfəət vergisi cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarətdir. Mənfəət vergisi mənfəət və zərərdə tanınır, bu vergi digər məcmu gəlirlərlə və ya bilavasitə kapitalda qeydə alınan əməliyyatlarla bağlı olduqda isə, digər məcmu gəlirdə və ya bilavasitə kapitalda tanınır.

(i) Cari vergi

Cari vergi xərclərinə il üzrə vergilərə cəlb olunan gəlir üzrə gözlənilən ödənilməli vergilər və əvvəlki illər üçün ödənilməli vergilərdə hər hansı düzəlişlər daxildir. Həmin xərclər hesabat tarixində qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə əsasən müəyyənləşdirilir.

(ii) Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi maliyyə hesabatlılığı məqsədləri üçün istifadə olunan aktivlərin və öhdəliklərin balans dəyərləri ilə vergiqoyma məqsədləri üçün istifadə olunan məbləğləri arasında olan müvəqqəti fərqlər üzrə hesablanır. Təxirə salınmış vergi nə uçot, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərərə təsir göstərməyən əməliyyatda aktiv və ya öhdəliklərin ilkin tanınmasından yaranan müvəqqəti fərqlər üçün tanınmır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız o zaman uçota alınır ki, istifadə edilməmiş vergi zərərlərinin, istifadə edilməmiş vergi güzəştlərinin, müvəqqəti fərqlərin əvəzini ödəyə biləcək vergilərə cəlb edilən gələcək gəlirlərin mövcud olacağı ehtimal olunsun. Gələcəkdə vergi tutula bilən mənfəət müvafiq vergi tutulan müvəqqəti fərqlərin bərpası əsasında müəyyən edilir. Vergi tutulan müvəqqəti fərqlərin məbləği təxirə salınmış vergi aktivini tam tanımaq üçün kifayət deyilsə, gələcəkdə vergi tutula bilən mənfəət Bankda ayrı-ayrı törəmə müəssisələr üzrə biznes planlar əsasında nəzərə alınır. Təxirə salınmış vergi aktivləri hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əlaqəli vergi gəlirləri yaranmadığı təqdirdə müəyyən miqdarda azaldılır; gələcəkdə vergi tutulan mənfəətlər artıqda, bu azalmalar geri qaytarılır.

Tanınmamış təxirə salınmış vergi aktivləri hər hesabat tarixində təkrar qiymətləndirilir və o zaman uçota alınır ki, onların əvəzini ödəyə biləcək vergilərə cəlb edilən gələcək gəlirlərin mövcud olacağı ehtimal olunsun.

Təxirə salınmış vergi hesabat tarixinə qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş qanunlara uyğun olaraq, müvəqqəti fərqlərə onlar ləğv ediləcəyi zaman tətbiq ediləcək gözlənilən vergi dərəcələri əsasında müəyyən olunur.

Təxirə salınmış verginin ölçülməsi hesabat dövrünün sonunda aktiv və öhdəliklərin balans dəyərini bərpa etmək və ya müəyyənləşdirmək üçün Bankın gözlədiyi qaydada vergi nəticələrini özündə əks etdirir.

Cari və təxirə salınmış vergi öhdəliklərini müəyyən etmək üçün Bank qeyri-müəyyən vergi mövqeyinin təsirini, əlavə vergiləri, penyalı və ödənilməmiş faizləri nəzərə alır. Bank bir sıra amillərin qiymətləndirilməsinə, o cümlədən vergi qanunvericiliyin təfsirinə və əvvəlki təcrübəsinə əsaslanaraq inanır ki, vergi öhdəlikləri üçün hesablaşmalar bütün açıq vergi illərinə görə adekvatdır. Bu qiymətləndirmə ehtimal və fərziyyələrə əsaslanaraq həyata keçirilir və uyğun olaraq gələcək hadisələr haqqında ehtimalları əhatə edə bilər. Bankın mövcud vergi öhdəliklərinin adekvatlığı ilə bağlı öz mülahizəsini dəyişdirməsinə səbəb olan yeni məlumatlar yarana bilər; vergi öhdəliklərinə edilən bu cür dəyişikliklər həmin qərarın verildiyi dövrdə vergi xərci məbləğinə təsir edə bilər.

(q) Dərc olunmuş, lakin hazırda qəbul olunmamış standartlar

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Bank tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərtlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərtlər dərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir. Bank bu yeni və düzəliş edilmiş standartları və şərtləri, əgər tətbiq olunarsa, qüvvəyə mindikdən sonra qəbul etmək niyyətindədir.

BMUSS, satış kimi uçota alınması nəzərdə tutulan 15 sayılı MHBS-nin tələblərinə cavab verən satış və geri icarə əməliyyatlarını sonradan satıcı-icarədarın necə ölçməsinə aydınlaşdırmaq üçün **“Satış və Geri İcarə üzrə İcarə Öhdəliyi”ni (16 sayılı MHBS-yə edilən Düzəlişlər) düzəlişlərlə birgə** dərc etmişdir. **Satış və Geri İcarə üzrə İcarə Öhdəliyi (16 sayılı MHBS-yə edilən Düzəlişlər)** satıcı-icarədarın istifadə hüququnu özündə saxlayan hər hansı gəlir və ya zərər məbləğini tanımaq üçün geri icarədən irəli gələn icarə öhdəliyini sonradan ölçməsinə tələb edir. Yeni tələblər satıcı-icarədarı icarənin qismən və ya tam xitam verilməsi ilə bağlı hər hansı gəlir və ya zərəri mənfəət və ya zərərdə tanınmasını qadağa etmir. Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir. Düzəlişlərin daha erkən tətbiqinə icazə verilir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

1 sayılı BMUS-a düzəlişlər: Öhdəliklərin cari və ya uzunmüddətli olaraq təsnifləşdirilməsi - 2020-ci ilin yanvar və 2022-ci ilin oktyabr aylarında BMUSŞ öhdəliklərin cari və ya uzunmüddətli olaraq təsnifləşdirilməsinə dair tələbləri müəyyən etmək üçün 1 sayılı BMUS-un 69-76-cı bəndlərinə düzəlişlər dərc etmişdir. Düzəlişlər aşağıdakı məsələlər üzrə məlumat təqdim edir:

- Ödənişin təxirə salınması hüququ dedikdə nəzərdə tutulan müddəalar;
- Hesabat dövrünün sonunda təxirəsalma hüququ mövcud olmalıdır;
- Müəssisənin təxirəsalma hüququndan istifadə etmə ehtimalı təsnifata heç bir təsir göstərmir;
- Yalnız konvertasiya edilə bilən öhdəliyə daxil edilmiş törəmə alətin özü kapital aləti olduqda, öhdəliyin şərtləri onun təsnifatına təsir etmir.

Əlavə olaraq, kredit sazişindən yaranan öhdəlik uzunmüddətli olaraq təsnif olunduqda və müəssisənin ödənişi təxirə salmaq hüququ on iki ay ərzində gələcək müqavilələrə riayət olunmasından asılı olduqda, açıqlama tələb edilməsi üçün tələb irəli sürülür.

Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və retrospektiv qaydada tətbiq olunur.

2023-cü ilin may ayında BMUSŞ “**Təchizatçının maliyyələşdirilməsi üzrə razılaşmalar**”ı dərc etmişdir (**7 sayılı BMUS və 7 sayılı MHBS-ə edilmiş düzəliş**) – Bu düzəlişlər təchizatçının maliyyə razılaşmalarının şəffaflığının artırılması və onların müəssisənin öhdəliklərinə, pul vəsaitlərinin hərəkətinə və likvidlik riskinə məruz qalmasına təsiri barəsində açıqlamalar tələb edir. Açıqlama tələbləri, bəzi şirkətlərin təchizat üzrə maliyyə razılaşmalarının kifayət qədər nəzərə çarpmamasının səhmdarların təhlilinə maneə törətməsi üzrə səhmdarların narahatlığına BMUSŞ-nin verdiyi cavabdır. Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün, birinci il keçid dövrü ilə əlaqədar güzəştlər olmaqla qüvvəyə minir.

2023-cü ilin avqust ayında BMUSŞ valyutanın digər bir valyutaya konvertasiya olunması və valyuta konvertasiya oluna bilmədikdə cəmiyyətin spot məzənnəni qiymətləndirmə qaydası haqqında açıqlama vermək üçün “**Xarici valyuta məzənnələrində dəyişikliklərin təsiri**” adlı **21 sayılı BMUS-a düzəliş dərc etmişdir**. Müəssisə xüsusi bir məqsədlə qiymətləndirmə tarixində digər bir valyutaya konvertasiya oluna bilməyən xarici valyutada köçürmə və ya əməliyyat həyata keçirərsə, düzəlişlərin təsirinə məruz qala bilər. Normal inzibati təxirəsalma ilə başqa bir valyuta əldə etmək imkanı olarsa, valyutanın mübadiləsi mümkündür və əməliyyat icra oluna bilən hüquq və öhdəliklər yaradan bazar və ya mübadilə mexanizmi vasitəsilə həyata keçirilir. Düzəlişlər, erkən tətbiqetmə seçimi mövcud olmaqla, 1 yanvar 2025-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

9 aprel 2024-cü il tarixində BMUSŞ müəssisələrin fəaliyyəti haqqında hesabatın müqayisəliliyi və şəffaflığı ilə bağlı investorların suallarına cavab olaraq “**Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı və Açıqlanması**” adlı **18 sayılı MHBS** yeni standartını dərc etmişdir. 18 sayılı MHBS-də təqdim olunan yeni tələblər bənzər müəssisələrin maliyyə fəaliyyətinin, xüsusilə də “əməliyyat mənfəət və ya zərəri” ilə bağlı məsələlərin müqayisəli məlumatlarını əldə etməyə yardım edəcək. 18 sayılı MHBS-yə daxil edilən əsas yeni müddəalar aşağıdakı məsələləri əhatə edir:

- Mənfəət və ya zərər hesabatının strukturu;
- Müəssisənin maliyyə hesabatlarından kənar məruzə olunan müəyyən mənfəət və ya zərər ilə bağlı maliyyə hesabatlarında tələb olunan açıqlamalar (rəhbərlik tərəfindən müəyyən edilən fəaliyyət tədbirləri); və

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

- Ümumilikdə əsas maliyyə hesabatları və qeydlərinə tətbiq olunan cəmləşdirmə və bölünmə üzrə gücləndirilmiş prinsiplər.

18 sayılı MHBS 1 sayılı BMUS-u əvəz edəcək; 1 sayılı BMUS üzrə bir sıra mövcud prinsiplər məhdud sayda dəyişikliklər ilə saxlanmışdır. 18 sayılı MHBS maliyyə hesabatlarında qeyd olunan maddələrin tanınması və ya ölçülməsinə təsir göstərməyəcək, lakin bu standart müəssisənin “əməliyyat mənfəəti və ya zərər” hesabatlarında dəyişikliyə səbəb ola bilər.

18 sayılı MHBS 1 yanvar 2027-ci il tarixində başlayan və həmin tarixdən sonrakı hesabat dövrlərinə və həmçinin müqayisəli məlumatlara tətbiq olunur.

“Konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları” adlı 10 sayılı MHBS və “İnvestor və onun asılı və ya birgə müəssisəsi arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi” adlı 28 sayılı BMUS (düzəlişlər): 10 sayılı MHBS və 28 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər investor, onun asılı və ya birgə müəssisəsi arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə halları özündə əks etdirir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə uçota alınmış, asılı və ya birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfəət və zərər hesabatında, əlaqəsi olmayan investorların həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payları çərçivəsində tanınmasını göstərir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodundan istifadə etməklə asılı və ya birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyaların ədalətli dəyərlə yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan investorların yeni asılı və ya birgə müəssisədə olan payları çərçivəsində, ana müəssisənin mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi BMUSŞ tərəfindən hələ müəyyən edilməmişdir, lakin düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, yeni standartların Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərməsi gözlənilmir.

(r) yeni və ya yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərtlərin tətbiqi

Cari ildə Bank Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS-nin Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərtləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərtləri qəbul etmişdir.

17 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri” 2017-ci ilin may ayında dərc olunmuşdur və “Sığorta müqavilələri” adlı 4 sayılı MHBS-i əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxdığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağladığı sığorta müqavilələrinə “Sığorta müqavilələri” adlı 17 sayılı MHBS-i tətbiq etməlidir. Bu standart Banka şamil olunmur.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Uçot Siyasətinin Açıqlanması – 1 sayılı BMUS və 2 sayılı MHBS Metodik Sənədi – 2021-ci ilin fevral ayında BMUSŞ 1 sayılı BMUS və “Əhəmiyyətlik haqqında mühakimələrin yürüdülməsi ” adlı 2 sayılı MHBS Metodik Sənədə düzəlişlər etmişdir. Bu düzəlişlər müəssisələrə uçot siyasəti haqqında açıqlamalar edərkən əhəmiyyətliklə bağlı mühakimələrin tətbiq edilməsinə kömək edilməsi məqsədilə təlimat və nümunələri təqdim edir. Düzəlişlər müəssisələr üçün “əhəmiyyətli” uçot siyasətləri haqqında məlumatın açıqlanması tələbini onların “əhəmiyyətli” uçot siyasətinin açıqlanması tələbi ilə əvəz etməklə və mühasibat uçotu siyasəti ilə bağlı açıqlamalar barədə qərar qəbul edərkən müəssisələrin uçot siyasəti haqqında daha faydalı məlumatı açıqlamaqda kömək etmək məqsədi daşıyır.

Uçot təxminlərinin müəyyən edilməsi – 8 sayılı BMUS-a edilən Düzəlişlər – 2021-ci ilin fevral ayında BMUSŞ “uçot təxminləri” anlayışını təqdim edən 8 sayılı BMUS-a düzəlişi dərc etmişdir. Düzəlişlər müəssisələrin uçot siyasətindəki dəyişiklikləri uçot təxminlərindəki dəyişikliklərdən necə fərqləndirməli olduğunu və xətalara aradan götürülməsini izah edir. Həmçinin, bu düzəlişlər mühasibat uçotu təxminlərini hazırlamaq üçün müəssisələrin ölçmə üsullarından və giriş məlumatlarından necə istifadə etdiyini aydınlaşdırır.

Eyni əməliyyatdan yaranan aktiv və öhdəliklərə aid təxirə salınmış vergilər – 12 sayılı BMUS-a edilən Düzəlişlər - 2021-ci ilin may ayında Şura 12 sayılı BMUS-a uyğun olaraq müəssisələrdən ilkin tanınma zamanı vergi bazasını artıran və azaldan bərabər məbləğdə müvəqqəti fərqlərə səbəb olan əməliyyatlar üzrə təxirə salınmış vergini tanımağı tələb edir. Düzəlişlər təqdim edilən ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlində və ya ondan sonra baş verən əməliyyatlara tətbiq edilməlidir. Bundan əlavə, təqdim olunan ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlində icarə və istismardan çıxarma öhdəlikləri ilə bağlı bütün gəlirdən çıxılan və vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün təxirə salınmış vergi aktivini (kifayət qədər vergi tutulan mənfəətin olması şərtilə) və təxirə salınmış vergi öhdəliyi də tanınmalıdır.

Beynəlxalq vergi islahatı - İki mərhələli model qaydaları – 12 sayılı BMUS-a düzəlişlər – 2023-cü ilin may ayında Şura 12 sayılı BMUS-a düzəlişlər tətbiq etmişdir, 12 sayılı BMUS-a əsasən İki mərhələli mənfəət vergiləri ilə əlaqədar təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin tanınması və açıqlanması ilə bağlı məcburi istisnalar tətbiq olunur. Bu düzəlişlərə əsasən 12 sayılı BMUS-a icbari istisnalar tətbiq olunur, belə ki, düzəlişə əsasən müəssisələr İki mərhələli gəlir vergiləri ilə əlaqədar olan təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin tanınması və açıqlanmasından azaddır. Düzəlişlərə əsasən 12 sayılı BMUS İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı (İÖİT) tərəfindən təqdim olunan İki mərhələli model qaydalarını icra edən qanunvericilik əsasında yaranan mənfəət vergilərinə şamil olunur. Açıqlanma tələbləri daha sonra qüvvəyə mindiyi halda, müəssisələr istisnanın tətbiqini açıqlamalı və ayrılıqda İki Mərhələli mənfəət vergiləri ilə əlaqədar olan cari vergi xərcləri haqqında ətraflı məlumat verməli və qüvvədə olan və gələcək dövrlər üzrə İki mərhələli mənfəət vergilərinə məruz qalma haqqında məlumatı təqdim etməlidirlər. 31 dekabr 2023-cü il tarixində və ya ondan əvvəl başa çatmış istənilən aralıq dövr istisna olmaqla, keçid müddəaları 1 yanvar 2023-cü il tarixi və ya ondan sonra başlayacaq illik hesabat dövrləri üçün tətbiq oluna bilən xüsusi açıqlama tələbləri ilə dərhal və retrospektiv qaydada tətbiq olunur.

Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, yeni standartların Bankın maliyyə hesabatlarına heç bir əhəmiyyətli təsiri olmamışdır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

4. XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Effektiv faiz üsulu ilə hesablanmış faiz gəlirləri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	105,112	77,223
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,700	2,228
İnvestisiya qiymətli kağızları	717	685
Banklardan alınacaq vəsaitlər	16	2
	110,545	80,138
Effektiv faiz üsulu ilə hesablanmış faiz xərcləri		
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	(38,375)	(27,969)
Borc alınmış vəsaitlər	(2,834)	(2,774)
İcarə öhdəliyi	(1,734)	(1,287)
Subordinasiya borcları	(934)	(835)
Banklardan alınacaq əmanətlər və qalıqlar	(189)	-
	(44,066)	(32,865)
Xalis faiz gəliri	66,479	47,273

5. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Plastik kart əməliyyatları	5,268	3,120
Hesablaşmalar	2,176	1,983
Pul vəsaitlərinin çıxarılması	497	566
Təminat və akkreditivlərin verilməsi	234	184
Digər	273	173
Cəmi haqq və komissiya gəliri	8,448	6,026

Haqq və komissiya gəlirinin bölgüsü

Aşağıdakı cədvəldə 15 sayılı MHBS-yə əsasən müştərilərlə bağlanmış müqavilələr üzrə haqq və komissiya gəlirləri əsas komissiya gəlirləri növlərinə bölünmüşdür:

	Pərakəndə bankçılıq		Korporativ bankçılıq		Cəmi	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
31 dekabr tarixində başa çatmış il üzrə						
Plastik kart əməliyyatları	2,423	1,602	2,845	1,518	5,268	3,120
Hesablaşmalar	808	852	1,368	1,131	2,176	1,983
Pul vəsaitlərinin çıxarılması	263	243	234	323	497	566
Təminat və akkreditivlərin verilməsi	-	-	234	184	234	184
Digər	21	9	252	164	273	173
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	3,515	2,706	4,933	3,320	8,448	6,026
Haqq və komissiya xərcləri	(6,844)	(5,922)	(4,196)	(1,328)	(11,040)	(7,250)
Xalis haqq və komissiya (zərəri)/gəliri	(3,329)	(3,216)	737	1,992	(2,592)	(1,224)

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

İcra öhdəlikləri və gəlir tanıma prinsipləri

Müştərilərlə bağlanmış müqavilələr üzrə haqq və komissiya gəliri müştəri ilə müqavilədə müəyyən edilmiş təzminat əsasında hesablanır. Bank gəliri xidmətə nəzarət müştəriyə ötürüldükdə tanıyır.

6. HAQQ VƏ KOMİSSİYA XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Plastik kart əməliyyatları	(7,017)	(4,070)
Agentlik haqları	(2,013)	(1,641)
Keşbək	(1,371)	(1,007)
Hesablaşmalar	(396)	(264)
Pul vəsaitlərinin çıxarılması	(205)	(193)
Broker xidmətləri	(13)	(39)
Digər	(25)	(36)
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(11,040)	(7,250)

7. XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ XALIS NƏTİCƏ

Bank 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə törəmə maliyyə alətlərinə daxil olmuşdur. Aşağıdakı cədvəl aktiv və ya öhdəlik kimi qeydə alınmış törəmə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini onların şərti məbləğləri ilə birlikdə göstərir. Ümumi qeydə alınmış şərti məbləğ törəmə alətin əsas aktivinin, istinad dərəcəsinin və ya indeksinin məbləğidir və törəmə alətlərin dəyərindəki dəyişikliklərin ölçülməsi üçün əsasdır. Şərti məbləğlər ilin sonuna ödənilməmiş əməliyyatların həcmi göstərir və kredit riskini göstərmir.

	31 dekabr 2023-cü il			31 dekabr 2022-ci il		
	Şərti məbləğ	Ədalətli dəyər		Şərti məbləğ	Ədalətli dəyər	
		Aktiv	Öhdəlik		Aktiv	Öhdəlik
Xarici valyuta müqavilələri						
Forvardlar və svoplar - xarici	-	-	-	11,381	350	(924)
Forvardlar və svoplar - yerli	43,603	-	(2,803)	73,172	-	(3,771)
Cəmi törəmə aktivləri/ (öhdəlikləri)		-	(2,803)		350	(4,695)

Bank tərəfindən daxil edilmiş valyuta törəmə maliyyə alətləri, bir qayda olaraq, standartlaşdırılmış müqavilə şərtləri və qaydaları əsasında peşəkar bazar tərəfləri ilə birjadankənar bazarda alınır. Törəmə alətlər bazar faiz dərəcələrinin, valyuta məzənnələrinin və ya şərtlərinə nisbətən digər dəyişənlərin dəyişməsi nəticəsində potensial əlverişli (aktivlər) və ya əlverişsiz (öhdəliklər) şərtlərinə malikdir. Törəmə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin məcmu ədalətli dəyəri vaxtaşırı əhəmiyyətli dərəcədə dəyişə bilər.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Forvard müqavilələri gələcəkdə müəyyən bir qiymətə və tarixə müəyyən maliyyə alətini almaq və ya satmaq üçün olan müqavilələrdir. Forvardlar birjadankənar bazarda həyata keçirilən fərdiləşdirilmiş müqavilələrdir.

Svoplar iki tərəf arasında faiz və xarici valyuta məzənnələri və kapital indekslərindəki hərəkətləri dəyişdirmək və (kredit defolt svopları halında) müəyyən edilmiş şərti məbləğlər əsasında müəyyən edilmiş kredit hadisələri ilə bağlı ödənişləri həyata keçirmək üçün olan müqavilələrdir.

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə 3,257 min AZN və 3,910 min AZN məbləğində xarici valyuta törəmələri üzrə xalis nəticəyə daxil edilmiş xarici valyutada çatdırılmayan forvard müqavilələri və xarici valyuta svop müqavilələri üzrə xalis nəticələri özündə əks etdirir.

8. MALİYYƏ AKTİVLƏRİ ÜZRƏ EHTİMAL OLUNAN KREDİT ZƏRƏRLƏRİNİN BƏRPASI

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2023-cü il tarixinə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda maliyyə alətinin hər sinfi üzrə borc maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri və növbəti ilə keçirilmiş zərər ehtiyatı arasındakı üzləşdirilməni əks etdirir:

	Amortizasiya dəyərində müştarilərə verilmiş kreditlər	Digər maliyyə aktivləri	İnvestisiya qiymətli kağızları	Cəmi
Zərər ehtiyatının xalis şəkildə yenidən ölçülməsi	20,592	(127)	97	20,562
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(10,448)	-	-	(10,448)
Cəmi bərpa/(xərc)	10,144	(127)	97	10,114

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2022-ci il tarixinə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda maliyyə alətinin hər sinfi üzrə borc maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri və növbəti ilə keçirilmiş zərər ehtiyatı arasındakı üzləşdirilməni əks etdirir:

	Amortizasiya dəyərində müştərilərə verilmiş kreditlər	Digər maliyyə aktivləri	İnvestisiya qiymətli kağızları	Digər
Zərər ehtiyatının xalis şəkildə yenidən ölçülməsi	20,589	66	(66)	20,589
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(8,710)	-	-	(8,710)
Cəmi bərpa/(xərc)	11,879	66	(66)	11,879

9. İŞÇİ HEYƏTİ İLƏ BAĞLI XƏRCLƏR

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
İşçilərə ödənişlər	(31,469)	(27,973)
Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər	(5,500)	(4,884)
Cəmi işçi heyəti ilə bağlı xərclər	(36,969)	(32,857)

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

10. ÜMUMİ VƏ İNZİBATİ XƏRCLƏR

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Köhnəlmə və amortizasiya	(7,197)	(6,776)
Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna ödəniş	(3,292)	(2,494)
Peşəkar xidmətlər	(2,791)	(2,433)
Kompüter proqramları üzrə xərclər	(1,782)	(1,686)
Reklam və marketing xərcləri	(1,014)	(1,081)
Ofis ləvazimatları və çap xərcləri	(938)	(926)
Təhlükəsizlik xərcləri	(864)	(704)
Rabitə xərcləri	(791)	(727)
Nümayəndəlik xərcləri	(599)	(374)
Səyahət xərcləri	(508)	(362)
Təmir və istismar xərcləri	(466)	(459)
Gəlir vergisindən başqa vergilər	(456)	(493)
Ofisin kommunal və təmizlik xərcləri	(314)	(334)
Nəqliyyat vasitələrinin istismar xərcləri	(218)	(279)
Qeyri-maddi aktivlərin silinməsi üzrə zərər	(214)	-
İcarə xərcləri, aşağı dəyərli və ya qısamüddətli icarə xərcləri	(136)	(115)
Hüquq və məhkəmə xərcləri	(125)	(171)
Xeyriyyəçilik və hamilik xərcləri	(103)	(45)
Üzvlük haqları	(27)	(26)
Sığorta xərcləri	(24)	(38)
Digər	(344)	(187)
Cəmi digər ümumi inzibati xərclər	(22,203)	(19,710)

11. MƏNFƏƏT VERGİSİ XƏRCLƏRİ

	2023-cü il	2022-ci il
Cari il üzrə mənfəət vergisi xərcləri	-	-
Müvəqqəti fərqlərin yaranması və bərpası səbəbindən təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin hərəkəti	-	-
Cəmi mənfəət vergisi xərcləri	-	-

2023-cü ildə cari və təxirə salınmış vergi üzrə müvafiq vergi dərəcəsi 20%-dir (31 dekabr 2022-ci il: 20%).

31 dekabrda başa çatmış illər üzrə effektiv vergi dərəcəsinin üzləşdirilməsi:

	2023-cü il	%	2022-ci il	%
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	14,017		5,624	
Cari vergi dərəcəsi ilə mənfəət vergisi	(2,803)	20	(1,125)	20
Gəlirdən çıxılmayan xərclər	(329)		(1,194)	
Vaxtı keçmiş istifadə olunmamış vergi zərəri	(2,464)		(39,698)	
Tanınmamış təxirə salınmış vergi aktivlərində dəyişiklik	5,596		42,017	
Cəmi mənfəət vergisi xərci	-		-	

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri

Maliyyə hesabatlılığı məqsədləri üçün aktivlərin və öhdəliklərin balans dəyərləri ilə vergi qoyma məqsədləri üçün istifadə olunan məbləğlər arasındakı müvəqqəti fərqlər nəticəsində 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə xalis təxirə salınmış vergi aktivləri yaranmışdır. Təxirə salınmış vergi aktivləri hazırkı maliyyə hesabatlarında tanınmır. Gələcək vergi güzəştləri yalnız o zaman realizasiya olunacaq ki, istifadə olunmayan vergi zərərlərinin istifadə oluna biləcəyi mənfəət mövcud olsun və qanun və qaydalarda Bankın gələcək dövrlərdə tutulmalar iddia etmək qabiliyyətinə mənfi təsir edən dəyişiklik baş verməsin. Bu gələcək vergi güzəştləri onların uyğun vaxt çərçivəsində realizasiyası ilə bağlı qeyri-müəyyənliklərlə əlaqədar olaraq tanınmır.

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində başa çatmış illər ərzində müvəqqəti fərqlərdə hərəklər aşağıdakı kimi təqdim olunur.

	1 yanvar 2023-cü il tarixinə qalıq	Mənfəət və ya zərərdə tanınmış	DMG-də tanınmış	31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq
2023-cü il				
Vergi zərərlərinin gələcək dövrə keçirilməsi	7,492	(6,914)	-	578
İstifadə hüququ olan aktivlər	1,715	142	-	1,857
Digər öhdəliklər	892	254	-	1,146
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	277	78	-	355
Digər aktivlər	171	16	-	187
Ehtiyatlar	129	(3)	-	126
İnvestisiya qiymətli kağızları	50	(19)	(31)	-
Cəmi təxirə salınmış vergi aktivləri	10,726	(6,446)	(31)	4,249
Müştərilərə verilmiş kreditlər	(1,759)	986	-	(773)
İcarə öhdəliyi	(1,354)	10	-	(1,344)
Satış üçün saxlanılan aktivlər	(557)	(134)	-	(691)
Borc alınmış vəsaitlər	(69)	47	-	(22)
Banklardan alınacaq vəsaitlər	(24)	(28)	-	(52)
Banklardan alınacaq əmanətlər və qalıqlar	(15)	-	-	(15)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	(2)	-	-	(2)
Cəmi təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	(3,780)	881	-	(2,899)
Qiymətləndirmə ehtiyatından əvvəl təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	6,946	(5,565)	(31)	1,350
Tanınmayan təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	(6,946)	5,565	31	(1,350)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	-	-	-	-

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

	1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	Mənfəət və ya zərərdə tanınmış	DMG-də tanınmış	31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq
2022-ci il				
Vergi zərərlərinin gələcək dövrə keçirilməsi	49,424	(41,932)	-	7,492
İstifadə hüququ olan aktivlər	1,308	407	-	1,715
Digər öhdəliklər	807	85	-	892
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	452	(175)	-	277
Digər aktivlər	194	(23)	-	171
Ehtiyatlar	124	5	-	129
İnvestisiya qiymətli kağızları	6	13	31	50
Cəmi təxirə salınmış vergi aktivləri	52,315	(41,620)	31	10,726
Müştərilərə verilmiş kreditlər	(2,050)	291	-	(1,759)
İcarə öhdəliyi	(1,017)	(337)	-	(1,354)
Satış üçün saxlanılan aktivlər	(167)	(390)	-	(557)
Digər borc alınmış vəsaitlər	(139)	70	-	(69)
Banklardan alınacaq vəsaitlər	(8)	(16)	-	(24)
Banklardan alınacaq əmanətlər və qalıqlar	-	(15)	-	(15)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	(2)	-	-	(2)
Cəmi təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	(3,383)	(397)	-	(3,780)
Qiymətləndirmə ehtiyatından əvvəl təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	48,932	(42,017)	31	6,946
Tanınmayan təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	(48,932)	42,017	(31)	(6,946)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	-	-	-	-

12. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Nağd pul vəsaitləri	24,182	18,879
ARMB-də nostro hesablar və overnayt əmanətlər	55,643	43,634
Digər banklarda və maliyyə təşkilatlarında nostro hesablar və overnayt əmanətlər	575,054	19,425
Pul ekvivalentləri		
90 gündən az müddəti olan ARMB notları	1,636	16,026
Digər banklarda qısamüddətli əmanətlər	29,651	7,105
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	686,166	105,069

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il tarixinə ARMB istisna olmaqla, Bankın kapitalının 10%-dən daha çox qalığa malik olan altı bankı olmuşdur (31 dekabr 2022-ci il: bir). 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu qalıqların ümumi dəyəri 595,553 min AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2022-ci il: 11,929 min AZN).

Zərər ehtiyatı

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə daxil olan bütün qalıqlar 1-ci Mərhələyə aid edilmiş və bu qalıqlara aid zərər ehtiyatı tanınmamışdır.

13. BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
ARMB-də saxlanılan məcburi ehtiyatlar	35,985	23,141
Kreditlər və əmanətlər		
- reytingi AA-dən AA+dək	170	-
- reytingi A-dən A+dək	3,759	-
- reytingi BB-dən BB+dək	5,702	595
Cəmi kreditlər və əmanətlər	9,631	595
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	-	-
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	45,616	23,736

ARMB-də saxlanılan məcburi ehtiyatlar

ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar faizsiz əmanətlərdir ki, onlar ARMB tərəfindən verilmiş qaydalara əsasən hesablanır və çıxarılması qadağandır. Ehtiyatlar ARMB tərəfindən dərc olunmuş qaydalar əsasında hesablanır və cəlb olunmuş müştəri vəsaitlərinin səviyyəsindən asılıdır.

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə Bankın balansı kapitalın 10%-dən çox olan banklardan alınacaq vəsaitləri olmamışdır.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə banklardan alınacaq vəsaitlər kateqoriyasına daxil edilmiş hesablanmış faiz gəlirləri 13 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: sıfır) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il ərzində banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə ümumi balans dəyərindəki dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimidir:

	1-ci Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2023-cü il tarixinə ümumi balans dəyəri	23,736	23,736
Balans dəyərində xalis dəyişiklik	21,880	21,880
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	45,616	45,616

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il ərzində banklardan alınacaq məbləğlər üzrə ümumi balans dəyərindəki dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimidir:

	1-ci Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2022-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	2,624	2,624
Balans dəyərində xalis dəyişiklik	21,112	21,112
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	23,736	23,736

Zərər ehtiyatı

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə bütün qalıqlar 1-ci Mərhələdə təsnifləşdirilmişdir və heç bir zərər ehtiyatı tanınmamışdır.

14. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	Cəmi ümumi kreditlərin %-i	31 dekabr 2022-ci il	Cəmi ümumi kreditlərin %-i
Korporativ kreditlər	136,191	17%	144,738	21%
Korporativ müştərilərə verilmiş cəmi kreditlər	136,191		144,738	
Sahibkarlıq kreditləri	376,616	47%	302,455	44%
İstehlak kreditləri	209,988	27%	157,395	23%
İpoteka kreditləri	72,182	9%	72,123	10%
Avtomobil kreditləri	-	-	14,574	2%
Fiziki şəxslərə verilmiş cəmi kreditlər	658,786		546,547	
Müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	794,977		691,285	
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(39,084)	5%	(95,325)	14%
Müştərilərə verilmiş xalis kreditlər	755,893		595,960	

31 dekabr 2023-cü il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərə daxil edilmiş hesablanmış faiz gəliri 18,300 min AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2022-ci il: 51,690 min AZN).

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

(a) Zərər ehtiyatı

Aşağıdakı cədvəllər 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il ərzində müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə zərər ehtiyatının ilin əvvəlinə olan qalığı ilə ilin sonuna olan qalığının üzləşdirilməsi xülasəsini özündə əks etdirir.

	2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Müştərilərə verilmiş kreditlər EOKZ üzrə ehtiyatı				
1 yanvar tarixinə qalıq	9,517	689	85,119	95,325
1-ci Mərhələyə keçid	238	(144)	(94)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(234)	234	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(191)	(380)	571	-
Kredit ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(6,961)	(26)	(10,309)	(17,296)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	8,758	771	919	10,448
Silinmələr	-	-	(60,501)	(60,501)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	9,488	9,488
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	1,620	1,620
31 dekabr tarixinə qalıq	11,127	1,144	26,813	39,084

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il ərzində Bank SƏKD kateqoriyasından 3,296 min AZN məbləğində krediti bərpa etmişdir. Bu kreditlər 31 dekabr 2022-ci il tarixinə sıfır dəyərle qiymətləndirilmişdir.

	2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Müştərilərə verilmiş kreditlərin EOKZ üzrə ehtiyatı – korporativ kreditlər				
1 yanvar tarixinə qalıq	1,702	125	32,416	34,243
1-ci Mərhələyə keçid	14	(14)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(149)	149	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(57)	(111)	168	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(991)	(82)	2,408	1,335
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	1,080	317	377	1,774
Silinmələr	-	-	(24,629)	(24,629)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	5,272	5,272
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	1,014	1,014
31 dekabr tarixinə qalıq	1,599	384	17,026	19,009

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

	2023-cü il			Cəmi
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	
Müştərilərə verilmiş kreditlərin EOKZ üzrə ehtiyatı – fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər				
1 yanvar tarixinə qalıq	7,815	564	52,703	61,082
1-ci Mərhələyə keçid	224	(130)	(94)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(85)	85	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(134)	(269)	403	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(5,970)	56	(12,717)	(18,631)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	7,678	454	542	8,674
Silinmələr	-	-	(35,872)	(35,872)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	4,216	4,216
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	606	606
31 dekabr tarixinə qalıq	9,528	760	9,787	20,075

Aşağıdakı cədvəllər 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il ərzində müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə zərər ehtiyatının ilin əvvəlinə olan qalığı ilə ilin sonuna olan qalığının üzləşdirilməsi xülasəsini əks etdirir.

	2022-ci il			Cəmi
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	
Müştərilərə verilmiş kreditlərin EOKZ üzrə ehtiyatı				
1 yanvar tarixinə qalıq	7,903	1,043	86,273	95,219
1-ci Mərhələyə keçid	1,085	(337)	(748)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(89)	619	(530)	-
3-cü Mərhələyə keçid	(344)	(240)	584	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(6,920)	(690)	(10,891)	(18,501)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	7,882	294	534	8,710
Silinmələr	-	-	(4,177)	(4,177)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	8,366	8,366
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	5,708	5,708
31 dekabr tarixinə qalıq	9,517	689	85,119	95,325

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Bank SƏKD kateqoriyasından 2,088 min AZN məbləğində kredit əldə etmişdir. Bu kreditlər 31 dekabr 2022-ci il tarixinə sıfır dəyərle qiymətləndirilmişdir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

	2022-ci il			Cəmi
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	
Müştərilərə verilmiş kreditlərin EOKZ üzrə ehtiyatı				
– korporativ kreditlər				
1 yanvar tarixinə qalıq	1,377	210	35,558	37,145
1-ci Mərhələyə keçid	144	(144)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(18)	312	(294)	-
3-cü Mərhələyə keçid	(258)	-	258	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(862)	(261)	(7,146)	(8,269)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	1,319	8	155	1,482
Silinmələr	-	-	(1,931)	(1,931)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	3,911	3,911
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	1,905	1,905
31 dekabr tarixinə qalıq	1,702	125	32,416	34,243

	2022-ci il			Cəmi
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	
Müştərilərə verilmiş kreditlərin EOKZ üzrə ehtiyatı				
– fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər				
1 yanvar tarixinə qalıq	6,526	833	50,715	58,074
1-ci Mərhələyə keçid	941	(193)	(748)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(71)	307	(236)	-
3-cü Mərhələyə keçid	(86)	(240)	326	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(6,058)	(429)	(3,745)	(10,232)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	6,563	286	379	7,228
Silinmələr	-	-	(2,246)	(2,246)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	4,455	4,455
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	3,803	3,803
31 dekabr tarixinə qalıq	7,815	564	52,703	61,082

(b) Kredit keyfiyyətinin təhlili

Dövr ərzində zərər ehtiyatında dəyişikliklərə səbəb olmuş maliyyə alətlərinin ümumi balans dəyərində edilən əhəmiyyətli dəyişikliklər aşağıdakılardır:

- Dövr ərzində yaranmış kreditlər kredit portfelinin ümumi balans dəyərini 539,742 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 426,041 min AZN) və müvafiq zərər ehtiyatını 10,448 AZN min (31 dekabr 2022-ci il: 8,710 min AZN) artırmışdır.
- Cəmi ümumi balans dəyəri 60,501 min AZN olan kreditlərin silinməsi 3-cü Mərhələyə aid zərər ehtiyatının eyni miqdarda azalması ilə nəticələnmişdir (31 dekabr 2022-ci il: 4,177 min AZN).

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülmüş müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə kredit keyfiyyəti haqqında məlumat göstərilmişdir. Xüsusi olaraq göstərilmədiyi halda, cədvəldəki məbləğlər ümumi balans dəyərini ifadə edir:

Anlayışların (1-ci Mərhələ, 2-ci Mərhələ və 3-cü Mərhələ) izahı 3 sayılı Qeyddə göstərilmişdir.

	31 dekabr 2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – korporativ kreditlər				
Vaxtı keçməmiş	94,366	6,680	13,108	114,154
30 gündən az vaxtı keçmiş	2,087	-	1,218	3,305
30-89 gün arası vaxtı keçmiş	48	808	-	856
90-179 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	285	285
180-360 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	313	313
360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	17,278	17,278
	96,501	7,488	32,202	136,191
Zərər ehtiyatı	(1,599)	(384)	(17,026)	(19,009)
Balans dəyəri	94,902	7,104	15,176	117,182

	31 dekabr 2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri				
Vaxtı keçməmiş	363,550	1,887	282	365,719
30 gündən az vaxtı keçmiş	1,977	174	37	2,188
30-89 gün arası vaxtı keçmiş	46	1,308	43	1,397
90-179 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	2,348	2,348
180-360 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	1,332	1,332
360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	3,632	3,632
	365,573	3,369	7,674	376,616
Zərər ehtiyatı	(5,724)	(364)	(4,587)	(10,675)
Balans dəyəri	359,849	3,005	3,087	365,941

	31 dekabr 2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri				
Vaxtı keçməmiş	198,478	2,639	212	201,329
30 gündən az vaxtı keçmiş	2,898	159	110	3,167
30-89 gün arası vaxtı keçmiş	18	1,136	13	1,167
90-179 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	792	792
180-360 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	1,199	1,199
360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	2,334	2,334
	201,394	3,934	4,660	209,988
Zərər ehtiyatı	(3,573)	(389)	(2,710)	(6,672)
Balans dəyəri	197,821	3,545	1,950	203,316

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri</i>				
Vaxtı keçməmiş	67,001	160	848	68,009
30 gündən az vaxtı keçmiş	1,114	-	-	1,114
30-89 gün arası vaxtı keçmiş	108	295	-	403
90-179 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	60	60
180-360 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	763	763
360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	1,833	1,833
	68,223	455	3,504	72,182
Zərər ehtiyatı	(231)	(7)	(2,490)	(2,728)
Balans dəyəri	67,992	448	1,014	69,454

31 dekabr 2022-ci il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülmüş müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə kredit keyfiyyəti haqqında məlumat göstərilmişdir. Xüsusi olaraq göstərilmədiyi halda, cədvəldəki məbləğlər ümumi balans dəyərini ifadə edir:

	31 dekabr 2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – korporativ kreditlər</i>				
Vaxtı keçməmiş	88,112	1,856	19,529	109,497
30 gündən az vaxtı keçmiş	81	-	-	81
30-89 gün arası vaxtı keçmiş	-	647	35	682
90-179 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	3,520	3,520
180-360 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	1,106	1,106
360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	29,852	29,852
	88,193	2,503	54,042	144,738
Zərər ehtiyatı	(1,702)	(125)	(32,416)	(34,243)
Balans dəyəri	86,491	2,378	21,626	110,495

	31 dekabr 2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri</i>				
Vaxtı keçməmiş	276,487	3,484	187	280,158
30 gündən az vaxtı keçmiş	1,583	74	45	1,702
30-89 gün arası vaxtı keçmiş	-	1,073	41	1,114
90-179 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	1,611	1,611
180-360 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	1,235	1,235
360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	16,635	16,635
	278,070	4,631	19,754	302,455
Zərər ehtiyatı	(4,429)	(239)	(15,742)	(20,410)
Balans dəyəri	273,641	4,392	4,012	282,045

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri</i>				
Vaxtı keçməmiş	133,092	2,157	311	135,560
30 gündən az vaxtı keçmiş	1,802	90	33	1,925
30-89 gün arası vaxtı keçmiş	-	780	84	864
90-179 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	771	771
180-360 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	1,069	1,069
360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	17,206	17,206
	134,894	3,027	19,474	157,395
Zərər ehtiyatı	(3,168)	(305)	(17,160)	(20,633)
Balans dəyəri	131,726	2,722	2,314	136,762

	31 dekabr 2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri</i>				
Vaxtı keçməmiş	62,211	316	1,195	63,722
30 gündən az vaxtı keçmiş	2,238	-	28	2,266
30-89 gün arası vaxtı keçmiş	-	705	743	1,448
90-179 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	179	179
180-360 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	98	98
360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	4,410	4,410
	64,449	1,021	6,653	72,123
Zərər ehtiyatı	(218)	(20)	(5,249)	(5,487)
Balans dəyəri	64,231	1,001	1,404	66,636

	31 dekabr 2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri</i>				
Vaxtı keçməmiş	-	-	-	-
30 gündən az vaxtı keçmiş	-	-	-	-
30-89 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	-	-
90-179 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	-	-
180-360 gün arası vaxtı keçmiş	-	-	-	-
360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	14,574	14,574
	-	-	14,574	14,574
Zərər ehtiyatı	-	-	(14,552)	(14,552)
Balans dəyəri	-	-	22	22

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

(c) Kreditin dəyərsizləşməsinin hesablanması zamanı əsas ehtimallar və mühakimələr

Bank 3-cü Mərhələdə olan əhəmiyyətli kreditlər üçün EOKZ-ni hər bir kreditə ayrıca baxış keçirməklə və bu kredit üzrə təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinə əsaslanaraq hesablayır. Təxmini gələcək pul vəsaitləri girovun təxmini dəyəri və girov satışı üzrə daxil olmalı məbləğlərin 12 aydan 48 ayadək gecikməsi amillərindən asılıdır. Daha sonra Bank tələb olunan EOKZ məbləğini müəyyən etmək üçün, kreditin ilkin effektiv faiz dərəcəsinə bərabər diskont dərəcəsi ilə bu pul vəsaitlərinin xalis cari dəyərini hesablayır.

(d) Saxlanılan girov və digər kredit təminatları

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər (3-cü Mərhələ və SƏKD) və mümkün zərərlərin təsirini azaltmaq üçün saxlanılan müvafiq girov haqqında məlumat təqdim olunur. Girovların ədalətli dəyəri hesabat tarixinə yenilənmişdir:

	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri				
				Pul vəsaitləri və əmanətlər	Motorlu nəqliyyat vasitələri	Daşınmaz əmlak	Qiymətli metallar	Cəmi
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər								
Korporativ kreditlər	32,202	(17,026)	15,176	-	39	6,945	-	6,984
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər								
Sahibkarlıq kreditləri	7,674	(4,587)	3,087	-	248	3,938	-	4,186
İstehlak kreditləri	4,660	(2,710)	1,950	103	16	1,328	5	1,452
İpoteka kreditləri	3,504	(2,490)	1,014	-	-	2,761	-	2,761
Cəmi müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər	48,040	(26,813)	21,227	103	303	14,972	5	15,383

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər (3-cü Mərhələ və SƏKD) və mümkün zərərlərin təsirini azaltmaq üçün saxlanılan müvafiq girov haqqında məlumat təqdim olunur. Girovların ədalətli dəyəri hesabat tarixinə yenilənmişdir:

	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri				
				Pul vəsaitləri və əmanətlər	Motorlu nəqliyyat vasitələri	Daşınmaz əmlak	Qiymətli metallar	Cəmi
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər								
Korporativ kreditlər	54,042	(32,416)	21,626	-	10	7,677	-	7,687
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər								
Sahibkarlıq kreditləri	19,754	(15,742)	4,012	-	118	9,903	2	10,023
İstehlak kreditləri	19,474	(17,160)	2,314	172	16	4,184	8	4,380
İpoteka kreditləri	6,653	(5,249)	1,404	-	-	3,893	-	3,893
Avtomobil kreditləri	14,574	(14,552)	22	-	6,082	-	-	6,082
Cəmi müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər	114,497	(85,119)	29,378	172	6,226	25,657	10	32,065

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə olan təminat növləri üzrə dəyərsizləşmə çıxılmaqla müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə qoyulmuş təminatlar haqqında məlumat verilir:

	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri				Cəmi
				Pul vəsaitləri və əmanətlər	Motorlu nəqliyyat vasitələri	Daşınmaz əmlak	Qiymətli metallar	
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər								
Korporativ kreditlər	136,191	(19,009)	117,182	1,376	1,422	134,445	12,974	150,217
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər								
Sahibkarlıq kreditləri	376,616	(10,675)	365,941	373	14,485	189,327	4	204,189
İstehlak kreditləri	209,988	(6,672)	203,316	16,948	26	7,639	9	24,622
İpoteka kreditləri	72,182	(2,728)	69,454	-	-	81,650	-	81,650
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	794,977	(39,084)	755,893	18,697	15,933	413,061	12,987	460,678

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bank, müştərilərinə 18,697 min AZN məbləğində kredit vermişdir və bu kreditlər tam nağd pul vəsaitləri ilə təmin edildiyi üçün zərər ehtiyatı tanınmamışdır.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə olan təminat növləri üzrə dəyərsizləşmə çıxılmaqla müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə qoyulmuş təminatlar haqqında məlumat verilir:

	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri				Cəmi
				Pul vəsaitləri və əmanətlər	Motorlu nəqliyyat vasitələri	Daşınmaz əmlak	Qiymətli metallar	
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər								
Korporativ kreditlər	144,738	(34,243)	110,495	2,275	922	86,600	12,974	102,771
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər								
Sahibkarlıq kreditləri	302,455	(20,410)	282,045	499	9,153	153,842	5	163,499
İstehlak kreditləri	157,395	(20,633)	136,762	10,062	52	12,060	12	22,186
İpoteka kreditləri	72,123	(5,487)	66,636	-	-	78,508	-	78,508
Avtomobil kreditləri	14,574	(14,552)	22	-	6,082	-	-	6,082
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	691,285	(95,325)	595,960	12,836	16,209	331,010	12,991	373,046

31 dekabr 2022-ci il tarixinə Bank müştərilərə 12,836 min AZN məbləğində kredit vermişdir ki, tam olaraq nağd pul və depozitlərlə təmin edildiyi üçün bu kreditlər üzrə zərər ehtiyatı tanınmamışdır.

Müsadirə edilmiş girovlar

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə Bank, xalis balans dəyəri 3,907 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 3,990 min AZN) olan müştərilərə verilmiş kreditlər üçün girov götürərək müəyyən aktivlər əldə etmiş və bunları satış üçün saxlanılan aktivlər kimi tanımışdır. Bankın siyasəti bu tip aktivləri mümkün qədər tez satmaqdan ibarətdir. Satış üçün saxlanılan aktivlər daşınmaz əmlak və digər aktivlərdən ibarətdir. 18 sayılı Qeydə baxın.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

(e) Kredit portfelinin sənaye və coğrafi təhlili

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər əsasən istehlak məqsədləri üçün verilmişdir. Korporativ müştərilərə və sahibkarlara kreditlər əsasən Azərbaycan Respublikasında yerləşən aşağıdakı iqtisadi sahələrdə fəaliyyət göstərən müştərilərə verilir:

	31 dekabr 2023-cü il	%	31 dekabr 2022-ci il	%
Korporativ kreditlər				
- ticarət və xidmətlər	81,716	10.3	88,091	12.7
- istehsal	24,173	3.0	19,357	2.8
- kənd təsərrüfatı	10,629	1.3	14,386	2.1
- tikinti	8,567	1.1	10,242	1.5
- maliyyə xidmətləri	6,053	0.8	9,452	1.4
- digər	5,053	0.6	3,210	0.4
Cəmi korporativ kreditlər	136,191	17.1	144,738	20.9
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər				
- sahibkarlar	376,616	47.4	302,455	43.8
- istehlak kreditləri	208,340	26.2	156,825	22.7
- ipoteka kreditləri	72,182	9.1	72,123	10.4
- avtomobil kreditləri	-	-	14,574	2.1
- kredit kartları	1,648	0.2	570	0.1
Cəmi fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər	658,786	82.9	546,547	79.1
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	794,977	100.0	691,285	100.0
EOKZ ehtiyatı	(39,084)		(95,325)	
Müştərilərə verilmiş xalis kreditlər	755,893		595,960	

(f) Əhəmiyyətli kredit riskləri

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın ümumi kredit qalığı 1,000 min AZN-dən artıq olan qırx borcalanı (31 dekabr 2022-ci il: otuz üç borcalan) mövcud olmuşdur. Bu kreditlərin 31 dekabr 2023-cü il tarixinə ümumi dəyəri 100,446 min AZN olmuş və ya müştərilərə verilmiş cəmi kreditlərin 13%-ni (31 dekabr 2022-ci il: 82,294 min AZN və ya 12%) təşkil etmişdir.

(g) Kreditlərin modifikasiyası

31 dekabr 2023-cü və 2022-ci il tarixlərində başa çatmış illər ərzində Bank, müvafiq olaraq, 3,124 min AZN və 3,707 min AZN məbləğlərində kreditlərin restrukturizasiyasını həyata keçirmişdir.

(h) Kreditlərin ödəmə müddəti

Kredit portfelinin ödəniş müddəti haqqında məlumat 27 sayılı Qeyddə təqdim olunur. Həmin məlumatda hesabat tarixindən kreditlərin müqavilə üzrə ödəniş tarixinədək qalmış müddətlər əks olunur. Bankın verdiyi kreditlərin qısamüddətli xarakterini nəzərə alaraq, ödəniş müddətləri başa çatdıqda əksər kreditlərin müddətinin uzadılacağı ehtimal olunur. Müvafiq olaraq, kredit portfelinin real ödəniş müddəti müqavilələrdə əks etdirilən müddətlərdən daha uzun ola bilər.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

(i) Kredit yığım xərcləri

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində başa çatmış il ərzində müvafiq olaraq 1,186 min AZN və 1,914 min AZN məbləğində kredit yığım xərcləri problemlı kreditlərin yığılması üçün kollektor agentliklərə ödənilən vəsaitləri əks etdirir.

15. İNVESTİSİYA QIYMƏTLİ KAĞIZLARI

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Amortizasiya edilmiş dəyərdə investisiya qiymətli kağızları	6,985	14,143
DMGVƏD-də investisiya qiymətli kağızları	-	6,626
Cəmi investisiya qiymətli kağızları	6,985	20,769
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	-	(32)
Cəmi investisiya qiymətli kağızları	6,985	20,737

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Korporativ istiqrazlar		
Maliyyə təşkilatlarının istiqrazları	5,285	10,090
ABŞ Xəzinədarlıq vekselləri	1,700	5,132
Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin istiqrazları	-	3,462
Qeyri-maliyyə təşkilatlarının istiqrazları	-	2,085
Cəmi investisiya qiymətli kağızları	6,985	20,769

31 dekabr 2023-cü il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülən borc qiymətli kağızlarına illik faiz dərəcəsi 4.30% və son ödəmə tarixi 2025-ci ilin dekabr ayı olan ABŞ Xəzinədarlıq Vekselləri, “TBC bank” ASC, “Paşa Yatırım Bankası” A.Ş., Avropa İnvestisiya Bankı kimi xarici və yerli şirkətlərin müvafiq olaraq illik faiz dərəcəsi 5.75%, 5.75%, 2.56% və ödəmə tarixləri 2024-cü ilin iyun ayı, 2024-cü ilin iyun ayı və 2025-ci ilin oktyabr ayı olan korporativ istiqrazlar daxil edilmişdir. (31 dekabr 2022-ci il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülən borc qiymətli kağızlarına illik faiz dərəcəsi 3.50% və son ödəmə tarixi 2023-cü ilin mart ayı olan ABŞ Xəzinədarlıq Vekselləri, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin illik faiz dərəcəsi 4% və son ödəmə tarixi 2023-cü ilin mart ayı olan korporativ istiqrazları, “AzərGold” ASC, “TBC Bank” SC, “Paşa Yatırım Bankası” A.Ş., “Petkim Petrokimya Holding” A.Ş. kimi xarici və yerli şirkətlərin müvafiq olaraq illik faiz dərəcəsi 3.60%-3.70%, 5.75%, 5.75%, 5.00% və ödəmə tarixi 2023-cü ilin sentyabr ayı, 2024-cü ilin iyun ayı, 2024-cü ilin iyun ayı, 2023-cü ilin yanvar ayı olan korporativ istiqrazları daxil edilmişdir. DMGVƏD-də borc qiymətli kağızlarına “Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” ASC, “Finca Azərbaycan BOKT” MMC, BOKT “EmbaFinans” QSC, BOKT “TBC Kredit” MMC-nin müvafiq olaraq illik faiz dərəcəsi 6.00%, 9.00%, 7.50%, 8.00% olan və ödəmə tarixi 2024-cü ilin iyun ayı, 2023-cü ilin dekabr ayı, 2024-cü ilin avqust ayı, 2023-cü ilin sentyabr ayı olan istiqrazları daxil edilmişdir).

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə DMGVƏD-də borc qiymətli kağızları üzrə tanınmış ədalətli dəyər üzrə zərər 220 min AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2022-ci il: 220 min AZN məbləğində zərər).

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülmüş korporativ istiqrazlar aktiv bazarda kotirovka edilir və onların ədalətli dəyəri 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə təxmini balans dəyəri ilə müəyyən edilir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə investisiya qiymətli kağızlarına daxil edilmiş hesablanmış faiz gəlirləri 27 min AZN (31 dekabr 2022-ci il : 265 min AZN) təşkil etmişdir.

Zərər ehtiyatı

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il ərzində investisiya qiymətli kağızları üzrə EOKZ ehtiyatındakı dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimidir:

	1-ci Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2023-cü il tarixinə EOKZ ehtiyatı dəyəri	(32)	(32)
EOKZ dəyəri üzrə xalis dəyişiklik	98	98
DMGVƏD-də investisiya qiymətli kağızları üzrə EOKZ	(66)	(66)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	-	-

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il ərzində investisiya qiymətli kağızları üzrə EOKZ ehtiyatındakı dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı kimidir:

	1-ci Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2022-ci il tarixinə EOKZ ehtiyatı dəyəri	(32)	(32)
EOKZ dəyəri üzrə xalis dəyişiklik	(66)	(66)
DMGVƏD-də investisiya qiymətli kağızları üzrə EOKZ	66	66
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	(32)	(32)

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il ərzində investisiya qiymətli kağızları üzrə ümumi balans dəyərində dəyişiklik təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1-ci Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2023-cü il tarixinə ümumi balans dəyəri	20,769	20,769
Balans dəyərində xalis dəyişiklik	(13,784)	(13,784)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	6,985	6,985

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il ərzində investisiya qiymətli kağızları üzrə ümumi balans dəyərində dəyişiklik təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1-ci Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2022-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	7,735	7,735
Balans dəyərində xalis dəyişiklik	13,034	13,034
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	20,769	20,769

Kredit keyfiyyətinin təhlili

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə amortizasiya edilmiş dəyərdə və DMGVƏD-də hesablanan investisiya qiymətli kağızlarının kredit keyfiyyəti haqqında məlumat təqdim olunmuşdur. “1-ci Mərhələ” anlayışının izahı 3 sayılı Qeyddə verilmişdir.

	31 dekabr 2023-cü il		31 dekabr 2022-ci il	
	1-ci Mərhələ	Cəmi	1-ci Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə və DMGVƏD-də borc investisiya qiymətli kağızları</i>				
Reytingi “A-“ dan “AAA”ya qədər olan	5,280	5,280	5,132	5,132
Reytingi “BB-“dən “BB+”dək	1,705	1,705	7,212	7,212
Reytingi “B”-dən “B+”dək	-	-	3,435	3,435
Reytingsiz	-	-	4,958	4,958
Balans dəyəri	6,985	6,985	20,737	20,737

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

16. ƏMLAK, AVADANLIQ VƏ QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	Binalar	Mebel və qurğular	Kompüter və rabitə avadanlığı	Nəqliyyat vasitələri	Digər əsas vəsaitlər	İcarə obyektinin təkmilləşdirilməsi	Qeyri-maddi aktivlər	Cəmi
Xərc dəyəri								
1 yanvar 2023-cü il tarixinə qalıq	3,169	4,977	11,164	1,589	204	14,246	14,126	49,475
Əlavələr	-	207	1,507	402	13	170	3,027	5,326
Silinmələr	-	(9)	(4)	(247)	-	-	(1,642)	(1,902)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	3,169	5,175	12,667	1,744	217	14,416	15,511	52,899
Köhnəlmə və amortizasiya								
1 yanvar 2023-cü il tarixinə qalıq	(1,645)	(1,883)	(7,706)	(622)	(74)	(1,860)	(5,902)	(19,692)
İl üzrə köhnəlmə və amortizasiya	(158)	(451)	(1,822)	(160)	(41)	(999)	(1,502)	(5,133)
Silinmələr	-	9	4	187	-	-	1,428	1,628
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	(1,803)	(2,325)	(9,524)	(595)	(115)	(2,859)	(5,976)	(23,197)
Balans dəyəri								
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	1,366	2,850	3,143	1,149	102	11,557	9,535	29,702
Xərc dəyəri								
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	3,169	4,850	10,129	1,227	204	13,790	11,623	44,992
Əlavələr	-	151	1,079	378	-	484	2,503	4,595
Silinmələr	-	(24)	(44)	(16)	-	(28)	-	(112)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	3,169	4,977	11,164	1,589	204	14,246	14,126	49,475

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

	Binalar	Mebel və qurğular	Kompüter və rabitə avadanlığı	Nəqliyyat vasitələri	Digər əsas vəsaitlər	İcarə obyektinin təkmilləşdirilməsi	Qeyri-maddi aktivlər	Cəmi
Köhnəlmə və amortizasiya								
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	(1,487)	(1,449)	(6,018)	(529)	(36)	(897)	(4,630)	(15,046)
İl üzrə köhnəlmə və amortizasiya	(158)	(455)	(1,723)	(109)	(38)	(985)	(1,272)	(4,740)
Silinmələr	-	21	35	16	-	22	-	94
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	(1,645)	(1,883)	(7,706)	(622)	(74)	(1,860)	(5,902)	(19,692)
Balans dəyəri								
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	1,524	3,094	3,458	967	130	12,386	8,224	29,783

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin yekun qalıqna daxil edilmiş ümumi ilkin dəyəri 6,804 min AZN və 4,816 min AZN məbləğlərində istifadədə olan aktivlər tam amortizasiya olunmuşdur.

31 dekabr 2023-cü və 2022-ci il tarixlərinə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər kateqoriyasına daxil edilmiş aktivlər müvafiq olaraq 11,678 min AZN və 14,816 min AZN məbləğlərində sığortalanmışdır.

31 dekabr 2023-cü və 2022-ci il tarixlərinə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər borc alınmış vəsaitlər üçün girov olaraq qoyulmamışdır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

17. İSTİFADƏ HÜQUQU OLAN AKTİVLƏR

	Ofis binaları və infrastruktur	Cəmi
Xərc dəyəri		
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	16,239	16,239
Əlavələr	1,542	1,542
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	17,781	17,781
Köhnəlmə		
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	(5,812)	(5,812)
İl üzrə köhnəlmə	(2,064)	(2,064)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	(7,876)	(7,876)
Balans dəyəri		
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	9,905	9,905
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	14,550	14,550
Əlavələr	1,689	1,689
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	16,239	16,239
Köhnəlmə		
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	(3,776)	(3,776)
İl üzrə köhnəlmə	(2,036)	(2,036)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	(5,812)	(5,812)
Balans dəyəri		
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	10,427	10,427

18. SATIŞ ÜÇÜN SAXLANILAN AKTİVLƏR

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində başa çatmış illər ərzində Bank müştərilərə verilmiş kreditlərə qarşı təminat kimi saxlanılan girovu balansla almaqla, satış üçün saxlanılan qeyri-maliyyə aktivləri əldə etmişdir. 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində bu aktivlərin balans dəyəri, satış xərcləri çıxılmaqla, ədalətli dəyər üzrə dəyişiklik çıxılmaqla, müvafiq olaraq 6,925 min AZN və 8,262 min AZN təşkil etmişdir. İlk olaraq, bu aktivlərin təsnifat tarixindən sonra bir il ərzində əsasən satış əməliyyatı vasitəsilə bərpa ediləcəyi planlaşdırılırdı. Buna baxmayaraq, 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il ərzində aktivlərin ilk olaraq satış üçün saxlanılan kimi təsnif edildiyi tarixdə mövcud olan bazar şəraiti əhəmiyyətli dərəcədə pisləşmiş və nəticədə, aktivlər bir il ərzində satıla bilməmişdir. Bank satış üçün saxlanılan aktivləri bazar şəraitlərindəki dəyişikliyi nəzərə alaraq, müvafiq olan qiymətdə satmağa fəal şəkildə davam edir. 31 dekabr 2023-cü il ərzində Bank 217 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə zərər (31 dekabr 2022-ci il tarixində: 150 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə gəlir) tanımışdır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Satış üçün saxlanılan aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Daşınmaz əmlak	13,572	14,818
Digər aktivlər	9	3
Satış xərcləri çıxılmaqla, ədalətli dəyər üzrə məcmu dəyişiklik	(6,656)	(6,559)
İlin sonuna qalıq	6,925	8,262

Satış xərcləri çıxılmaqla, ədalətli dəyər üzrə məcmu dəyişiklikdə baş vermiş hərəkətlərin təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2023-cü il	2022-ci il
İlin əvvəlinə qalıq	6,559	6,818
Satış üçün saxlanılan aktivlərin ədalətli dəyəri üzrə dəyişiklik	217	(150)
Silinmələr	(120)	(109)
İlin sonuna qalıq	6,656	6,559

19. DİGƏR AKTİVLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	6,947	4,405
Ödənilməkdə olan məbləğlər	1,834	1,592
Müsadirə edilmiş aktivlərin satışı üzrə alınacaq vəsaitlər	1,359	682
Törəmə maliyyə alətləri (7 sayılı Qeydə nəzər salın)	-	350
Digər	865	716
Çıxılsın: digər maliyyə aktivləri üzrə zərər ehtiyatı	(246)	(246)
Cəmi digər maliyyə aktivləri	10,759	7,499
Xidmətlər üzrə avans ödənişləri	750	797
Qeyri-maddi aktivlərin satın alınması üzrə avans ödənişləri	321	653
Əsas aktivlərin satın alınması üzrə avans ödənişləri	-	848
Digər	137	184
Cəmi digər qeyri-maliyyə aktivləri	1,208	2,482
Cəmi digər aktivlər	11,967	9,981

Zərər ehtiyatı

Aşağıdakı cədvəldə digər aktivlər üzrə ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan zərər ehtiyatları üzləşdirilir. Bütün qalıqlar 3-cü Mərhələyə aid edilir.

	2023-cü il		2022-ci il	
	3-cü Mərhələ	Cəmi	3-cü Mərhələ	Cəmi
Digər aktivlər				
1 yanvar tarixinə qalıq	(246)	(246)	(312)	(312)
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(127)	(127)	66	66
Silinmələr	127	127	-	-
31 dekabr tarixinə qalıq	(246)	(246)	(246)	(246)

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

20. CARİ HESABLAR VƏ MÜŞTƏRİ ƏMANƏTLƏRİ

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Cari hesablar və tələb edilənədək əmanətlər		
- Korporativ	584,814	105,635
- Pərakəndə	107,074	92,842
Müddətli əmanətlər		
- Pərakəndə	488,406	359,064
- Korporativ	129,675	25,071
Cəmi cari hesablar və müştəri əmanətləri	1,309,969	582,612

Bankın 31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalığı 1,000 min AZN-dən çox olan otuz altı müştərisi (31 dekabr 2022-ci il: iyirmi səkkiz müştəri) mövcud olmuşdur. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu qalıqların cəmi dəyəri 887,205 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 231,992 min AZN) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bank tərəfindən verilmiş kreditlər və uçota alınmamış kredit alətləri üzrə təminat kimi xidmət edən müştəri əmanət qalıqları 32,939 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 28,476 min AZN) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən təmin edilmiş əmanətlər cari hesablara və müştərilərin əmanətlərinə 359,971 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 299,277 min AZN) daxil edilmişdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə 12,776 min AZN məbləğində cari hesablar və müştəri əmanətlərinə daxil edilmiş hesablanmış ödəniləcək faizləri əks etdirir (31 dekabr 2022-ci il: 8,171 min AZN).

21. BORC ALINMIŞ VƏSAİTLƏR VƏ SUBORDİNASİYA BORCLARI

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Subordinasiya borcları	36,954	36,021
Borc alınmış vəsaitlər		
Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu	68,127	64,868
Sahibkarlığın İnkişafı Fondu	17,163	13,917
Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Kənd Təsərrüfatı Kreditləri üzrə Dövlət Agentliyi	4,374	4,912
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı	1,800	3,480
Cəmi borc alınmış vəsaitlər	91,464	87,177
Cəmi borc alınmış vəsaitlər və subordinasiya borcları	128,418	123,198

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu

Fiziki müştərilərə uzunmüddətli ipoteka kreditlərinin verilməsi məqsədi ilə Bank, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının təşəbbüsü ilə həyata keçirilən proqram çərçivəsində 17 fevral 2006-cı il tarixində Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu ilə borc müqaviləsi bağlamışdır. Həmin proqram çərçivəsində vəsaitlər Banka illik 1%-4% dərəcəsi ilə verilir, Bank isə həmin vəsaitləri müəyyən edilmiş tələblərə cavab verən borcalanlara illik 4%-8%-dən yüksək olmayan faiz dərəcəsi ilə verir. 31 dekabr 2023-cü il tarixində Bankın Azərbaycan Respublikası Dövlət İpoteka və Kredit Zəmanət Fonduna ödəməli olduğu məbləğ 68,127 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 64,868 min AZN) təşkil etmişdir. Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondundan olan borclarla bağlı Bankın yerinə yetirməli olduğu xüsusi maliyyə şərtləri yoxdur.

Sahibkarlığın İnkişafı Fondu

Kiçik və orta ölçülü müəssisələrin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə Bank, Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən proqram çərçivəsində 26 noyabr 2009-cu il tarixində Sahibkarlığın İnkişafı Fondu ilə kredit müqaviləsi bağlamışdır. Həmin proqram çərçivəsində vəsaitlər Banka illik 1.0% dərəcəsi ilə verilir, Bank isə həmin vəsaitləri müəyyən edilmiş tələblərə cavab verən borcalanlara illik 5.0%-6.0%-dən yüksək olmayan faiz dərəcəsi ilə verir. 31 dekabr 2023-cü il tarixində Bankın Sahibkarlığın İnkişafı Fonduna ödəməli olduğu məbləğ 17,163 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 13,917 min AZN) təşkil etmişdir. Sahibkarlığın İnkişafı Fonduna olan borclarla bağlı Bankın yerinə yetirməli olduğu xüsusi maliyyə şərtləri yoxdur.

Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Kənd Təsərrüfatı Kreditləri üzrə Dövlət Agentliyi

Kiçik və orta ölçülü müəssisələrin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə Bank, Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən proqram çərçivəsində 30 sentyabr 2015-ci il tarixində Kənd Təsərrüfatı Kreditləri üzrə Dövlət Agentliyi ilə kredit müqaviləsi bağlamışdır. Həmin proqram çərçivəsində vəsaitlər Banka illik 1.0%-2.5% dərəcəsi ilə verilir, Bank isə həmin vəsaitləri müəyyən edilmiş tələblərə cavab verən borcalanlara illik 6.0%-12.0%-dən yüksək olmayan faiz dərəcəsi ilə verir. 31 dekabr 2023-cü il tarixində Bankın Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Kənd Təsərrüfatı Kreditləri üzrə Dövlət Agentliyinə ödəməli olduğu məbləğ 4,374 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 4,912 min AZN) təşkil etmişdir. Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Kənd Təsərrüfatı Kreditləri üzrə Dövlət Agentliyindən olan borclarla bağlı Bankın yerinə yetirməli olduğu xüsusi maliyyə şərtləri yoxdur.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı

Fərmana əsasən, 31 dekabr 2020 və 2019-cu illər üzrə, Bank ARMB-dən, 5 illik müddətə, illik 0.1% faiz dərəcəsi ilə 2,977 min AZN və 4,685 min AZN məbləğində borc götürmüşdür. Restrukturizasiya edilmiş kreditlərin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə Mərkəzi Bankdan alınmış borc vəsaitlərinin faiz dərəcələri borcun alındığı tarixə mövcud olan bazar faiz dərəcəsindən aşağı olduğu üçün Bank bu vəsaitləri ARMB-nin borc dərəcəsindən istifadə etməklə ədalətli dəyərdə tanımışdır. Bu borc alınmış vəsaitlərin balans dəyəri 31 dekabr 2023-cü il tarixinə 1,800 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 3,480 min AZN) olmuşdur.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Subordinasiya borcları

31 dekabr 2023-cü il tarixinə subordinasiya borcları son ödəmə tarixi 2028-ci il və 2023-cü il tarixlərinə olan (31 dekabr 2022-ci il: 2028-ci il və 2023-cü il), əlaqəli olmayan tərəfin yerləşdirdiyi 26,777 min AZN və 10,177 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 26,076 min AZN və 9,945 min AZN) məbləğlərində, illik 2.75% və 3% dərəcəli (31 dekabr 2022-ci il: 2.75% və 3%) əmanətlərdən ibarət olmuşdur. Bank müflisləşdiyi təqdirdə, subordinasiya borcları Bankın bütün digər öhdəlikləri tam həcmdə ödənildikdən sonra ödəniləcəkdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə müvafiq olaraq borc alınmış vəsaitlər və subordinasiya borclarına daxil edilmiş 305 min AZN və 2,954 min AZN məbləğləri ödəniləcək yığılmış faizi ifadə edir.

31 dekabr 2022-ci il tarixinə müvafiq olaraq borc alınmış vəsaitlər və subordinasiya borclarına daxil edilmiş 274 min AZN və 2,020 min AZN məbləğləri ödəniləcək yığılmış faizi ifadə edir.

Öhdəliklərin maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitləri ilə üzləşdirilməsi:

	Borc alınmış vəsaitlər	Subordinasiya borcları	Cəmi
1 yanvar 2023-cü il tarixinə qalıq	87,177	36,021	123,198
Pul vəsaitlərinin hərəkətinin			
 maliyyələşdirilməsi üzrə dəyişikliklər			
Borc alınmış vəsaitlərin alınması	22,940	-	22,940
Borc alınmış vəsaitlərin ödənilməsi	(18,920)	-	(18,920)
Pul vəsaitlərinin hərəkətinin			
 maliyyələşdirilməsi üzrə cəmi dəyişikliklər	4,020	-	4,020
Digər dəyişikliklər			
Faiz xərci	2,834	933	3,767
Ödənilmiş faiz	(2,567)	-	(2,567)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	91,464	36,954	128,418

	Borc alınmış vəsaitlər	Subordinasiya borcları	Cəmi
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	77,629	9,686	87,315
Pul vəsaitlərinin hərəkətinin			
 maliyyələşdirilməsi üzrə dəyişikliklər			
Borc alınmış vəsaitlərin alınması	23,596	25,500	49,096
Borc alınmış vəsaitlərin ödənilməsi	(14,425)	-	(14,425)
Pul vəsaitlərinin hərəkətinin			
 maliyyələşdirilməsi üzrə cəmi dəyişikliklər	9,171	25,500	34,671
Digər dəyişikliklər			
Faiz xərci	2,774	835	3,609
Ödənilmiş faiz	(2,397)	-	(2,397)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	87,177	36,021	123,198

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

22. İCARƏ ÖHDƏLİYİ

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
İcarə öhdəliyi (cari)	2,843	2,833
İcarə öhdəliyi (uzunmüddətli)	9,203	8,972
Cəmi icarə öhdəliyi	12,046	11,805

31 dekabr 2023-cü il tarixinə gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

Minimal icarə ödənişlərinin müddəti

	Bir il ərzində	Bir ildən on ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	2,995	12,950	15,945
Maliyyə xərcləri	(152)	(3,747)	(3,899)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə xalis cari dəyər	2,843	9,203	12,046

31 dekabr 2022-ci il tarixinə gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

Minimal icarə ödənişlərinin müddəti

	Bir il ərzində	Bir ildən on ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	2,986	13,073	16,059
Maliyyə xərcləri	(153)	(4,101)	(4,254)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə xalis cari dəyər	2,833	8,972	11,805

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

İcarə öhdəliyinin ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan məbləğəri ilə maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklər ilə üzləşdirilməsi aşağıdakı kimi göstərilir:

	Məbləğ
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	11,771
Pul vəsaitlərinin hərəkəti	
Əsas məbləğin ödənilməsi	(1,655)
Ödənilmiş faiz	(1,287)
Nağdsız dəyişikliklər	
Yeni icarələr	1,284
Faiz xərci	1,287
Modifikasiya	405
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	11,805
Pul vəsaitlərinin hərəkəti	
Əsas məbləğin ödənilməsi	(1,301)
Ödənilmiş faiz	(1,734)
Nağdsız dəyişikliklər	
Yeni icarələr	191
Faiz xərci	1,734
Modifikasiyalar	1,351
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	12,046

23.DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
İşçilər ilə hesablaşmalar	3,430	3,415
Digər əməliyyatlar üzrə hesablaşmalar	3,105	1,318
Törəmə maliyyə alətləri (7 saylı Qeydə nəzər salın)	2,803	4,695
Yığılmış xərclər	1,884	930
Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	951	712
COVID-19 ilə əlaqəli kompensasiya borcları	351	355
Ödəniləcək kompensasiyalar	234	235
Digər	94	78
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	12,852	11,738
Digər ödəniləcək vergilər	2,911	1,808
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	68	57
Cəmi digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	2,979	1,865
Cəmi digər öhdəliklər	15,831	13,603

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

24. SƏHM KAPİTALI VƏ EHTİYATLAR

(a) Buraxılmış kapital

31 dekabr 2023-cü il tarixinə təsdiq edilmiş, buraxılmış və dövriyyədə olan səhm kapitalı 189,000,000 (31 dekabr 2022-ci il: 189,000,000) adi səhmdən ibarətdir. Hər səhmin nominal dəyəri 2 AZN təşkil edir. 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində başa çatmış illər ərzində heç bir səhm buraxılmamış və ödənilməmişdir.

17 mart 2022-ci il tarixində “Topaz Investments Limited” QSC-nin yeganə səhmdarı, Bankın “Topaz Investments Limited” QSC-yə məxsus bütün səhmlərini aşağıdakı qaydada satmışdır:

179,019,176 (98.04%) səhm Marina Kulişovaya;

1,808,275 (0.96%) səhm Anar Həsənova.

Adi səhmdarların vaxtaşırı elan edilən dividendləri almaq və Bankın illik və ümumi yığıncaqlarında hər bir səhmə görə bir səs vermək hüququ vardır.

(b) Dividendlər

Ödəniləcək dividendlər Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə əsasən müəyyənləşdirilən Bankın maksimum bölüşdürülməmiş mənfəətinə qədər məhdudlaşdırılır. Xalis aktivlər səhm kapitalından az olduqda, bankların dividend ödəməsinə icazə verilmir. 2023-cü ildə Bank tərəfindən heç bir dividend (31 dekabr 2022-ci il: sıfır) elan edilməmiş və ödənilməmişdir.

25. SƏHM ÜZRƏ MƏNFƏƏT

Səhm üzrə əsas və azaldılmış mənfəət

31 dekabr 2023-cü il tarixinə adi səhm üzrə əsas mənfəətin hesablanması adi səhmdarlara aid olan 14,017 min AZN məbləğində mənfəət, (2022-ci il: 5,624 min AZN) və 189,000,000 (31 dekabr 2022-ci il: 189,000,000) adi səhmlərin dövriyyədə olan orta çəkili sayına əsasən aşağıdakı qaydada hesablanır.

	2023-cü il	2022-ci il
Adi səhmdarlara bölüşdürülə bilən xalis mənfəət	14,017	5,624
31 dekabr tarixində başa çatmış il üzrə adi səhmlərin orta çəkili sayı (minlərlə səhm)	189,000	189,000
Səhm üzrə əsas və azaldılmış mənfəət (AZN ilə)	0.07	0.03

26. SEQMENTLƏR ÜZRƏ TƏHLİL

Xarici müştərilərdən əldə olunan gəlirin əsas hissəsi Azərbaycan Respublikasının rezidentlərinə aiddir.

Uzunmüddətli aktivlərin əksəriyyəti Azərbaycan Respublikasında yerləşir. Digər seqmentlər haqqında məlumat qeydlərdə açıqlanmışdır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

27. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ, KORPORATİV İDARƏÇİLİK VƏ DAXİLİ NƏZARƏT

Risklərin idarə edilməsi bank işinin əsasını təşkil edir və Bank əməliyyatlarının əsas elementidir. Bankın üzləşdiyi əsas risklər bazar riski, kredit riski və likvidlik riski ilə bağlıdır.

(a) Korporativ idarəçilik sistemi

Bank Azərbaycan Respublikasının qanunları əsasında açıq səhmdar cəmiyyəti kimi təsis olunmuşdur. Bankın ali idarəedici orqanı illik və ya fəvqəladə iclasları çağırılan Səhmdarların Ümumi yığıncağıdır. Səhmdarların Ümumi yığıncağı Bankın əməliyyatları barədə strateji qərarlar verir.

Səhmdarların Ümumi yığıncağı Müşahidə Şurasını seçir. Müşahidə Şurası Bankın əməliyyatlarına ümumi rəhbərlik səlahiyyətlərinə malikdir.

Azərbaycan qanunvericiliyi və Bankın nizamnaməsi müstəsna olaraq, Səhmdarların ümumi yığıncağı və Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq olunan qərarlar siyahısını müəyyən edir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Müşahidə Şurasına aşağıdakı şəxslər daxil olmuşdur:

Marina Kulişova – Müşahidə Şurasının sədri;
Endryu Pospilovski – Müşahidə Şurasının üzvü;
Tomas Engelhart – Müşahidə Şurasının üzvü.

Bankın ümumi fəaliyyətləri Bankın kollektiv icraedici orqanı tərəfindən idarə olunur. Səhmdarların ümumi yığıncağı İdarə Heyətini seçir. Bankın icraedici orqanı Səhmdarların ümumi yığıncağının və Bankın Müşahidə Şurasının verdiyi qərarların icrasına görə məsuliyyət daşıyır. Bankın icraedici orqanı Bankın Müşahidə Şurasına və Səhmdarların ümumi yığıncağına hesabat verir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə İdarə Heyəti aşağıdakı şəxslərdən ibarət olmuşdur:

Anar Həsənov – İdarə Heyətinin sədri;
Emil Duşdurov – İdarə Heyətinin sədrinin müavini;
Elşən Pirmalıyev – İdarə Heyətinin sədrinin müavini;
Yaşar Kərimov – İdarə Heyətinin sədrinin müavini;
Günay Cəlilova – İdarə Heyətinin sədrinin müavini.

(b) Daxili nəzarət siyasəti və prosedurları

Müşahidə Şurası və İdarə Heyəti Bankda əməliyyatların həcminə və xarakterinə uyğun olan daxili nəzarət sistemlərinin işlənilib hazırlanması, icrası və saxlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Daxili naxili ə Şur məqsədi aşağıdakıları təmin etməkdir:

- risklərin düzgün və hərtərəfli qiymətləndirilməsi və idarə olunması;
- düzgün biznes, mühasibatlıq və maliyyə hesabatı funksiyaları, o cümlədən əməliyyatların düzgün təsdiqi, emalı və qeydə alınması;
- mühasibatlıq qeydlərinin, rəhbərlik məlumatının, normativ hesabatların və s. tamlığı, dəqiqliyi və vaxtında hazırlanması;
- IT sistemlərinin etibarlılığı, məlumatlar və sistemlərin bütövlüyü və mühafizəsi;
- saxtakarlıq və ya qeyri-qanuni hərəkətlərin, o cümlədən aktivlərin mənimsənilməsinin aradan qaldırılması;
- qanun və qaydaların tələblərinə uyğunluq.

Rəhbərlik risklərin aşkarlanması və qiymətləndirilməsi, nəzarət sistemlərinin yaradılması və onların səmərəliliyinin yoxlanılmasına görə məsuliyyət daşıyır. Rəhbərlik Bankın daxili nəzarət sistemlərinin səmərəliliyinə nəzarət edir və mütəmadi olaraq əlavə nəzarət sistemləri tətbiq edir, yaxud zəruri hesab olunduqda, mövcud nəzarət sistemlərinə düzəlişlər edir.

Bank effektiv əməliyyatları və müvafiq hüquqi və normativ tələblərə uyğunluğu təmin etmək üçün aşağıdakı sahələr daxil olmaqla standartlar, siyasət və prosedurlar sistemini işləyib hazırlamışdır:

- vəzifələrin düzgün bölünməsi, o cümlədən əməliyyatların müstəqil təsdiqi tələbləri;
- əməliyyatların qeydə alınması, üzvləşdirilməsi və onlara nəzarət tələbləri;
- normativ və digər hüquqi tələblərə uyğunluq;
- nəzarət sistemləri və prosedurların sənədləşdirilməsi;
- qarşıya çıxan əməliyyat risklərinin mütəmadi qiymətləndirilməsi, müəyyən edilmiş riskləri aradan qaldırmaq üçün nəzarət sistemləri və prosedurlarının adekvatlıq tələbləri;
- əməliyyat zərərləri üzrə hesabat tələbləri və təklif olunan bərpa planı;
- şərtlik planlarının işləyib hazırlanması;
- təlim və peşəkar inkişaf;
- etika və biznes standartları; və
- risklərin azaldılması, o cümlədən səmərəli olduqda, sığorta.

Ölçüsü və mürəkkəbliyindən asılı olaraq, əməliyyatların təsdiqi üçün tələblər iyerarxiyası vardır. Əməliyyatların çoxu avtomatikdir və Bank avtomatlaşdırılmış nəzarət sistemindən istifadə edir.

Daxili audit xidmətinin əsas funksiyalarına daxildir:

- bütövlükdə daxili nəzarət sisteminin auditı və səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi, əsas rəhbərlik strukturlarının qərarlarının icrası;
- Bank risklərinin və kredit təşkilatında daxili sənədlərlə tənzimlənən risklərin idarə edilməsi prosedurlarının qiymətləndirilmə metodologiyasının səmərəliliyinin auditı (bank əməliyyatları və tranzaksiyaları və bank risklərinin idarə olunması üçün metodlar, proqramlar, qaydalar və prosedurlar);
- Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri üzərindən daxili nəzarət sisteminin etibarlılığının auditı;
- Mühasibatlıq və hesabat funksiyasının ədalətliliyi, tamlığı və vaxtında icrasının, maliyyə məlumatının toplanması və təqdim olunmasının etibarlılığının (o cümlədən, etibarlılığı, tamlığı və obyektivliyi) auditı və sınaqdan keçirilməsi;
- Kredit təşkilatının əmlakının təhlükəsiz saxlanmasına tətbiq oluna bilən üsulların auditı;

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

- İqtisadi əsaslılığın, əməliyyatların və digər sövdələşmələrin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi;
- Daxili nəzarət prosesləri və prosedurlarının auditi;
- Daxili nəzarət xidməti və risklərin idarə olunması xidmətinin auditi.

Bankın standartlarına uyğunluq Daxili Audit tərəfindən həyata keçirilən mütəmadi yoxlamalar proqramı ilə dəstəklənir. Daxili Audit funksiyası rəhbərlikdən ayrılır və birbaşa Audit Komitəsinə və Müşahidə Şurasına hesabat verir. Daxili Audit yoxlamalarının nəticələri müvafiq biznes prosesi menecerləri ilə müzakirə olunur, yekunlar isə Audit Komitəsinə və Müşahidə Şurasına və Bankın yüksək səviyyəli rəhbərliyinə təqdim olunur.

Bankın daxili nəzarət sistemi aşağıdakı şəxslərdən ibarətdir:

- Müşahidə Şurası və onun komitələri;
- İdarə Heyəti;
- Maliyyə Direktoru;
- risklərin idarə edilməsi funksiyası;
- təhlükəsizlik funksiyası, o cümlədən IT təhlükəsizlik;
- insan resursları funksiyası;
- Daxili audit xidməti;
- Daxili nəzarət (uyğunluq) xidməti;
- müəyyən edilmiş standartlar, siyasətlər və prosedurlara uyğunluq üzrə məsul olan digər əməkdaşlar, bölmə və funksiyalar, o cümlədən:
 - filialların və biznes bölmələrinin rəhbərləri;
 - biznes proseslərinin menecerləri;
 - çirkli pulların yuyulmasına qarşı tələblərə uyğunluq üzrə məsul bölmə;
 - qiymətli kağızlar bazarının peşəkar iştirakçısına nəzarətçi – qiymətli kağızlar bazarı iştirakçılarına qoyulan tələblərə uyğunluq üzrə məsul olan vəzifəli şəxs;
 - Hüquqşünas – hüquqi və normativ tələblərə uyğunluq üzrə məsul olan əməkdaş;
 - nəzarət öhdəliklərinə malik digər əməkdaşlar.

Bank risklərin idarə edilməsi və daxili nəzarət sistemləri, o cümlədən daxili audit funksiyası ilə bağlı ARMB-nin tələblərinə uyğundur və risklərin idarə edilməsi və daxili nəzarət sistemləri əməliyyatların həcmi, xarakteri və mürəkkəbliyinə müvafiqdir.

(c) Risklərin idarə edilməsi siyasəti və prosedurları

Risklərin idarə edilməsi bank işinin əsasını təşkil edir və Bank əməliyyatlarının əsas elementidir. Bankın üzləşdiyi əsas risklər bazar riski, kredit riski, likvidlik riski və əməliyyat riski ilə bağlıdır.

Risklərin idarə edilməsi siyasətləri Bankın qarşılaşdığı riskləri müəyyən etmək, təhlil və idarə etmək, müvafiq risk məhdudiyyətləri və nəzarətini təşkil etmək, davamlı olaraq riskin səviyyəsinə nəzarət etmək və məhdudiyyətlərə əməl etmək məqsədi daşıyır. Risklərin idarə edilməsi siyasətləri və prosedurları bazar şərtlərində, təklif edilən məhsul və xidmətlərdə, inkişaf etməkdə olan ən yaxşı təcrübədə baş verən dəyişiklikləri əks etdirmək üçün mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Müşahidə Şurası risklərin idarə edilməsi çərçivəsində nəzarətə, əsas risklərin idarə edilməsinə nəzarətə, risklərin idarə edilməsi siyasətlərinə, o cümlədən, əhəmiyyətli dərəcədə böyük risklərin təsdiqinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarə Heyəti risklərin azaldılması üzrə tədbirlərin monitorinqi və həyata keçirilməsinə, Bankın yaradılmış risk parametrləri daxilində əməliyyatların keçirilməsində əminliyin təmin edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Risklərin İdarə Edilməsi Departamentinin Sədri bütövlükdə risklərin idarə edilməsi və funksiyalara əməl olunması, maliyyə və qeyri-maliyyə risklərinin müəyyənləşdirilməsi, ölçülməsi, idarə edilməsi və hesabatın verilməsi üçün ümumi prinsip və metodların həyata keçirilməsinə əmin olmağa görə məsuliyyət daşıyır. O, birbaşa Baş icraedici direktora (CEO), dolayısı ilə Müşahidə Şurasına hesabat verir.

Həm portfel, həm əməliyyat səviyyəsindəki kredit, bazar və likvidlik risklərinin idarə edilməsi və nəzarəti Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti, Kredit Komitələri və Aktivlərin və Öhdəliklərin İdarə Olunması Komitəsi (AÖİK) vasitəsilə təmin olunur. Qərarların qəbul edilməsi prosesinin səmərəliliyini və operativliyini təmin etmək məqsədi ilə Bank riskin növü və həcmindən asılı olaraq bir sıra kredit komitələri təşkil etmişdir.

Bazar riskləri üzrə ümumi səlahiyyət İdarə Heyətinin Sədrinin sədrlik etdiyi AÖİK-ə aiddir.

Həm xarici, həm daxili risk amilləri təşkilatın bütün səviyyələrində və sahələrində müəyyən edilib idarə olunur və tənzimlənir. Risk amillərinin tam spektrinin və cari risklərin tənzimlənməsi prosedurlarının təminat səviyyəsinin müəyyən edilməsinə xüsusi diqqət yetirilir. Kredit və bazar risklərinin standart təhlili ilə yanaşı, Risklərin İdarə Olunması Departamenti əməliyyat şöbələri ilə müntəzəm görüşlər keçirməklə və onların ixtisas sahələri üzrə ekspert rəylərini əldə etməklə maliyyə və qeyri-maliyyə risklərinin monitorinqini aparır.

(d) Bazar riski

Bazar riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətlərinin bazar qiymətlərində baş verən dəyişikliklər səbəbindən tərəddüd edəcəyi riskidir. Bazar riski valyuta riskindən, faiz dərəcəsi riskindən və digər qiymət risklərindən ibarətdir. Bazar riski bazar qiymətlərində və xarici valyuta məzənnələrində ümumi və spesifik xarakterli dəyişikliklərin və bazar qiymətlərinin dəyişkənlik səviyyəsində dəyişikliklərin təsirinə məruz qalan faiz dərəcələrində və səhm maliyyə alətlərində açıq mövqelərlə əlaqədar yaranır.

Bazar risklərinin idarə edilməsi müəyyən parametrlər çərçivəsində bazar risklərinin idarə edilməsi və tənzimlənməsi və eyni zamanda, gəlirliliyin risklərə nisbətinin optimallaşdırılması məqsədinə xidmət edir.

Bazar riski üzrə limitlər AÖİK tərəfindən Risklərin İdarə Olunması Departamentinin tövsiyələrinə əsasən təsdiq olunur. Bank bazar riskini maliyyə alətləri ilə, faiz dərəcələrin ödəniş müddətləri ilə, valyuta mövqeləri ilə və zərərlər üzrə limitlərlə münasibətdə açıq mövqe limitlərini təyin etməklə tənzimləyir. Müşahidə Şurası qeyd edilən göstəricilərin mütəmadi monitorinqini və yoxlamalarını aparır.

(e) Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərində və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə bazar faiz dərəcələrində dəyişikliklər nəticəsində dəyişəcəyi riskidir. Bank, bazar faiz dərəcələrinin səviyyələrində baş verən dəyişikliklərin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin axınına olan təsirinə məruz qalır. Faiz marjaları bu cür dəyişikliklər nəticəsində yüksələ bilər, lakin eyni zamanda, gözlənilməyən dəyişikliklər baş verdikdə azala yaxud zərərlərə gətirib çıxara bilər.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Faiz dərəcələri arasında fərqin təhlili

Faiz dərəcəsi riski əsasən faiz dərəcələri arasında fərqlərə nəzarət etməklə tənzimlənir. Aşağıdakı cədvəldə əsas maliyyə alətləri üzrə faiz dərəcələri arasında fərqlər təqdim olunur:

	1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Faiz yaratma- yan	Balans dəyəri
31 dekabr 2023-cü il							
AKTİVLƏR							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	615,057	19,944	-	-	-	51,165	686,166
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	-	8,866	-	-	36,750	45,616
Müştərilərə verilmiş kreditlər	38,381	75,665	274,981	319,177	47,689	-	755,893
İnvestisiya qiymətli kağızları	10	-	3,417	3,558	-	-	6,985
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	10,759	10,759
Cəmi maliyyə aktivləri	653,448	95,609	287,264	322,735	47,689	98674	1,505,419
ÖHDƏLİKLƏR							
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	72,561	53,001	394,988	144,952	9	644,458	1,309,969
Digər borc alınmış vəsaitlər	1,496	2,380	12,155	24,311	51,122	-	91,464
Subordinasiya borcları	10,176	-	-	26,778	-	-	36,954
İcarə öhdəliyi	258	501	2,084	8,809	394	-	12,046
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	12,852	12,852
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	84,491	55,882	409,227	204,850	51,525	657,310	1,463,285
Xalis likvidlik boşluğu	568,957	39,727	(121,963)	117,885	(3,836)	(558,636)	42,134

	1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Faiz yaratma- yan	Balans dəyəri
31 dekabr 2022-ci il							
AKTİVLƏR							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	42,739	9,401	-	-	-	52,929	105,069
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	-	-	-	-	23,736	23,736
Müştərilərə verilmiş kreditlər	41,410	56,091	206,238	246,908	45,313	-	595,960
İnvestisiya qiymətli kağızları	1,834	8,671	4,377	5,855	-	-	20,737
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	7,499	7,499
Cəmi maliyyə aktivləri	85,983	74,163	210,615	252,763	45,313	84,164	753,001
ÖHDƏLİKLƏR							
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	71,113	47,752	231,460	78,609	4	153,674	582,612
Digər borc alınmış vəsaitlər	1,252	1,964	10,123	24,758	49,080	-	87,177
Subordinasiya borcları	1,444	-	8,500	-	26,077	-	36,021
İcarə öhdəliyi	251	490	2,092	6,809	2,163	-	11,805
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	11,738	11,738
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	74,060	50,206	252,175	110,176	77,324	165,412	729,353
Xalis likvidlik boşluğu	11,923	23,957	(41,560)	142,587	(32,011)	(81,248)	23,648

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərlmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Orta effektiv faiz dərəcələri

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə faiz yaradan aktivlər və öhdəliklər üzrə orta effektiv faiz dərəcələri təqdim olunur. Bu faiz dərəcələri gəlirlilik səviyyələrinin həmin aktivlərin və öhdəliklərin ödəniş müddətinə nisbətən təxminidir.

	2023-cü il					2022-ci il		
	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %					Orta effektiv faiz dərəcəsi, %		
	ABŞ		Digər		AZN	ABŞ		Avro
	AZN	dolları	Avro	RUB		dolları	Avro	
Faiz yaradan aktivlər								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6.78%	4.08%	3.10%	13.40%	3.50%	5.43%	-	3.33%
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	4.25%	5.00%	-	-	-	-	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər	15.51%	5.95%	5.48%	-	-	15.51%	6.15%	5.33%
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	5.27%	2.56%	-	-	7.58%	4.35%	-
Faiz yaradan öhdəliklər								
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	8.44%	2.43%	2.00%	-	-	9.63%	1.70%	0.50%
Digər borc alınmış vəsaitlər	2.93%	-	-	-	-	2.94%	-	-
Subordinasiya borcları	-	2.81%	-	-	-	-	2.81%	-
İcarə öhdəliyi	10%	-	-	-	-	10%	-	-

Faiz dərəcəsinin həssaslığının təhlili

Faiz dərəcələrinin dəyişməsi təhlilinə əsaslanan faiz riskinin idarə edilməsi maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin həssaslığının monitorinqi ilə həyata keçirilir. Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə mövcud olan faiz yaradan aktivlərin və öhdəliklərin bütün gəlirlilik səviyyələrində və mövqelərində 100 baza nöqtəsi (bn) həcmində paralel azalma və ya artıma əsasən sadələşdirilmiş ssenariyə əsaslanan mənfəətin və ya zərərin və kapitalın (vergilər çıxılmaqla) faiz dərəcələrində dəyişikliklərə (qiymətlərin dəyişməsi riski) həssaslığının təhlili təqdim olunur:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
100 bn paralel azalma	(337)	(189)
100 bn paralel artıma	337	189

(ii) Valyuta riski

Bankın bir neçə xarici valyutada ifadə edilmiş aktivləri və öhdəlikləri vardır.

Valyuta riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin xarici valyutaların məzənnələrindəki dəyişikliklərin nəticəsində tərəddüd etməsi riskidir. Baxmayaraq ki, Bank öz valyuta riskinin hedcləşdirməsi tədbirlərini görür, MHBS-yə əsasən belə tədbirlər hedcinq əməliyyatları kimi qəbul edilmir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin xarici valyuta üzrə təsnifatı təqdim olunur:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	RUB	Digər valyutalar	Cəmi
AKTİVLƏR						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	99,462	8,194	41,797	358,289	178,424	686,166
Banklardan alınacaq vəsaitlər	27,482	3,759	14,375	-	-	45,616
Müştərilərə verilmiş kreditlər	700,888	54,917	88	-	-	755,893
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	5,108	1,877	-	-	6,985
Digər maliyyə aktivləri	10,539	203	17	-	-	10,759
Cəmi maliyyə aktivləri	838,371	72,181	58,154	358,289	178,424	1,505,419
Mübadilə sövdələşmələri	-	60,603	-	-	-	60,603
ÖHDƏLİKLƏR						
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	629,539	130,855	13,502	357,728	178,345	1,309,969
Digər borc alınmış vəsaitlər	91,464	-	-	-	-	91,464
Subordinasiya borcları	-	36,954	-	-	-	36,954
İcarə öhdəliyi	12,046	-	-	-	-	12,046
Digər maliyyə öhdəlikləri	12,357	461	34	-	-	12,852
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	745,406	168,270	13,536	357,728	178,345	1,463,285
Mübadilə sövdələşmələri	60,603	-	-	-	-	60,603
Xalis mövqe	32,362	(35,486)	44,618	561	79	

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin xarici valyuta üzrə təsnifatı təqdim olunur:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	RUB	Digər valyutalar	Cəmi
AKTİVLƏR						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	73,513	18,426	12,818	283	29	105,069
Banklardan alınacaq vəsaitlər	16,955	6,781	-	-	-	23,736
Müştərilərə verilmiş kreditlər	551,987	43,681	292	-	-	595,960
İnvestisiya qiymətli kağızları	6,633	14,104	-	-	-	20,737
Digər maliyyə aktivləri	7,002	475	22	-	-	7,499
Cəmi maliyyə aktivləri	656,090	83,467	13,132	283	29	753,001
Mübadilə sövdələşmələri	5,100	74,525	-	-	-	79,625
ÖHDƏLİKLƏR						
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	460,308	109,056	13,014	220	14	582,612
Digər borc alınmış vəsaitlər	87,177	-	-	-	-	87,177
Subordinasiya borcları	-	36,021	-	-	-	36,021
İcarə öhdəliyi	11,805	-	-	-	-	11,805
Digər maliyyə öhdəlikləri	10,648	1,074	16	-	-	11,738
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	569,938	146,151	13,030	220	14	729,353
Mübadilə sövdələşmələri	74,525	5,100	-	-	-	79,625
Xalis mövqe	16,727	6,741	102	63	15	

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Azərbaycan manatının qeyd edilən valyutalara qarşı 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə zəifləməsi nəticəsində kapital və mənfəət və ya zərər aşağıda göstərilən məbləğlər qədər azala bilərdi. Təhlil vergilər çıxılmaqla təqdim olunur və Bank hesabat dövrünün sonunda mümkün olduqlarını ehtimal etdiyi xarici valyuta məzənnələrinin dəyişikliklərinə əsaslanır. Təhlildə bütün digər parametrlərin, xüsusilə də, faiz dərəcələrinin, sabit qalması ehtimal olunur.

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
ABŞ dollarının AZN-ə nisbətə 20% möhkəmlənməsi	3,345	1,348
Avronun AZN-ə nisbətə 20% möhkəmlənməsi	1,348	20

AZN-in qeyd edilən valyutalara qarşı 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə möhkəmlənməsi, bütün digər parametrlərin sabit qalması şərti ilə, həmin valyutalara eyni həcmli, lakin əks istiqamətli təsiri edəcəkdir.

(f) Kredit riski

Kredit riski müştəri və ya maliyyə aləti üzrə tərəf müqabili müqavilə üzrə öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi təqdirdə Bankın maliyyə zərərinə məruz qalacağı riskidir. Bankın kredit risklərinin tənzimlənməsi üçün siyasət və prosedurları vardır (həm uçota alınmış maliyyə aktivləri, həm də uçota alınmamış müqavilə öhdəlikləri üçün), o cümlədən, portfel cəmləşmələrinin məhdudlaşdırılması üzrə qaydalar və kredit riskinə fəal surətdə nəzarət edən Kredit Komitəsinin yaradılması barədə qaydalar daxildir. Kredit siyasəti İdarə Heyəti tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiqlənir.

Kredit siyasətində aşağıdakılar əks olunur:

- kredit ərizələrinin baxılması və təsdiqlənməsi prosedurları;
- borcalanların (korporativ və fərdi) kredit qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi metodikası;
- tərəf müqabillərinin, emitentlərin və sığorta şirkətlərinin kredit qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi metodikası;
- girovun qiymətləndirilməsi metodikası;
- kreditlərin sənədləşməsinə (rəsmiləşdirilməsinə) dair tələblər;
- kreditlərin və digər kredit risklərinin mütəmadi monitorinqi üzrə prosedurlar.

Korporativ kredit ərizələri müvafiq müştərilərin rəhbər şəxsləri tərəfindən yazılır və sonra korporativ kredit portfeli üzrə məsuliyyət daşıyan Kredit Departamentinə ötürülür. Hesabatların təhlili müştərinin biznes və maliyyə fəaliyyətini nəzərə alan strukturlaşmış təhlilə əsaslanır. Kredit müqaviləsi və hesabat müstəqil olaraq Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən baxılır və kredit siyasətinin tələblərinə uyğun olması təsdiqi üzrə ikinci rəy verilir. Kredit Komitəsi, Kredit Departamenti və Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən təqdim edilmiş kredit ərizələrinə baxır. Fərdi əməliyyatlar, gözlənilən Kredit Komitəsinin yekun təsdiqindən və xüsusi risklərdən asılı olaraq həmçinin Hüquq, Mühəsibatlıq və Vergi Departamentləri tərəfindən də baxılır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Bank davamlı olaraq fərdi kredit risklərinin fəaliyyətinə nəzarət edir və müntəzəm olaraq müştərilərin ödəmə qabiliyyətini yenidən müəyyənləşdirir. Yenidən baxış borcalan tərəfindən təqdim edilmiş və ya Bank tərəfindən əldə edilmiş müştərinin ən son maliyyə hesabatlarına və digər məlumatlara əsaslanır. Fərdi Kredit Departamenti hər kredit məhsulu meyarının qiymətləndirilməsindən və Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən işlənilib hazırlanmış ərizə məlumatlarının təsdiqi prosedurlarından istifadə etməklə fərdi kredit ərizələrinə baxır.

Fiziki şəxs olan müştəri təhlilindən başqa kredit portfeli kredit konsentrasiyası və bazar riskləri ilə bağlı olaraq Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən qiymətləndirilir.

Kredit riskinin maksimal dərəcəsi, bir qayda olaraq, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda maliyyə aktivlərinin qalıq dəyərində və uçota alınmamış müqavilə öhdəliklərinin məbləğlərində əks olunur. Potensial kredit riskinin azaldılması məqsədi ilə aktivlərin və öhdəliklərin mümkün qarşılıqlı əvəzləşdirilməsi effekti əhəmiyyətli xarakter daşıyır.

Aşağıdakı cədvəldə hesabat tarixinə maliyyə aktivlərinin riskə məruz qalan maksimal məbləği göstərilmişdir:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
AKTİVLƏR		
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (nağd pul vəsaitləri çıxılmaqla)	661,984	86,190
Banklardan alınacaq vəsaitlər	45,616	23,736
Müştərilərə verilmiş kreditlər (nağd pul əmanətləri və qiymətli metallar çıxılmaqla)	724,209	570,133
İnvestisiya qiymətli kağızları (kapital qiymətli kağızları çıxılmaqla)	6,985	20,737
Digər maliyyə aktivləri	10,759	7,499
Riskə məruz qalan maksimal məbləğ	1,449,553	708,295

Girov adətən törəmə maliyyə alətlərinə, qiymətli kağızlarda investisiyalara və banklara verilmiş kreditlərə dair tələblər üzrə götürülmür, qiymətli kağızların əks repo və qiymətli kağızlar vasitəsilə borcların götürülməsi çərçivəsində saxlanıldığı hallar isə istisna təşkil edir. Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girovların təhlili və müştərilərə verilmiş kreditlərlə əlaqədar kredit riskinin konsentrasiyasının təhlili 14 sayılı Qeyddə təqdim olunmuşdur.

Kredit riski – EOKZ-dən qaynaqlanan məbləğlər

Dəyərsizləşmənin hesablanmasında istifadə olunan məlumatlar, ehtimallar və üsullar

Uçot siyasətləri 3 sayılı Qeyddə təqdim olunmuşdur.

Kredit riskində əhəmiyyətli artım

İlkin tanınmadan sonra maliyyə aləti üzrə defolt riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını müəyyən edərkən Bank əlavə xərc və ya səy tələb etməyən məqbul və yardımçı məlumatı nəzərdən keçirir. Bura həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət baxımından, Bankın keçmiş təcrübəsi, kredit qiymətləndirməsinə əsaslanan təhlil və proqnoz məlumatları daxildir.

Qiymətləndirmənin məqsədi aşağıdakıları müqayisə etməklə kredit riskində əhəmiyyətli artımın baş verib-vermədiyini müəyyən etməkdir:

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

- hesabat tarixində qalan dövr üçün daimi defolt ehtimalı (DE); və
- kredit riskinə məruz qalmanın ilkin tanınması zamanı müəyyən edilmiş və hazırkı vaxt üçün hesablanmış qalan ömürlük DE.

Bank kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmadığını müəyyən etmək üçün üç meyardan istifadə edir:

- DE hərəkətliliyinə əsaslanan kəmiyyət testi;
- keyfiyyət göstəriciləri; və
- ödəniş tarixindən sonra 1-7 gün gecikmənin tətbiq edildiyi maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri istisna olmaqla ödəniş müddətindən sonra 30 gün gecikmə.

DE-nin müddət strukturunun yaradılması

Bank kredit riski haqqında ödəniş və defolt məlumatını xidmət və borcalan növünə əsasən toplayır. Bəzi portfəllərdə kredit bürosundan satın alınmış məlumat da istifadə edilir.

Bank toplanılan məlumatı təhlil etmək üçün statistik modellərdən istifadə edir və kredit riskinə məruz qalmanın qalan dövr üçün defolt ehtimalını və zamanla bunların necə dəyişəcəyinin gözlənildiyini hesablayır.

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığının müəyyən edilməsi

Bank hər hesabat dövründə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını qiymətləndirir. Kredit riskində artımın əhəmiyyətli olub-olmadığının müəyyən edilməsi maliyyə alətinin xarakteristikalarından, borcalandan və coğrafi regiondan asılıdır.

Əhəmiyyətli sayılan amillər icarə növündən, xüsusilə də müştərinin korporativ və ya fərdi olmasından asılı olaraq dəyişir.

Ümumi göstərici kimi, aşağıdakı keyfiyyət və kəmiyyət meyarları mövcud olduğu hallarda konkret kredit riski ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmış hesab olunur:

- maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri ilə əməliyyatlar istisna olmaqla, bütün seqmentlərdə vaxtı 31-90 gün keçmiş borc öhdəliklərinin olması faktı;
- maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri ilə əməliyyatlar üçün vaxtı 1-7 gün keçmiş borc öhdəliklərinin olması faktı;
- maliyyə alətinin müqavilə şərtlərində dəyişikliyin borcalanın müqavilə üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsinə və borcalanın kredit keyfiyyətinin pisləşməsinə görə baş verməməsi (“yaxşı restrukturizasiya” adlanır);
- korporativ sektorda borcalanın digər müqavilələri üzrə kredit riskində əhəmiyyətli artımın olması;
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə keçmiş, lakin hələ sınaq müddətində olan məbləğ.

Gecikmə günləri tam ödənişin əldə olunmadığı ilk gündən başlayaraq hesablanır. Gecikmə günləri borcalanın ixtiyarında olan möhləti nəzərə almadan hesablanır; və kəmiyyət meyarı (yalnız maliyyə qurumları və qiymətli kağız emitentləri ilə):

- Cədvəl 1-də verilən meyarlara əsasən tanınma tarixinə olan xarici reytinglə müqayisədə hesabat tarixinə olan xarici reytingdə nisbi dəyişiklik.

Cədvəl 1: İlkin tanınma zamanı xarici reyting qiymətindən asılı olaraq kredit riskində əhəmiyyətli artımın müəyyən edilməsi üçün meyarlar.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

	İlkin tanınmada kontragentlərin xarici reytingi			Təyin edilən kredit riskində əhəmiyyətli artım:
	“Moody's”	“Fitch”	“S&P”	
1	AAA	AAA	AAA	Aşağı kredit riski: meyar tətbiq edilmir
2	Aa1	AA+	AA+	
3	Aa2	AA	AA	
4	Aa3	AA-	AA-	
5	A1	A+	A+	
6	A2	A	A	
7	A3	A-	A-	
8	Baa1	BBB+	BBB+	
9	Baa2	BBB	BBB	
10	Baa3	BBB-	BBB-	
11	Ba1	BB+	BB+	Reytingdə 2 pillə geriləmə
12	Ba2	BB	BB	
13	Ba3	BB-	BB-	
14	B1	B+	B+	Reytingdə 1 pillə geriləmə
15	B2	B	B	
16	B3	B-	B-	
17	Caa1	CCC-C	CCC-C	
18	Caa2			
19	Caa3			
20	Ca-C			
21	D	D	D	

İlkin tanınma ilə müqayisədə artıq kredit riskində əhəmiyyətli artımın olmadığına dair sübut olarsa, alət üzrə zərər ehtiyatı yenidən 12 aylıq EOKZ kimi ölçülür. Kredit riskinin artımı üzrə bəzi keyfiyyət göstəriciləri göstərici özü yox olduğdan sonra artan defolt riski üçün səciyyəvi ola bilər.

Belə olduqda Bank sınaq müddəti təyin edir. Bu müddət ərzində maliyyə aktivləri kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına dair müsbət nəticələr göstərməlidir. Sınaq müddətində maliyyə alətlərinin bərpası və 1-ci Mərhələyə keçirilməsi üçün meyar altı ardıcıl hesabat ayı ərzində ödənişin 30 gündən çox gecikməməsidir.

Bank kredit riskində əhəmiyyətli artımları müəyyən etmək üçün istifadə etdiyi meyarların effektivliyini müntəzəm yoxlayaraq:

- meyarların məbləğ üzrə defolt baş verməzdən əvvəl kredit riskində əhəmiyyətli artımı müəyyən edə bildiyini;
- kredit riskində əhəmiyyətli artımın müəyyən edilməsi ilə defoltun yaranması arasında ortalama müddətin ağlabatan olduğunu;
- riskə məruz qalan məbləğin ümumən 12 aylıq EOKZ ölçməindən kredit üzrə dəyərsizləşməyə birbaşa keçmədiyini təsdiq edir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Defoltun açıqlaması

Bank aşağıdakı hallarda maliyyə aktivinin defoltla olduğunu hesab edir:

- hesabat tarixində maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri istisna olmaqla bütün seqmentlər üzrə 90 təqvim günündən çox gecikdirilmiş borc var;
- hesabat tarixində maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri seqmenti üzrə 7 iş günündən çox gecikdirilmiş borc var;
- Borcunanın maliyyə çətinlikləri ilə bağlı defolt/məcburi restrukturizasiya (maliyyə təşkilatları və qiymətli kağızlarla əməliyyatlar istisna olmaqla tətbiq edilir) edilmişdir. Defolt/məcburi restrukturizasiya borcunun kredit keyfiyyətinin pisləşməsi və müqavilə üzrə öhdəliklərini yerinə yetirmək qabiliyyətinin olmaması nəticəsində müqavilə şərtlərinə Bank tərəfindən edilmiş məcburi restrukturizasiya kimi tanınan dəyişiklikləri nəzərdə tutur. Burada göstəricilərdən biri restrukturizasiyadan öncə borcun 60 gün gecikdirilməsidir (“pis” restrukturizasiya” adlanır);
- Lisenziya ləğv edilmiş, müvəqqəti rəhbərlik yaradılmışdır (maliyyə təşkilatlarına şamil olunur).

Borcunun defoltla olub-olmadığını qiymətləndirərkən Bankın nəzərə aldığı göstəricilər:

- keyfiyyət – məsələn, müqavilə şərtlərinin pozulması;
- kəmiyyət – məsələn, gecikmə statusu və eyni emitentin/borcunun başqa öhdəlik üzrə Banka ödəniş etməməsi: korporativ seqmentdə defolt müştəri səviyyəsində müəyyən edilir, yəni əgər korporativ müştərilərdən biri başqa bir müqavilə üzrə defoltdadırsa, deməli, bütün məbləğlər defoltdadır. Digər seqmentlərdə defolt hər məbləğ üçün ayrıca müəyyən edilir; və
- Bank daxilində hazırlanan və xarici mənbələrdən alınan məlumatla əsaslanan göstəricilər.

Maliyyə alətinin defoltla olub-olmadığını qiymətləndirmək üçün məlumatlar və onların əhəmiyyəti şəraitdəki dəyişiklikləri əks etdirməsi üçün vaxtaşırı dəyişə bilər.

Proqnozlaşdırılmış məlumatın tətbiqi

Bank DE komponenti səviyyəsində ehtimal olunan kredit zərərinin dəyərsizləşməsi modelinə proqnozlaşdırılmış məlumatları daxil edir.

Bank bir iqtisadi ssenari hazırlayır: baza hadisəsi. Baza hadisəsi Bankın strateji planlama və büdcənin hazırlanması kimi digər məqsədlərlə istifadə etdiyi məlumatla uyğunlaşdırılır. Kənar məlumatla iqtisadi məlumat və dövlət orqanları və Bankın fəaliyyət göstərdiyi ölkədə monetar orqanların, ARMB, Dövlət Statistika Komitəsi və Maliyyə Nazirliyi kimi və seçilmiş özəl sektor və akademik mütəxəssislərin elan etdiyi proqnoz məlumatları daxildir.

Bank maliyyə alətlərinin hər portfelində kredit riski və kredit zərərlərinin əsas amillərini müəyyən etmiş və sənədləşdirmişdir. Bank tarixi məlumatın təhlilindən istifadə edərək makroiqtisadi parametrlər və kredit riskləri və zərərləri arasında münasibəti qiymətləndirmişdir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Əsas amil portfel seqmentindən asılıdır. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə istifadə olunan iqtisadi ssenarilərə 31 dekabr 2024-cü ildən 2026-cı ilədək Azərbaycan Respublikası üçün aşağıdakı əsas göstəricilər daxil olmuşdur.

Əsas amil	2024	2025	2026
ÜDM üzrə real artım	2.80%	2.30%	2.30%
Nominal ÜDM (min AZN ilə)	133,875	138,448	143,820
İstehlak qiymət indeksi, illik orta faiz dərəcəsi %	3.50%	5.00%	4.50%

Əsas göstərici və müxtəlif maliyyə aktivləri portfellərinin defolt və zərər dərəcələri arasında əlaqələr son 4 il ərzində yığılan tarixi məlumatın təhlili əsasında proqnozlaşdırılmışdır.

Dəyişikliyə uğramış maliyyə aktivləri

Kredit müqaviləsinin şərtləri bazar şəraitinin dəyişməsi, müştərilərin saxlanılması və müştərinin kredit qabiliyyətliliyinin cari və ya mümkün pisləşməsi ilə bağlı olmayan digər amillər daxil olmaqla, bir sıra səbəblərdən dəyişdirilə bilər. 3 sayılı Qeyddə təsvir edilən uçot siyasətinə əsasən şərtləri dəyişdirilmiş mövcud kreditin tanınması dayandırılmalı və şərtləri yenidən razılaşdırılaraq ədalətli dəyərə yenidən tanınmalıdır.

Maliyyə aktivinin müqavilə şərtlərinin dəyişməsi kredit riskində əhəmiyyətli artımın göstəricisidir. Dəyişikliyin defolt/məcburi restrukturizasiya olduğu hal istisnadır, belə ki, bu hal maliyyə aktivinin defoltunun göstəricisidir. Riskə məruz qalan məbləğin kredit üzrə dəyərsizləşmiş/defoltda sayılmaması üçün müştəri müəyyən müddət ərzində davamlı olaraq ödəmələri vaxtında etməlidir və ya defolt ehtimalı o qədər azalmalıdır ki, zərər ehtiyatının yenidən 12 aylıq EOKZ məbləğinə bərabər ölçülməsinə başlanılsın.

Bank borcların qaytarılması fürsətlərini maksimum artırmaq və defolt riskini minimuma endirmək üçün müştərilərə verilmiş kreditlərin şərtlərini maliyyə çətinlikləri kimi yenidən razılaşdırır (praktikada “kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi” adlandırılır). Bankın kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi siyasətinə əsasən, kredit şərtləri hər bir müştəri üçün fərdi qaydada o halda nəzərdən keçirilir ki, borcalan öz borcu üzrə hal-hazırda defoltdadır və ya defolt riski yüksəkdir, borcalanın öz borcunu ilkin müqavilə şərtləri əsasında ödəməsi üçün bütün məqsəduyğun səylərindən istifadə etməsi barədə sübutlar mövcuddur və borcalanın nəzərdən keçirilmiş şərtlərə əməl edə biləcəyi gözlənilir.

Yeni şərtlərə adətən ödəniş müddətinin uzadılması, faiz ödənişlərinin zamanlamasının və faiz dərəcəsinin dəyişməsi daxildir. Həm parakəndə, həm də korporativ kreditlərin şərtləri nəzərdən keçirilə bilər.

Bankın kredit şərtlərini yenidən nəzərdən keçirmək siyasətinin bir hissəsi kimi dəyişikliyə uğramış maliyyə aktivləri üçün, DE proqnozu dəyişikliyin Bankın faiz və əsas məbləği toplamaq qabiliyyətini artırıb-artırmadığını və ya bərpa etdiyini və Bankın kredit şərtlərini nəzərdən keçirmək sahəsində keçmiş təcrübəsini əks etdirir. Bu prosesin bir hissəsi kimi Bank borcalanın ödəniş fəaliyyətini dəyişdirilmiş müqavilə şərtləri ilə münasibətdə qiymətləndirir və müxtəlif davranış göstəricilərini nəzərə alır.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Ehtimal olunan kredit zərərlərinin ölçülməsi

EOKZ ölçülməsində əsas amillər aşağıdakı dəyişənlərin müddət strukturudur:

- defolt ehtimalı (DE);
- defolt zamanı yaranan zərər (DZYZ);
- Defolt vəziyyətində riskə məruz qalma (DVRMQ).

Bank EOKZ-ni müştərilərə verilmiş kreditlər portfeli üçün kollektiv əsasla, müştəri səviyyəsində əhəmiyyətli defolt məbləğləri üçün isə fərdi əsasla hesablayır. Fərdi hesablamağa ehtimalı ölçülmüş bərpa oluna bilən məbləğin hesablanması da daxildir. Kollektiv əsasla EOKZ aşağıda təsvir edilmişdir.

1-ci Mərhələdə riskə məruz qalan məbləğ üzrə EOKZ 12 aylıq defolt ehtimalını DZYZ və DVRMQ-yə vurmaqla hesablanır. Ömürlük EOKZ bütün dövr üçün defolt ehtimalını DZYZ və DVRMQ-yə vurmaqla hesablanır.

Defolt ehtimalını hesablama metodologiyası “Defolt ehtimalının müddət strukturunun yaradılması” başlığı altında müzakirə edilmişdir.

Bank DZYZ parametrlərini defoltlu kontraqentlərə qarşı iddialar üzrə bərpa tarixinə əsasən hesablayır. DZYZ modellərində iddianın strukturu, iddia üzrə təminatı və maliyyə aktivinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan istənilən təminatın bərpa xərcləri nəzərə alınır. Pərakəndə əmlakla təmin edilmiş kreditlər üçün KMN əmsalı DZYZ-nin müəyyən edilməsi üçün başlıca parametrdir. DZYZ qiymətləri əmlak qiymətlərində mümkün dəyişiklikləri əks etdirməsi təkrar kalibrasiya edilir. DZYZ qiymətləri diskont amili kimi effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkəti əsasında hesablanır.

DVRMQ defolt zamanı riskli mövqenin gözlənilən məbləğini əks etdirir. Bank DVRMQ-ni cari risk məbləği və müqaviləyə əsasən ayrılan və amortizasiyadan yaranan cari məbləğdə mümkün dəyişikliklərə əsasən hesablayır. Maliyyə aktivinin DVRMQ-si onun defolt anındakı ümumi qalıq dəyəridir. İcarə öhdəlikləri üçün, DVRMQ hesabat tarixində müqaviləyə əsasən istifadə edilə bilən maksimal məbləğdir; bu zaman kredit üzrə gecikdirilmiş günlərin sayı 30 gündən çox olmamalıdır, əks təqdirdə kart blok edilir; işgüzar müştərilər üçün kredit limitlərində isə şərt kredit limitinin bərpaolunan olmasıdır. Maliyyə zamanətləri üzrə DVRMQ, maliyyə zamanəti ödənilməli olduqda zamanət riskini təmsil edir.

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi və 1-ci Mərhələ maliyyə aktivləri üzrə maksimum 12 aylıq defolt ehtimalından istifadə etmək şərtlə, Bank EOKZ-ni kredit riskinə məruz qaldığı maksimal müqavilə müddəti ərzində (borcalanın müddəti uzatmaq variantları daxil olmaqla) defolt riskini nəzərə almaqla ölçür (hətta Bank kredit risklərini idarə etmək məqsədləri ilə daha uzun müddəti nəzərdə tutduqda belə). Maksimal müqavilə müddəti Bankın avans ödənişini tələb etmək və ya kredit öhdəliyinə və ya zamanətinə xitam vermək hüququ yarandığı tarixədək uzanır.

Parametr kollektiv əsasla modelləşdirilərkən maliyyə alətləri alət növünə əsasən qruplaşdırılır.

Müəyyən Bank daxilində riskli mövqelərin eynicinsli qalmasını təmin etmək üçün qruplaşdırmalar müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

Bankın məhdud tarixi məlumatlara malik olduğu portfellər üçün, daxili mövcud məlumatlara əlavə olaraq kənar müqayisəli məlumatlardan istifadə edilir. EOKZ ölçülməsi üçün kənar müqayisəli məlumatın əhəmiyyətli olduğu portfellər aşağıdakılardır:

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Riskə məruz qalan məbləğ	Kənar müqayisəli məlumat	
	DE	DZYZ
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (nağd pul vəsaitləri istisna olmaqla)	“Moody’s”-in defolt araşdırması	“Moody’s”-in bərpa araşdırmaları
Banklardan alınacaq vəsaitlər	“Moody’s”-in defolt araşdırması	“Moody’s”-in bərpa araşdırmaları
İnvestisiya qiymətli kağızları	“Moody’s”-in defolt araşdırması	“Moody’s”-in bərpa araşdırmaları
Digər maliyyə aktivləri	“Moody’s”-in defolt araşdırması	“Moody’s”-in bərpa araşdırmaları

(g) Likvidlik riski

Likvidlik riski, Bankın nağd pul və ya digər maliyyə aktivini əldə etmək üçün maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirməkdə çətinlik çəkməsi riskidir. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddəti uyğun gəlmədikdə likvidlik riski yaranır. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətləri və faiz dərəcələrinin uyğun və ya nəzarət edilən uyğunsuzluğu likvidliyin idarə edilməsi üçün əsasdır. Maliyyə qurumları üçün tamamilə uyğunlaşma qeyri-adi bir haldır, çünki işlərin aparılması çox vaxt qeyri-müəyyən müddətə və müxtəlif növlərə aiddir. Uyğunlaşmayan mövqe potensial olaraq gəlirliliyi artırma bildiyi kimi, eyni zamanda zərər riskinə də təkan verə bilər. Bank, pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı bütün öhdəliklərin vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsi üçün zəruri həcmdə vəsaitlərin mövcudluğunu təmin etmək məqsədi ilə likvidliyini idarə edir və tənzimləyir. Likvidlik siyasəti Müşahidə Şurası tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiqlənir.

Bank buraxılmış borc qiymətli kağızlarından, banklardan alınmış uzun və qısa müddətli kreditlərdən, əsas korporativ və fərdi müştərilərindən qəbul edilmiş əmanətlərdən ibarət olan və yüksək likvidli aktivlərin diversifikasiya olunmuş portfeli ilə müşayiət olunan diversifikasiyalı və sabit maliyyələşdirmə bazasını fəal surətdə dəstəkləməyə çalışır ki, gözlənilməyən likvidlik tələbatına operativ və səmərəli qaydada cavab verə bilsin. Likvidliyin idarə edilməsi siyasəti aşağıdakıları tələb edir:

- əsas valyutalar üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin proqnozlaşdırılması və onlarla əlaqədar tələb olunacaq likvid aktivlərin səviyyəsinin nəzərə alınması;
- maliyyələşdirmə mənbələrinin müxtəlifliyinin təmin edilməsi;
- borcların cəmləşməsinin və profillərinin tənzimlənməsi;
- borcların maliyyələşdirilməsi planlarının tərtib edilməsi;
- pul vəsaitlərinin hərəkətinin kəsilməsinə qarşı bir tədbir kimi yüksək likvidli, asanlıqla satıla bilən aktivlər portfelinin təmin edilməsi;
- fəvqəladə hallarda likvidliyin və maliyyələşdirmənin təmin edilməsi üçün planların hazırlanması;
- likvidlik əmsallarının normativ tələblərə uyğun olub-olmadığının izlənməsi.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Xəzinədarlıq Departamenti Bankın müxtəlif qurumlarından onların maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin likvidlik göstəriciləri haqqında və proqnozlaşdırılan gələcək əməliyyatlarla və fəaliyyət növləri ilə bağlı digər proqnozlaşdırılan pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında təfərrüatlı məlumatlar alır. Daha sonra, Xəzinədarlıq Departamenti tələb olunan qısamüddətli likvid aktivlərin adekvat portfelini təmin edir. Həmin portfel, əsasən, qısamüddətli likvid ticari qiymətli kağızlardan, banklara verilmiş kreditlərdən və digər banklararası alətlərdən ibarət olmaqla, bütövlüklə Bank üçün yetərli likvidliyi təmin etmək məqsədi daşıyır.

Xəzinədarlıq Departamenti gündəlik likvidlik mövqeyinin monitorinqini və həm normal, həm ən çətin bazar şəraitlərini əks edən müxtəlif ssenarilərlə mütəmadi likvidlik stress-testlərini aparır. Normal bazar şəraitində likvidlik mövqeyini əks edən likvidlik haqqında hesabatlar rəhbərliyə hər həftə təqdim olunur. Likvidliyin tənzimlənməsi ilə bağlı qərarlar AÖİK tərəfindən qəbul edilir və Xəzinədarlıq Departamenti tərəfindən icra olunur.

Aşağıdakı cədvəllərdə maksimal dərəcədə mümkün olan erkən ödəniş müddətinə əsasən maliyyə öhdəlikləri və kreditlərlə bağlı öhdəliklər üzrə diskontlaşdırılmamış pul vəsaitlərinin hərəkəti təqdim olunur. Cədvəllərdə təqdim edilən cəmi məxaric maliyyə öhdəlikləri üzrə, müqavilələrdə nəzərdə tutulan diskontlaşdırılmamış pul vəsaitlərinin hərəkəti və ya kreditlərlə bağlı öhdəliklərdir. Buraxılmış maliyyə zamanətləri müqavilələrinə gəldikdə isə, zamanətin maksimal məbləği həmin zamanətin yerinə yetirilməsinə dair tələb irəli sürə bilən ən erkən dövrə aid edilir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddətlərinin təhlili:

	Tələb olunanadək və 1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən 5 ilədk	5 ildən çox	Cəmi məxaric	Balans dəyəri
ÖHDƏLİKLƏR							
Cari hesablar və müştəri zəmanətləri	720,786	59,951	415,762	151,948	9	1,348,456	1,309,969
Digər borc alınmış vəsaitlər	1,719	2,820	14,165	32,272	78,073	129,049	91,464
Subordinasiya borcları	10,177	-	-	29,748	-	39,925	36,954
İcarə öhdəliyi	258	512	2,226	12,164	785	15,945	12,046
Digər maliyyə öhdəlikləri	12,852	-	-	-	-	12,852	12,852
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	745,792	63,283	432,153	226,132	78,867	1,546,227	1,463,285
Kreditlə əlaqəli öhdəliklər	44,563	-	-	-	-	44,563	44,563

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddətlərinin təhlili:

	Tələb olunanadək və 1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən 5 ilədk	5 ildən çox	Cəmi məxaric	Balans dəyəri
ÖHDƏLİKLƏR							
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	227,337	52,410	243,872	83,194	5	606,818	582,612
Digər borc alınmış vəsaitlər	1,453	2,382	12,043	32,650	75,382	123,910	87,177
Subordinasiya borcları	1,466	43	8,665	-	29,708	39,882	36,021
İcarə öhdəliyi	250	500	2,236	9,081	3,992	16,059	11,805
Digər maliyyə öhdəlikləri	11,738	-	-	-	-	11,738	11,738
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	242,244	55,335	266,816	124,925	109,087	798,407	729,353
Kreditlə əlaqəli öhdəliklər	30,883	-	-	-	-	30,883	30,883

Azl tarixinə maliyyə öhdəlikləri üzrə ödəmə müddətinin təhlili belədir:in təhləksər hallarda yığılmış faizlərin itirilməsi şərtilə, yerləşdirilmiş müddətli əmanətlərini geri götürə bilərlər. Bu əmanətlər onların ödəniş tarixlərinə əsasən, yuxarıdakı diskontlaşdırılmamış ödəniş müddəti cədvəllərində təsnif olunur. Bankın rəhbərliyi fiziki və hüquqi şəxslərin öz müddətli əmanətlərini qeyd olunan ödəniş müddətlərindən əvvəl geri götürəcəklərini hesab etmir. Bank, hl tarixinə maliyyə öhdəlikləri üzrə ödəmə müddətinin təhlili belədir:in təhləksər hallarda 31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunmuş mlunmuşixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks təh

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

	Tələb olunanadək və 1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Ödəniş müddəti olmayan	Vaxtı keçmiş	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	666,222	19,944	-	-	-	-	-	686,166
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	-	8,866	-	-	36,750	-	45,616
Müştərilərə verilmiş kreditlər	36,766	75,665	274,981	319,177	47,689	-	1,615	755,893
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	7	3,420	3,558	-	-	-	6,985
Digər maliyyə aktivləri	9,406	8	128	1,198	19	-	-	10,759
Cəmi maliyyə aktivləri	712,394	95,624	287,395	323,933	47,708	36,750	1,615	1,505,419
Cari hesablar və müşəri əmanətləri	717,019	53,001	394,988	144,952	9	-	-	1,309,969
Digər borc alınmış vəsaitlər	1,496	2,380	12,155	24,311	51,122	-	-	91,464
Subordinasiya borcları	10,176	-	-	26,778	-	-	-	36,954
İcarə öhdəliyi	258	501	2,084	8,809	394	-	-	12,046
Digər maliyyə öhdəlikləri	12,852	-	-	-	-	-	-	12,852
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	741,801	55,882	409,227	204,850	51,525	-	-	1,463,285
Xalis mövqe	(29,407)	39,742	(121,832)	119,083	(3,817)	36,750	1,615	42,134
Məcmu likvidlik boşluğu	(29,407)	10,335	(111,497)	7,586	3,769	40,519	42,134	

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunmuş məbləğlərin ödəniş müddətləri üzrə təhlili təqdim olunur:

	Tələb olunanaqədər və 1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Ödəniş müddəti olmayan	Vaxtı keçmiş	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	95,668	9,401	-	-	-	-	-	105,069
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	-	-	-	-	23,736	-	23,736
Müştərilərə verilmiş kreditlər	38,420	56,091	206,238	246,908	45,313	-	2,990	595,960
İnvestisiya qiymətli kağızları	1,834	8,671	4,377	5,855	-	-	-	20,737
Digər maliyyə aktivləri	6,862	-	170	467	-	-	-	7,499
Cəmi maliyyə aktivləri	142,784	74,163	210,785	253,230	45,313	23,736	2,990	753,001
Cari hesablar və müşəri əmanətləri	224,786	47,752	231,460	78,609	5	-	-	582,612
Digər borc alınmış vəsaitlər	1,252	1,964	10,123	24,758	49,080	-	-	87,177
Subordinasiya borcları	1,444	-	8,500	-	26,077	-	-	36,021
İcarə öhdəliyi	251	490	2,092	6,809	2,163	-	-	11,805
Digər maliyyə öhdəlikləri	11,738	-	-	-	-	-	-	11,738
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	239,471	50,206	252,175	110,176	77,325	-	-	729,353
Xalis mövqe	(96,687)	23,957	(41,390)	143,054	(32,012)	23,736	2,990	23,648
Məcmu likvidlik boşluğu	(96,687)	(72,730)	(114,120)	28,934	(3,078)	20,658	23,648	

Likvidlik riskini idarə etmək üçün Bankın istifadə etdiyi əsas göstərici ARMB-nin müəyyən etdiyi likvidlik əmsəlidir.

Bank ARMB-nin tələbinə uyğun olaraq, gündəlik əsaslarla bu icbari likvidlik əmsalını hesablayır. Bu əmsal yüksək likvidlik səviyyəsinə malik aktivlərin tələb əsasında ödənilən öhdəliklərə nisbəti kimi hesablanan ani likvidlik əmsəlidir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Bankın mövqeyi 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində bu əmsala uyğun olmuşdur. 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə icbari likvidlik nisbəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Tələb	2023-cü il (audit olunmamış)	2022-ci il (audit olunmamış)
Ani likvidlik əmsalı	30%-dən az olmamaqla	81.08%	52.80%

(h) Əməliyyat riski

Əməliyyat riski Bankın prosesləri, işçi heyəti, texnologiya və infrastrukturunu ilə bağlı bir çox səbəblərdən, habelə kredit, bazar və likvidlik risklərindən başqa kənar amillərdən, məsələn hüquqi və normativ tələblərdən və ümumi qəbul edilmiş korporativ davranış standartlarından irəli gələn birbaşa və dolaylı zərər riskidir. Əməliyyat riskləri Bankın bütün əməliyyatlarından irəli gəlir.

Bankın məqsədi əməliyyat riskini idarə etməklə, iqtisadi səmərəlilik və innovasiya vasitəsilə Bankın nüfuzuna qarşı hər hansı maliyyə zərərləri və ziyanın qarşısını almaqdır. Bütün hallarda Bankın siyasəti tətbiq olunan hüquqi və normativ tələblərə əməl etməyi tələb edir.

Bank rəhbərliyin öz əməliyyatlarının hər sahəsində zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemlərini qurmaqla əməliyyat riskini idarə edir.

28. KAPİTALIN İDARƏ EDİLMƏSİ

ARMB Bankın kapitalının normativ tələblərini müəyyən edir və onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir.

Bank, kapital kimi hüquqi normativlər ilə kredit təşkilatları üçün kapital kimi müəyyən edilmiş vəsaitləri qəbul edir. ARMB-nin qüvvədə olan kapital normativlərinə uyğun olaraq, banklar kapitalın risk çəkili aktivlərə (kapitalın adekvatlığı əmsalı) nisbətini təyin edilmiş minimal səviyyədə saxlamalıdır. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu minimal səviyyə 10% təşkil etmişdir (31 dekabr 2022-ci il: 10%). Bank 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə kapitalın adekvatlığı əmsalı tələbinə uyğun olmuşdur.

Bank kapital adekvatlığını öz əməliyyatlarının xarakteri və həcminə uyğun səviyyədə saxlayır. Bank müəyyən edilmiş formaya uyğun olaraq icbari əmsallar barədə ARMB-yə məlumat verir. Risk departamenti gündəlik olaraq kapital adekvatlığı əmsallarına uyğunluğa nəzarət edir.

Kapital adekvatlığı əmsalları ARMB-nin və Bankın daxili siyasətinin müəyyən etdiyi hədlərə yaxın olarsa, bu barədə Müşahidə Şurasına məlumat verilir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə ARMB-nin tələblərinə əsasən kapital adekvatlığının hesablanması təqdim olunur:

	31 dekabr 2023-cü il (audit olunmamış)	31 dekabr 2022-ci il (audit olunmamış)
Cəmi normativ kapital	109,762	93,405
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	983,995	711,648
Kapital adekvatlığı əmsali (%)	11.15%	13.13%

Kreditlə bağlı öhdəliklər və təminatlar

Bankın kreditləri uzatmaq üçün kreditlə bağlı ödənilməmiş öhdəlikləri vardır. Bu öhdəliklər təsdiqlənmiş kreditlər, kredit kartları üzrə limitlər və overdraftlar şəklindədir.

Bank müştərilərin üçüncü tərəf qarşısında öhdəliklərinin yerinə yetiriləcəyinə təminat vermək üçün maliyyə zəmanəti və akkreditivlər verir. Bu kimi müqavilələrin sabit limitləri vardır və onlar adətən beş il müddətində bağlanır. Bank həmçinin qiymətli kağızlar vasitəsilə borcların götürülməsi və kreditləşdirmə əməliyyatlarında hesablaşma agentləri qismində çıxış edərək zəmanətləri verir.

Bank kredit vermək öhdəliyi götürdükdə, maliyyə zəmanəti və akkreditivlər verdikdə müştərilərə kredit verərkən tətbiq etdiyi kredit risklərinin idarə edilməsi siyasət və prosedurlarını tətbiq edir.

Aşağıdakı cədvəldə öhdəliklərin müqavilə üzrə məbləğləri kateqoriyalar üzrə təqdim olunur.

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Müqavilə üzrə məbləğ		
Verilmiş təminatlar	9,168	6,240
İstifadə edilməmiş kredit xətləri	35,395	24,643
Cəmi kreditlə bağlı öhdəliklər və təminatlar	44,563	30,883
Ehtiyat	(632)	(645)

Cədvəldə göstərilmiş cəmi müqavilə üzrə şərti öhdəlikləri mütləq gələcək nağd pul vəsaitlərinə tələbatı əks etdirmir, çünki bu şərti öhdəliklərin maliyyələşdirməsi təmin edilmədən müddəti başa çatdı və ya onlara xitam verilib bilər. Kredit və kredit xətlərinin ayrılmasına dair şərti öhdəliklərin əksəriyyəti Bank tərəfindən şərtsiz öhdəlikləri təşkil etmir.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə ehtiyatların ilin əvvəlinə olan qalıqları ilə ilin sonun olan qalıqları üzləşdirilmişdir. Bütün qalıqlar 1-ci Mərhələyə aiddir.

	2023-cü il		2022-ci il	
	1-ci Mərhələ	Cəmi	1-ci Mərhələ	Cəmi
Ehtiyatlar				
1 yanvar tarixinə qalıq	645	645	619	619
Zərər ehtiyatının xalis yenidən qiymətləndirilməsi	(13)	(13)	26	26
31 dekabr tarixinə qalıq	632	632	645	645

29. ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

(a) Sığorta

Azərbaycan Respublikasında sığorta sahəsi inkişaf mərhələsindədir və dünyanın digər ölkələrində qəbul edilmiş bir çox sığorta formaları Azərbaycanda hələ mövcud deyil. Bankın əmlak və avadanlıqları, biznes fəaliyyətinin dayanması və ya Banka məxsus olan ərazilərdə və ya onun əməliyyatları ilə əlaqəli baş vermiş hadisələr nəticəsində əmlak və ya ətraf mühitə zərərin vurulması ilə əlaqədar olaraq yaranan üçüncü tərəf məsuliyyətinə dair tam sığorta təminatı yoxdur. Bank tam sığorta təminatı alanadək, müəyyən aktivlərin itirilməsi və ya məhv olunması riski mövcuddur və bu riskin əməliyyatlara və maliyyə vəziyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə mənfi təsiri ola bilər.

Bank peşəkar fəaliyyətləri və cinayətləri, o cümlədən elektron və kompüter cinayətlərini əhatə edən beynəlxalq hərtərəfli bank riski sığortası siyasətini (“BBB” – Bankers Blanket Bond) əldə etmişdir.

(b) Məhkəmə iddiaları

Bank fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq məhkəmə iddialarına və şikayətlərə məruz qalır. Rəhbərlik bu kimi iddia və şikayətlər nəticəsində yaranan maddi məsuliyyətin Bankın maliyyə vəziyyətinə və ya gələcək əməliyyatların nəticələrinə ciddi mənfi təsir göstərməyəcəyini hesab edir.

(c) Vergi öhdəlikləri

Azərbaycanın vergi sistemi nisbətən yenidir və bir çox hallarda aydın olmayan, ziddiyyətli və müxtəlif vergi orqanları tərəfindən fərqli qaydada təfsir edilən qanunvericilikdə tez-tez dəyişikliklərlə, rəsmi göstərişlərlə və məhkəmə qərarları ilə səciyyələnir. Vergilər sərt cərimələr və faizlər tətbiq edən orqanlar tərəfindən yoxlanılır və araşdırılır. Bir vergi ili ümumən üç növbəti təqvim ili müddətində vergi orqanları tərəfindən nəzarət üçün açıq qalır. Lakin müəyyən hallarda bir vergi ili daha uzun müddətə açıq qala bilər.

Bu hallar Azərbaycan Respublikasında digər ölkələrlə müqayisədə daha ciddi vergi risklərinin yaranmasına səbəb ola bilər. Rəhbərlik qüvvədə olan qanunvericiliyinin, rəsmi göstərişlərin və məhkəmə qərarlarının təsnifləri əsasında vergi öhdəlikləri ilə əlaqədar adekvat tədbirlər gördüyünü hesab edir. Lakin müvafiq səlahiyyətli orqanların şərtləri fərqli ola bilər və vergi orqanları öz şərtlərinin tətbiq edilməsinə nail olduqları halda, bunun maliyyə hesabatlarına təsiri əhəmiyyətli ola bilər.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

30. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏR İLƏ ƏMƏLİYYATLAR

(a) Nəzarət əlaqələri

2022-ci ilin mart ayınadək Bankın ana şirkəti “Topaz Investment Limited” MMC (“Ana şirkət”) olmuşdur. 2022-ci ilin mart ayınadək Bank birbaşa olaraq bir fiziki şəxs, cənab Vagit Ələkbərov tərəfindən idarə olunmuşdur. 2022-ci ilin mart ayından etibarən Bank birbaşa olaraq bir fiziki şəxs, xanım Marina Kulişova tərəfindən idarə olunur.

(b) Müşahidə Şurası və İdarə Heyətinin üzvləri ilə əməliyyatlar

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə işçi heyəti üzrə xərclərə daxil olan cəmi məvacib haqqında məlumat təqdim olunur:

	2023-cü il	2022-ci il
Əməkdaşların qısamüddətli müavinətləri	(6,580)	(5,712)
Cəmi əməkdaşların qısamüddətli müavinətləri	<u>(6,580)</u>	<u>(5,712)</u>

Bu məbləğlərə İdarə Heyəti və Müşahidə Şurasının üzvlərinin nağd gəlirləri daxildir.

İdarə Heyəti və Müşahidə Şurasının üzvləri ilə əməliyyatlar üzrə 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə olan qalıqlar və orta effektiv faiz dərəcələri aşağıda qeyd olunmuşdur:

	2023-cü il	Orta effektiv faiz dərəcəsi	2022-ci il	Orta effektiv faiz dərəcəsi
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat				
Verilmiş kreditlər (ümumi)	386	8.7%	465	9%
Kreditin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	-	-	3	-
Müştəri hesabları	1,593	7.1%	412	9%
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	44	13.9%	39	11%
Digər öhdəlik	2,434	-	1,900	-

İdarə Heyəti və Müşahidə Şurasının üzvləri ilə əməliyyatlar üzrə 31 dekabr tarixində başa çatmış ilin sonuna mənfəət və ya zərərə daxil edilmiş məbləğlər aşağıda qeyd olunur:

	2023-cü il	2022-ci il
Mənfəət və ya zərər		
Effektiv faiz üsulu ilə hesablanmış faiz gəlirləri	28	30
Faiz xərcləri	(79)	(44)
Digər ümumi və inzibati xərclər	(340)	(285)
Dəyərsizləşmə zərərləri	-	(3)

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

(c) Digər əlaqəli tərəflər ilə əməliyyatlar

31 dekabr 2023-cü il tarixinə ödənilməmiş qalıqlar və müvafiq orta effektiv faiz dərəcələri və 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə digər əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların müvafiq mənfəət və ya zərər məbləğləri aşağıdakı kimidir:

	Birbaşa nəzarətedici tərəf		Səhmdarlar		Digər əlaqəli tərəflər		Cəmi
	Orta faiz dərəcəsi, %		Orta faiz dərəcəsi, %		Orta faiz dərəcəsi, %		
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat							
AKTİVLƏR							
Digər aktivlər	-	-	-	-	103	-	103
ÖHDƏLİKLƏR							
Müştəri hesabları	20,119	8.57%	195	7.8%	268,330	1.01%	288,644
Digər öhdəlik	28	-	15	-	-	-	43
Mənfəət (zərər)							
Faiz gəliri	59	-	-	-	-	-	59
Faiz xərci	(1,892)	-	(11)	-	(2,035)	-	(3,938)
Haqq və komissiya gəliri	10	-	1	-	7	-	18
Digər ümumi və inzibati xərclər	-	-	(72)	-	-	-	(72)
Xarici valyuta ilə alqı-satqı üzrə xalis mənfəət	40	-	-	-	356	-	396

31 dekabr 2022-ci il tarixinə ödənilməmiş qalıqlar və müvafiq orta effektiv faiz dərəcələri və 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə digər əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların müvafiq mənfəət və ya zərər məbləğləri aşağıdakı kimidir:

	Birbaşa nəzarətedici tərəf		Səhmdarlar		Digər əlaqəli tərəflər		Cəmi
	Orta faiz dərəcəsi, %		Orta faiz dərəcəsi, %		Orta faiz dərəcəsi, %		
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat							
AKTİVLƏR							
Digər aktivlər	-	-	-	-	269	-	269
ÖHDƏLİKLƏR							
Müştəri hesabları	26,870	9%	36	6%	16,763	1.14%	43,669
Digər öhdəliklər	28	-	479	-	-	-	507
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	-	-	-	-	5	1%	5
Mənfəət (zərər)							
Faiz gəlirləri	-	-	-	-	-	-	-
Faiz xərcləri	(1,399)	-	(70)	-	(33)	-	(1,502)
Haqq və komissiya gəlirləri	24	-	1	-	182	-	207
Haqq və komissiya xərcləri	-	-	-	-	(95)	-	(95)
Digər ümumi və inzibati xərclər	-	-	(42)	-	(50)	-	(92)
Xarici valyuta ilə alqı-satqı üzrə xalis mənfəət	561	-	-	-	85	-	646
Xarici valyuta törəmələri üzrə xalis nəticə	341	-	-	-	-	-	341

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar nəticəsində yaranan qalıqların əksəriyyətinin ödəmə müddəti iki il olaraq nəzərdə tutulur. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar girovla təmin olunmur.

31. MALİYYƏ AKTİVLƏRİ VƏ ÖHDƏLİKLƏRİ: ƏDALƏTLİ DƏYƏRLƏR VƏ UÇOT TƏSNİFATLARI

(a) Uçot təsnifatları və ədalətli dəyərlər

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin balans dəyərləri və ədalətli dəyərləri haqqında məlumat təqdim olunur:

	Amortizasiya dəyəri	Cəmi balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	686,166	686,166	686,166
Banklardan alınacaq vəsaitlər	45,616	45,616	45,616
Müştərilərə verilmiş kreditlər	755,893	755,893	755,893
İnvestisiya qiymətli kağızları	6,985	6,985	6,985
Digər maliyyə aktivləri	10,759	10,759	10,759
	1,505,419	1,505,419	1,505,419
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	1,309,969	1,309,969	1,309,969
Digər borc alınmış vəsaitlər	91,464	91,464	91,464
Subordinasiya borcları	36,954	36,954	36,954
İcarə öhdəliyi	12,046	12,046	12,046
Digər maliyyə öhdəlikləri	12,852	12,852	12,852
	1,463,285	1,463,285	1,463,285

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin balans dəyərləri və ədalətli dəyərləri haqqında məlumat təqdim olunur:

	Amortizasiya dəyəri	DMGVƏD	Cəmi balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	105,069	-	105,069	105,069
Banklardan alınacaq vəsaitlər	23,736	-	23,736	23,736
Müştərilərə verilmiş kreditlər	595,960	-	595,960	595,960
İnvestisiya qiymətli kağızları	14,111	6,626	20,737	20,737
Digər maliyyə aktivləri	7,499	-	7,499	7,499
	746,375	6,626	753,001	753,001
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	582,612	-	582,612	582,612
Digər borc alınmış vəsaitlər	87,177	-	87,177	87,177
Subordinasiya borcları	36,021	-	36,021	36,021
İcarə öhdəliyi	11,805	-	11,805	11,805
Digər maliyyə öhdəlikləri	11,738	-	11,738	11,738
	729,353	-	729,353	729,353

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Ədalətli dəyər üzrə ehtimallar, ölçülmə tarixində bazar iştirakçıları arasındakı nizamlı şəkildə, əməliyyatda bir aktivin satılması üçün alınacaq və ya öhdəliyin köçürülməsi üçün ödəniləcək qiymətə yaxınlaşmaq məqsədi daşıyır. Bununla belə, qeyri-müəyyənliklər və subyektiv mühakimənin istifadəsi nəzərə alınmaqla, ədalətli dəyər, aktivlərin dərhal satılması və ya öhdəliklərin köçürülməsi zamanı realizə edilə bilən kimi qəbul edilməməlidir.

Fəal bazarda ticarət olunan maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri kotirovka olunan bazar qiymətlərinə və ya diler qiymət təkliflərinə əsaslanır. Bütün digər maliyyə alətləri üçün Bank digər qiymətləndirmə üsullarından istifadə etməklə ədalətli dəyərləri müəyyən edir.

Qiymətləndirmə üsullarının məqsədi qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyatda aktiv satmaq üçün əldə olunacaq və ya öhdəliyi ötürmək üçün ödəniləcək qiyməti əks etdirən ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsidir.

Qiymətləndirmə metodlarına xalis cari dəyər və diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkət modelləri, bazarda müşahidə oluna bilən qiymətləri mövcud olan maliyyə alətləri ilə müqayisə daxildir. Qiymətləndirmə metodlarında istifadə edilən ehtimallara və göstəricilərə riskləri olmayan və benchmark faiz dərəcələri, kredit spreadi və diskont dərəcələrin qiymətləndirilməsində istifadə edilən digər premiyalar, istiqraz və kapital qiymətləri, xarici valyuta məzənnələri, kapital və kapital indeksi qiymətləri, gözlənilən açıq mövqelər və nisbətlər daxildir. Qiymətləndirmə metodlarının məqsədi kommersiyada fəaliyyət göstərən bazar iştirakçıları tərəfindən müəyyən edilən hesabat tarixində maliyyə alətinin dəyərini əks etdirən ədalətli dəyəri müəyyən etməkdir.

Faiz dərəcələri və valyuta svopları kimi adi və sadə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini təyin etmək üçün Bank müşahidə olunan bazar məlumatları və rəhbərliyin mülahizəsini və qiymətləndirməsini tələb etməyən və ya az tələb edən geniş surətdə tanınmış qiymətləndirmə modellərindən istifadə edir. Qiymətli kağızlar bazarlarında listinqdə olan borc qiymətli kağızları və səhm qiymətli kağızları, birjalarda alınıb-satılan törəmə alətlər və faiz svopları kimi birjadankənar alınıb-satılan sadə törəmə alətlər üçün müşahidə olunan qiymətlər və modellər mövcuddur.

Daha mürəkkəb alətlər üçün Bank xüsusi qiymətləndirmə modellərindən istifadə edir. Bu modellərə bəzi və ya bütün mühüm əlavələr bazarda müşahidə olunmaya bilər və bazar qiymətləri və dərəcələrindən törəyə bilər və ya mülahizələr əsasında qiymətləndirilə bilər. Mühüm müşahidə olunmayan əlavələrin aid olduğu alət nümunələrinə fəal bazanın mövcud olmadığı müəyyən kreditlər və qiymətli kağızlar, müəyyən birjadan kənar bazanın törəmə alətləri və sekyuritizasiyalarda iştirak faizləri daxildir.

(b) Ədalətli dəyər iyerarxiyası

Bank ədalətli dəyərləri ölçərkən ilkin göstəricilərin əhəmiyyətliliyini əks etdirən aşağıdakı ədalətli dəyər iyerarxiyasından istifadə edir:

- **1-ci Səviyyə:** Fəal bazarda eyni bir alət üçün rəsmi bazar qiymətləri (nizamlanmamış).
- **2-ci Səviyyə:** birbaşa (yəni qiymətlər kimi), ya da bilavasitə (yəni qiymətlərdən törəyən) müşahidə oluna bilən, 1-ci səviyyəyə daxil edilmiş kotirovka olunan qiymətdən başqa digər ilkin göstəricilər. Bu kateqoriyaya aşağıdakı amillərdən istifadə etməklə qiymətləndirilən alətlər daxildir: analoji alətlər üçün fəal bazarda tətbiq edilən bazar qiymətləri; analoji alətlər üzrə kifayət qədər fəal hesab olunmayan bazarlarda tətbiq edilən qiymətlər; və ya bütün əhəmiyyətli ilkin göstəricilərin birbaşa, yaxud dolayısı ilə bazar məlumatlarından müşahidə oluna bildiyi digər qiymətləndirmə üsulları.

“YELO BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

- **3-cü Səviyyə:** ilkin göstəricilər müşahidə oluna bilmir. Bu kateqoriyaya aid edilən alətlərin qiymətləndirmə metoduna müşahidə edilə bilən məlumata əsaslanmayan ilkin göstəricilər daxildir və müşahidə edilə bilməyən ilkin göstəricilər həmin alətin qiymətləndirilməsində əhəmiyyətli təsirə malikdir. Bu kateqoriyaya oxşar alətlər üçün kotirovka olunan qiymətlər əsasında qiymətləndirilən alətlər daxildir və bu zaman alətlər arasında fərqi əks etdirmək üçün mühüm müşahidə olunmayan tənzimləmələr və ya mülahizələr tələb olunur.

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərində ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hər bir ədalətli dəyər ölçülməsinin 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyə əsasında təhlil edir:

	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi ədalətli dəyərlər	Cəmi balans dəyəri
ƏDALƏTLİ DƏYƏRLƏRİ AÇIQLANAN AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	686,166	-	-	686,166	686,166
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	-	45,616	45,616	45,616
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	755,893	755,893	755,893
İnvestisiya qiymətli kağızları	6,985	-	-	6,985	6,985
Digər maliyyə aktivləri	-		10,759	10,759	10,759
ƏDALƏTLİ DƏYƏRDƏ ÖLÇÜLƏN ÖHDƏLİKLƏR					
Törəmə maliyyə öhdəlikləri	-	-	2,803	2,803	2,803
ƏDALƏTLİ DƏYƏRLƏRİ AÇIQLANAN ÖHDƏLİKLƏR					
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	-	-	1,309,969	1,309,969	1,309,969
Digər borc alınmış vəsaitlər	-	-	91,464	91,464	91,464
Subordinasiya borcları	-	-	36,954	36,954	36,954
İcarə öhdəliyi	-	-	12,046	12,046	12,046
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	12,852	12,852	12,852

"YELO BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARININ TƏRKİB HİSSƏSİNİ TƏŞKİL EDƏN QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi halda min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərində ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hər bir ədalətli dəyər ölçülməsinin 31 dekabr 2022-ci il tarixinə təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyə əsasında təhlil edir:

	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi ədalətli dəyərlər	Cəmi balans dəyəri
ƏDALƏTLİ DƏYƏRDƏ					
ÖLÇÜLƏN AKTİVLƏR					
Törəmə maliyyə aktivləri	-	-	350	350	350
İnvestisiya qiymətli kağızları	6,626	-	-	6,626	6,626
ƏDALƏTLİ DƏYƏRLƏRİ					
AÇIQLANAN AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	105,069	-	-	105,069	105,069
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	-	23,736	23,736	23,736
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	595,960	595,960	595,960
İnvestisiya qiymətli kağızları	14,111	-	-	14,111	14,111
Digər maliyyə aktivləri	-	-	7,499	7,499	7,499
ƏDALƏTLİ DƏYƏRDƏ					
ÖLÇÜLƏN ÖHDƏLİKLƏR					
Törəmə maliyyə öhdəlikləri	-	-	4,695	4,695	4,695
ƏDALƏTLİ DƏYƏRLƏRİ					
AÇIQLANAN ÖHDƏLİKLƏR					
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	-	-	582,612	582,612	582,612
Digər borc alınmış vəsaitlər	-	-	87,177	87,177	87,177
Subordinasiya borcları	-	-	36,021	36,021	36,021
İcarə öhdəliyi	-	-	11,805	11,805	11,805
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	11,738	11,738	11,738

32. HESABAT TARİXİNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

28 mart 2024-cü il tarixində Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsini 7.75%-ə qədər artırmışdır.

Anar Həsənov
Baş icraçı direktor

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Emil Duşdurev
Baş maliyyə direktoru

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ayaz İsmayılov
Baş mühasib

22 aprel 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası